

כלל ביטוח בע"מ

ליום 31 במרס 2021

- 1.....דוח הדירקטוריון.
- 2.....תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים.
- 3.....הצהרות המנהלים (SOX).

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1-1	1. תיאור בעלי השליטה בחברה
1-1	2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד
1-1	2.1 מידע כספי לפי תחומי פעילות
1-7	2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים
1-10	3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח
1-12	4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד
1-12	4.1 חיסכון ארוך טווח
1-12	4.2 ביטוח כללי
1-13	5. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד
1-13	5.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים
1-13	5.2 התחייבויות תלויות
1-13	5.3 הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (להלן: "דוח הדירקטוריון") סוקר את השינויים העיקריים בפעילות כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") בשלושת החודשים הראשונים לשנת 2021 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה") ובהתחשב בכך שבידי המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (להלן: "הדוח התקופתי" ו/או "דוחות כספיים שנתיים").

1. תיאור בעלי השליטה בחברה

החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה (99.98%) של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "כלל החזקות" או "החברה האם"), שמניותיה נסחרות בבורסה. במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בכלל החזקות.

לפרטים נוספים בדבר ההחזקות בכלל החזקות בתקופת הדוח ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (למידע בדבר מגזרי הפעילות, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים).

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח

הרווח הכולל לאחר מס לבעלי מניות החברה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-390 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל בסך של כ-491 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מתשואות גבוהות שהחברה השיגה בשוקי ההון כך שהמרווח הפיננסי בביטוח חיים הסתכם לסך של כ-520 מיליוני ש"ח והכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים הסתכמו לסך של כ-207 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי בסך של כ-68 מיליוני ש"ח והפסדים מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-193 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, אשר הושפעו אשתקד ממשבר הקורונה.

בנוסף, בתקופת הדוח החברה המשיכה בשיפור התוצאות העסקיות בהתאם לתוכנית האסטרטגית. כך שבתקופת הדוח חל שיפור בתוצאות חיתומיות בתחומי הביטוח כמפורט להלן בסעיפים 2.1.1-2.1.3.

הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-5,544 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-5,206 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-6.5%, הגידול נובע בעיקר מפרמיות בביטוח כללי וכן מתקבולים בגין חיסכון טהור במגזר חיים, תוך שמירה על רמת הוצאות הדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מנגד, בתקופת הדוח החברה הגדילה את עתודות הביטוח כך שבענף סיעוד גדלו העתודות במסגרת בדיקת נאותות העתודה (LAT) בסך של כ-76 מיליוני ש"ח, לעומת הקטנת עתודות בסך של כ-258 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בביטוח כללי, גדלו בתקופת הדוח עתודות הביטוח בשל סביבת הריבית בסך של כ-27 מיליוני ש"ח ללא השפעה בתקופה המקבילה אשתקד. השפעות אלו קוזזו חלקית בשל הקטנת העתודות בביטוח חיים בסך של כ-12 מיליוני ש"ח כתוצאה מהשפעות פיננסיות לעומת הגדלת עתודות בסך של כ-178 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הנכסים המנוהלים על ידי החברה הסתכמו ביום 31 למרס 2021 לסך של כ-246 מיליארדי ש"ח לעומת סך של כ-237 מיליארדי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020, גידול של כ-4%.

התשואה להון במונחים שנתיים בתקופת הדוח עמדה על שיעור של 28.5%, לעומת שיעור שלילי של 40.2% בתקופה המקבילה אשתקד, אשר הושפעה משוק ההון בשל משבר הקורונה.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח (המשך)

התוצאות בתקופת הדוח וברבעון ובתקופות המקבילות אשתקד, בהתאמה, כמפורט להלן, כוללות בין היתר, את ההשפעות המפורטות הבאות (לפרטים בדבר השפעות נוספות על תוצאות מגזרי הפעילות, ראה סעיף ב' להלן).

לשנת	1-3		במיליוני ש"ח
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		ביטוח חיים –
144	(44)	47	הפסד בגין שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב ההתחייבות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום
(32)	(134)	(35)	הפסד בגין שינוי בעתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות (פקטור K)
112	(178)	12	סך הכל השפעת השינויים בריבית על ההתחייבות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום ⁽¹⁾
(9)	-	-	שינוי הנחות אחרות בחישוב התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה
103	(178)	12	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים ⁽¹⁾
45	(2)	-	השפעת השלכות ועדת וינוגרד וקמיניץ ובהתחשב בפסק דין שניתן למל"ל ⁽²⁾
(30)	-	(27)	השפעה ירידת הריבית על עתודות ביטוח כללי ⁽¹⁾
15	(2)	(27)	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי
292	258	(76)	ביטוח סיעוד במגזר בריאות- בחינת נאותות עתודות (LAT)

הערות:

- שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות בעקבות השפעות פיננסיות לפרטים נוספים ראה ביאור 35(ה)1(ד) וביאור 35(ה)2(א) בדוחות הכספיים השנתיים.
- בחודש ספטמבר 2020 ניתן פסק דין של בית המשפט העליון בתיק בו המוסד לביטוח לאומי היה צד לו, במסגרתו קבע בית המשפט, כי היה על המוסד לביטוח לאומי להעמיד את תביעת השיבוב שהגיש על בסיס ריבית היוון בשיעור של 3% (חלף ריבית היוון בשיעור של 2% שנדרשה על ידי המוסד לביטוח לאומי). זאת בהתאם למסקנות ועדת קמיניץ (להלן: "השלכות ועדות וינוגרד וקמיניץ").

ב. פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים

להלן פירוט רכיבים עיקריים ברווח הכולל:

לשנת	1-3		סעיף	במיליוני ש"ח
	2020	2021		
מבוקר	בלתי מבוקר			ביטוח חיים
366	(290)	424	2.1.1.1	ביטוח חיים
6	(5)	5	2.1.1.4	פנסיה
(2)	(3)	1	2.1.1.3	גמל
370	(298)	430		סך הכל חטיבת חיסכון ארוך טווח
49	(218)	10	2.1.2	ביטוח כללי
175	10	-	2.1.3	בריאות
144	32	43	2.1.6	הוצאות מימון
349	(207)	194	2.1.4	אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח
799	(745)	592		סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס
221	(252)	200		מיסים (הטבת מס) על הרווח הכולל
578	(493)	392		סך הכל רווח (הפסד) הכולל לתקופה, נטו ממס
574	(491)	390		מיוחס לבעלי המניות של החברה
4	(2)	1		מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
11.7	(40.2)	28.5		תשואה להון במונחים שנתיים (באחוזים) *

(* התשואה להון מחושבת על בסיס הרווח לתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה מחולק בהון לתחילת התקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה).

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.1. חיסכון ארוך טווח

2.1.1.1. פעילות ביטוח חיים

הערה	Q1		ביטוח חיים
	2020	2021	
	1,492	1,467	פרמיות שהורווחו ברוטו
	(290)	424	רווח (הפסד) כולל
<p>המעבר לרווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מעלייה בתשואה ריאלית ברוטו בפוליסות משתתפות ברווחים בשיעור של 4.70% לעומת שיעור שלילי של 10.75% אשתקד בשל משבר הקורונה, כך שהמרווח הפיננסי בביטוח חיים הסתכם לסך של כ-520 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי בסך של כ-68 מיליוני ש"ח אשתקד. מתוך הסכום, בתקופת הדוח נגבו דמי ניהול משתנים בסך של כ-248 מיליוני ש"ח לעומת העדר גביה אשתקד.</p> <p>כמו כן, בתקופת הדוח קטנו העתודות בשל השפעות פיננסיות בסך של כ-12 מיליוני ש"ח לעומת הגדלת עתודות בסך של כ-178 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.</p>			
	1.9%	1.4%	שיעור הפדיונות של פוליסות ביטוח חיים מעתודה ממוצעת במונחים שנתיים

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):

(7,049)	2,543	רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
---------	--------------	--

2.1.1.2 נתונים בדבר הפרמיות שהורווחו, דמי הניהול ומרווח פיננסי בביטוח חיים:

לשנת 2020	Q1		במיליוני ש"ח
	2020	2021	
305	-	248	דמי ניהול משתנים
485	119	135	דמי ניהול קבועים
790	119	383	סך כל דמי ניהול
981	68	520	סך הכל מרווח פיננסי ודמי ניהול
5,094	1,327	1,261	פרמיות שוטפות
634	165	206	פרמיות חד פעמיות
5,729	1,492	1,467	סך הכל פרמיות שהורווחו ברוטו
44	23	10	פרמיות שוטפות
1,540	586	896	פרמיות חד פעמיות
1,584	608	906	סך הכל תקבולים בגין חיסכון טהור

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.1. חיסכון ארוך טווח (המשך)

2.1.1.2 נתונים בדבר הפרמיות שהורווחו, דמי הניהול ומרווח פיננסי בביטוח חיים: (המשך)

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים

פוליסות שהוצאו			פוליסות שהוצאו			במיליוני ש"ח
החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)			בשנים 2003-1992 (קרן י')			
לשנת	Q1	לשנת	Q1	לשנת	Q1	
2020	(*2020)	2021	2020	(*2020)	2021	
6.37	(10.84)	4.41	6.38	(10.75)	4.70	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.29	(11.07)	4.16	4.92	(10.88)	3.88	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
5.74	(11.28)	4.51	5.74	(11.20)	4.81	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
4.66	(11.51)	4.27	4.29	(11.32)	3.99	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

(* התשואה השלילית אשתקד נובעת בעיקרה בשל משבר הקורונה.

2.1.1.3 פעילות הגמל

הערה	Q1	
	2020	2021
רווח (הפסד) כולל	1	(3)
דמי גמולים	609	621

2.1.1.4 פעילות הפנסיה

הערה	Q1	
	2020	2021
רווח (הפסד) כולל	5	(5)
דמי גמולים	1,569	1,559

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.2 ביטוח כללי - להלן התפלגות הפרמיות והרווח הכולל

הערה	1-3		
	2020	2021	
			ביטוח כללי
הגידול בפרמיה נובע בעיקר מעסקי הפרט מרכב חובה ורכב רכוש וכן מגידול בביטוחי עסקים גדולים.	685	796	פרמיות ברוטו
הגידול ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות. בנוסף חל שיפור חיתומי בעיקר בענפי הרכוש. מנגד בוצע הגדלת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח.	(218)	10	רווח כולל
			רכב רכוש
הגידול בפרמיה נובע בעיקר מעסקי הפרט.	206	234	פרמיות ברוטו
המעבר לרווח התקופה נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות.	(6)	15	רווח כולל לפני מס
	69%	66%	LR ברוטו
	61%	59%	LR בשייר
	95%	92%	CR ברוטו
	92%	91%	CR בשייר
			רכב חובה
	145	164	פרמיות ברוטו
הקיטון בהפסד נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות ביחס לאשתקד. מנגד, בוצעה הגדלת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-14 מיליוני ש"ח.	(84)	(17)	רווח (הפסד) כולל
			ענפי רכוש ואחרים
הגידול בפרמיה נובע בעיקר מגידול בעסקים גדולים.	215	239	פרמיות ברוטו
המעבר לרווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות. בנוסף חל שיפור חיתומי בענפי הרכוש.	(16)	16	רווח (הפסד) כולל
	22%	16%	LR ברוטו
	45%	25%	LR בשייר
	49%	40%	CR ברוטו
	99%	72%	CR בשייר
			ביטוח אשראי
	27	29	פרמיות ברוטו
המעבר לרווח התקופה נובע מכך שתקופה מקבילה אשתקד גדלה עתודת הביטוח בעקבות משבר הקורונה.	(15)	8	רווח כולל
	124%	27%	LR בשייר
	154%	54%	CR בשייר
			ענפי חבויות
הגידול בפרמיה נובע בעיקר מגידול בעסקים גדולים.	92	130	פרמיות ברוטו
הקיטון בהפסד נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות. מנגד, בוצעה הגדלת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-12 מיליוני ש"ח.	(97)	(12)	רווח כולל

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.3. ביטוח בריאות

הערה	Q1	
	2020	2021
פרמיות שהרווחו ברוטו	336	332
הקיטון ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודות (LAT) בסך של כ-76 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון בהפרשה בסך של כ-258 מיליוני ש"ח אשתקד. קיטון זה קוזז בחלקו בשל גידול בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח, לעומת הפסדים מהשקעות בתקופה המקבילה אשתקד, בשל משבר הקורונה.	10	-
רווח (הפסד) כולל		
ענף סיעוד – רווח כולל		
פרט	111	(44)
המעבר להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול מהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודות (LAT) בסך כ-79 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון בסך של כ-255 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, השפעה זו קוזזה בחלקה מרווח בהכנסות מהשקעות לעומת הפסד בתקופה המקבילה אשתקד.		
המעבר לרווח בתקופת הדוח לעומת הפסד בתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר גידול בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות לעומת הפסד בתקופה המקבילה אשתקד.	(67)	24
קולקטיבים, לרבות קופות חולים		
ענף מחלות ואשפוז – רווח כולל		
זמן ארוך	(32)	24
המעבר לרווח נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות בתקופת הדוח לעומת הפסד בתקופה המקבילה אשתקד.		
זמן קצר	(2)	(4)

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות מסוג סיעוד משתתף ברווחים:

פוליסות סיעוד משתתף ברווחים מסוג פרט וקולקטיב

לשנת	Q1		במיליוני ש"ח
	2020	2021	
2020	63	47	רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים
	(121)		

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.4 אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח

1-3			
2020	2021	במיליוני ש"ח	
(207)	194	סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס	
תקופת הדוח - הקיטון בהפסד והמעבר לרווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מהכנסות מהשקעות בסך של כ-207 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת הפסדים מהשקעות בסך של כ-193 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.			

2.1.5 הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו לסך של כ-219 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-216 מיליוני ש"ח אשתקד.

2.1.6 הוצאות המימון בפעילות שאינה מוקצית למגזרים

הוצאות המימון נובעות בעיקר מכתבי התחייבות הנדחים, בתקופת הדוח הוצאות המימון הסתכמו בסך של כ-43 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-32 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע, בין היתר, בשל עלייה במדד המחירים הידוע לצרכן בשיעור של כ-0.1% לעומת ירידה בשיעור של כ-0.5% אשתקד.

2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי

2.2.2 נכסים

שיעור השינוי מדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		במיליוני ש"ח
		2020	2021	
1	33,043	31,872	33,498	השקעות פיננסיות אחרות
נכסים מנוהלים עבור אחרים (שאינם נוסטרו) בקבוצה (במיליוני ש"ח):				
4	79,565	66,187	82,639	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
4	37,348	33,765	38,666	עבור עמיתי קופות גמל ⁽¹⁾
5	86,859	71,650	91,294	עבור עמיתי קרנות פנסיה ^(*)
4	203,772	171,602	212,599	סך הכל נכסים מנוהלים עבור אחרים
4	236,815	203,474	246,097	סך הכל נכסים מנוהלים
2	12,014	10,707	12,304	^(*) מתוך הסכום, סך הנכסים המנוהלים על ידי עתודות הוותיקה

1. הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקופות הגמל (למעט בגין קופת גמל שכלל ביטוח קיבלה על עצמה התחייבות לתשואה שנתית מינימלית מובטחת) וקרנות הפנסיה. לפרטים נוספים, ראה ביאור 3(א)(2) בדוחות הכספיים השנתיים.

2.2.2 התחייבויות פיננסיות

נכון לתאריך המאזן, לקבוצה יש כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצרכי הון ויתרות המשמשות לפעילות השוטפת.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי (המשך)

2.2.3 הון ודרישות הון

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי⁽¹⁾

על חברות הביטוח בקבוצה חלות הוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II. בהתאם להנחיות הממונה, חברות ביטוח בקבוצה חישוב את יחס כושר הפירעון הכלכלי לימים 31 בדצמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2018. על פי מכתב שפרסם הממונה במרס 2020, נקבע כי חברת ביטוח פטורה מחישוב ומדיווח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2020. כמו כן בהתאם למכתב הממונה למנהלי חברות הביטוח מחודש מרס 2021, נקבע כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 יפורסם עד ליום 30 ביוני 2021. כמו כן, מאפשר המכתב שלא לפרסם לציבור דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2021.

יצוין כי חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי מבוסס על נתונים ומודלים העשויים להיות שונים מאלה בהם עושה החברה שימוש במסגרת הדיווח הכספי, ואשר מתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. בפרט, וכמפורט בחוזר משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי, מבוסס, במידה רבה, על מודל חישוב הערך הגלום. לפרטים נוספים בדבר דרישות ההון שחלות על חברות בקבוצה ראה ביאור 16(ה) בדוחות הכספיים.

ביום 29 לאוקטובר 2020, אישרה כלל ביטוח ופירסמה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2019 אשר מפורסם באתר האינטרנט של הקבוצה בכתובת

[/https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease](https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease)

למידע נוסף, לרבות תיאור כללי של משטר כושר פירעון כלכלי, העקרונות הכלליים עליהם מבוסס המשטר, מתודולוגיית החישוב של המאזן הכלכלי ושל ההון הנדרש לכושר פירעון, הוראות לתקופת הפריסה, סקירה כללית של הוראות הממונה על שוק ההון הקשורות לדוח יחס כושר פירעון כלכלי, הגדרות מושגים מרכזיים, הערות והבהרות יש לקרוא גם את סעיפים 1, 3.2, 4.1 ו-5.1 לדוח יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2019.

החישוב שערכה כלל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2019 בוקר² על ידי רואי החשבון המבקרים.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של כלל ביטוח לפי משטר Solvency II.

1. יחס כושר פירעון כלכלי

2018	2019	ליום 31 בדצמבר במיליוני ש"ח
	מבוקר	
9,119	12,082	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
5,999	7,673	הון נדרש לכושר פירעון
3,120	4,409	עודף
152%	157%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
-	450	גיוס מכשירי הון
9,119	12,532	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
3,120	4,859	עודף
152%	163%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 3 להלן.

לאירועים בתקופת הדוח ולאחר תאריך הדוח ולהשפעתם הפוטנציאלית על יחס כושר הפירעון ראה סעיף 2.1(א)-(ג) לעיל.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)
2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי (המשך)

2.2.3 הון ודרישות הון (המשך)

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי⁽¹⁾ (המשך)

2. סף ההון (MCR)

2018	2019	ליום 31 בדצמבר במיליוני ש"ח
1,620	1,918	סף ההון (MCR)
6,444	8,629	הון עצמי לעניין סף ההון

3. יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

בהתאם למכתב שפירסמה הרשות, בחודש אוקטובר 2017, (להלן: "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה נמוך מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

2018	2019	ליום 31 בדצמבר במיליוני ש"ח
9,413	9,267	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
9,327	9,588	הון נדרש לכושר פירעון
86	(321)	עודף (גירעון)
101%	97%	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה

-	450	גיוס מכשירי הון
9,413	9,717	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
87	129	עודף (גירעון)
101%	101%	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
עודף ההון לאר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ביחס ליעד הדירקטוריון (ראה סעיף ב' להלן):		
-	108%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (אחוזים)
-	(638)	חוסר הון ביחס ליעד

1. דרישת ההון חלה על כלל ביטוח, לרבות איחוד של כלל ביטוח אשראי.
2. הביקורת של חישובי יחס כושר הפירעון נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400-בדיקה של מידע כספי עתידי.

ב. יעד ההון של החברה

בחודש מרס 2020 קבע דירקטוריון כלל ביטוח יעד הון התחלתי ליחס כושר פירעון, בהתאם למשטר כושר פירעון כלכלי, בשיעור של 108% והוא יתפתח בהדרגה לשיעור של 118% בשנת 2024. עוד קבע דירקטוריון כלל ביטוח שיעד ההון יבחן מעת לעת בין היתר בהתאם להתפתחויות עסקיות ורגולטוריות. מובהר בזאת, כי אין בקביעת היעד האמור כדי להבטיח שכלל ביטוח תעמוד בו בכל עת ואין בו כדי להוות התחייבות של כלל ביטוח לחלוקת דיבידנד.

עוד יצוין כי לאור הכניסה לתוקף של התיקון המצויין בביאור 16(ה)(3) בדוחות הכספיים השנתיים, צפוי כי הדבר יביא לבחינה מחודשת של יעד ההון.

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

פרמטר	נתונים לתקופה
התפתחות במשק ובתעסוקה בישראל	<p>על-פי נתוני הלמ"ס (אומדן שלישי לרבעון הרביעי של 2020), עלה התוצר המקומי הגולמי ברבעון הרביעי בשיעור של-6.5% בחישוב שנתי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות. זאת לאחר עלייה מהותית בתוצר ברבעון שלישי עם היציאה מהסגרים הראשון והשני.</p> <p>ברמה השנתית ב 2020 נרשמה ירידה בתוצר בשיעור של כ-2.6%.</p> <p>ע"פ התחזית המאקרו כלכלית של בנק ישראל מאפריל 2021, עם ההתאוששות הצפויה ביציאה ממשבר הקורונה ולאור היקף התחסנות האוכלוסייה, צפויה עלייה בתוצר בשיעור של כ-6.3% בשנת 2021. בשנת 2022 צפויה המשך התאוששות והמשך יצמח בשיעור של כ-5%.</p> <p>על פי נתוני סקר כוח אדם של הלמ"ס לחודש מרס 2021 (מנוכה עונתיות, לעומת פברואר 2021):</p> <ul style="list-style-type: none"> • אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה – 5.4% (5.1% בפברואר). • שיעור האבטלה המורחב עומד על 12.1% (לעומת 17.2%). • אחוז בני 15 ומעלה בכוח העבודה – 60.7% (לעומת 60.3%). • שיעור התעסוקה בקרב בני 15 ומעלה – 57.4% (לעומת 57.2%). • אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב בני 25-64 4.9% (לעומת 4.6%). • אחוז בני 25-64 בכוח העבודה 78.5% (לעומת 77.7%). • שיעור התעסוקה בקרב בני 25-64 74.7% (לעומת 74.1%). <p>על פי נתונים דו-שבועיים של הלמ"ס:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אחוז הבלתי מועסקים למחצית הראשונה של אפריל – 4.7% ללא שינוי לעומת מחצית השניה של מרס 2021. • שיעור האבטלה המורחב עומד על 10.6% לעומת 11.6% במחצית השניה של מרס 2021.
נתוני האינפלציה	<p>לאור שיפור מהותי בתחלואת הקורונה, ההשתחררות ממדיניות הסגרים וכתוצאה מכך ההתאוששות בפעילות הכלכלית ועלייה בצריכה ובביקושים בענפי משק שונים, ברבעון הראשון עלה מדד המחירים הידוע לצרכן בשיעור של כ-0.1%.</p>
שערי חליפין	<p>בשניים עשר החודשים האחרונים ירד המדד הידוע בשיעור של כ-0.4%.</p> <p>במהלך הרבעון הראשון של 2021 התחזק השקל מול הדולר בשיעור של כ-1.15%, וכן נחלש מול היורו בשיעור של כ-1%.</p> <p>יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל הסתכמו בסוף חודש מרס 2021 בכ-185.7 מיליארדי דולרים, לעומת כ-173 מיליארד בסוף 2020.</p>
התפתחות שיעור הריבית והתשואות	<p>בנק ישראל ביצע רכישות של כ 12 מיליארדי דולר שהם כ- 40% מתוכנית הרכישות המוצהרת לשנת 2021. לעניין השפעת סביבת הריבית הנמוכה, ראה ביאור 8(א) לדוחות הכספיים.</p> <p>ריבית בנק ישראל עומדת על שיעור של 0.1%. בנק ישראל הפעיל במשבר וממשיך להפעיל תוכניות שונות (הלוואות בריבית שלילית לבנקים לטובת הלוואות לעסקים) וכלים שונים (כגון רכישות מט"ח ורכישות אג"ח מדינה וקונצרני) לעידוד הפעילות הכלכלית במשק.</p> <p>לפי ההצהרות של הבנק בחודשים האחרונים הריבית צפויה להישאר נמוכה לאורך זמן וכן ככל שיידרש ישתמש הבנק בכל הכלים העומדים לרשותו.</p>

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח (המשך)

פרמטר	נתונים לתקופה	Q1	
		2020	2021
התפתחויות בשוק ההון בישראל ובעולם (במונחי מטבע מקומי)	באחוזים	לשנת 2020	Q1 2021
	מדדי מניות בישראל	2020	2021
	ת"א 35	(10.9)	7.0
	ת"א 90	18.1	6.1
	ת"א 125	(3.0)	6.1
	ת"א צמיחה	29.4	5.2
	מדדי אג"ח בישראל		
	כללי	0.8	0.3
	תלבוט צמודות	(0.6)	1.9
	תלבוט שקלי	(0.1)	0.2
	ממשלתי צמוד מדד	1.2	0.4
	ממשלתי שקלי	1.3	(1.5)
	מדדי מניות בעולם		
דאו ג'ונס	7.0	8.8	
נאסד"ק	43.5	3.3	
ניקיי טוקיו	16.0	6.3	
קאק פריז	(7.1)	9.3	
פוטסי לונדון	(14.3)	4.1	
דאקס פרנקפורט	3.5	9.4	
MSCI WORLD	14.1	4.4	

לפרטים בדבר ההשלכות על התוצאות הכספיות, ראה סעיף 2 לעיל וביאור 5 בדוח הכספי.

הרבעון הראשון של שנת 2021 הושפע במידה רבה ממגמות נגיף הקורונה ומתן החיסונים שמשמעותן היא תחילת הקלות בסגרים בחלקים מהעולם, ומנגד, המשך סגרים בחלק ממדינות העולם, שטרם החלו לחסן או טרם חיסנו חלקים נרחבים מהאוכלוסייה. הממשלות והבנקים המרכזיים המשיכו בצעדי תמרוץ פייסקאליים ומוניטריים חסרי תקדים לתמיכה במשק.

ארה"ב - במהלך רבעון ראשון 2021 החלה ארה"ב את מבצע החיסונים. מבצע החיסונים עזר להורדת התחלואה בארה"ב ולתחילת הקלות בהגבלות חברתיות שהונהגו בחודשי המגיפה. ההקלה בהגבלות תרמה להתאוששות הכלכלה האמריקאית, שצמחה ברבעון הראשון בכ-6.4% (לעומת רבעון קודם, במונחים שנתיים) וה"פד" הותיר את הריבית ברמה של 0%-0.25%. הפד משמר את תוכנית רכישת האג"ח חסרת התקדים בקצב של 120 מיליארד דולר בחודש. במקביל, הממשל הציג תוכנית תמיכה פייסקאלית שכוללת מענקים ותמיכה לאזרחים וחברות במטרה לתמוך בעסקים שנפגעו מהמשבר באזרחים ובמובטלים. שוק העבודה המשיך בשיפור ושיעור האבטלה ירד לרמה של 6% תוך שנרשם שיפור במספר מקומות העבודה החדשים שנפתחים מדי חודש.

אירופה - מדינות האיחוד האירופי המשיכו לסבול ברבעון הראשון של 2021 מהתפשטות הקורונה, בשל עיכוב של פרויקט החיסונים, אשר הביאו לגל נוסף של עלייה בתחלואה. מדינות האיחוד הכריזו על סגרים והגבלות חברתיות נוספות, אשר הביאו להתכווצות כלכלת אירופה ב-1.8% ברבעון הראשון 2021 (לעומת רבעון מקביל, במונחים שנתיים). הבנק המרכזי האירופי ממשיך בתוכניות רכישת נכסים. בחודשים אפריל-מאי 2021 מבצע החיסונים והתחסנות האוכלוסייה המבוגרת הגביר את הקצב ונראה כי מדינות אירופה נמצאות בדרך לחיסון מרבית האוכלוסייה בחודשים הבאים. למעשה, אם אכן תתממש הערכה זו, יוסרו המגבלות החברתיות ונוכל לראות התאוששות כלכלית משמעותית יותר באירופה. מבחינת שוק העבודה, שיעור האבטלה עומד על 8.3% נכון לתום הרבעון הראשון.

סין - נגיף הקורונה תחת שליטה ולמעשה אין כלל מגבלות במדינה. ברבעון הראשון 2021 צמחה כלכלת סין בקצב של 18.3% (לעומת רבעון מקביל, במונחים שנתיים). במהלך הרבעון הראשון 2021, ותודות להתאוששות הכלכלית של המדינה ויציאה מהמשבר הבריאותי, החל הבנק המרכזי בצעדי צמצום מוניטרי הן בהיצע הכסף והן בהורדת קצב מתן הלוואות. מבחינת היחסים הבינלאומיים מול ארה"ב, על אף חילופי הממשל בארה"ב לא חל שינוי ביחסי החוץ.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

בפרק זה יסקרו תמצית חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר או טיטות של חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר, החלים על פעילות החברות בקבוצה ואשר הינם מהותיים לפעילותן, שפורסמו על ידי הכנסת, הממשלה או הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, לפי העניין, לאחר מועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים.

4.1 חיסכון ארוך טווח

4.1.1 ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי

בחודש מאי 2021 פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי), התשפ"א - 2021 (להלן: "טיטת תקנות אכע קבוצתי"), במסגרתן מוצע לקבוע הוראות נוספות לעניין פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי, אשר תכליתן להגביר את השקיפות למבוטח לגבי זכויותיו במסגרת הפוליסה או השינויים בה.

ההוראות שנוספו במסגרת טיטת תקנות אכע קבוצתי מתייחסות, בין היתר, לקבלת הסכמת המבוטח מראש כתנאי לצירוף פוליסת אובדן כושר עבודה קבוצתי, להעלאת הפרמיה ולשינוי היקף הכיסוי הביטוחי; לחובות המבוטח לשלוח הודעות בעת ביצוע שינויים בתנאי הפוליסה ובעת סיום הכיסוי הביטוחי במסגרתה; ולהיקף הכיסוי הביטוחי הנדרש במסגרת פוליסת ביטוחי אובדן כושר עבודה פרטית המוצעת בסיום הפוליסה הקבוצתית והגבלת גובה הפרמיה שניתן לגבות בגינה.

תחילת הוראות טיטת התקנות, ככל שתתקבלנה, ביום פרסומן. ההוראות תחולנה על פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתיות שיכרתו מיום התחילה ועל חידוש פוליסות קבוצתיות מאותו יום, אף אם נכרתו לפני כן.

כלל ביטוח לומדת את טיטת תקנות אכע קבוצתי.

4.1.2 תקנות ההשקעה

בהמשך לאמור בסעיף 9.5.4.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2020 בדבר תקנות ההשקעה, החוזר המאוחד וכללי ההשקעה, בחודש מאי 2021 אישרה וועדת הכספים של הכנסת תיקונים לתקנות ההשקעה, אשר כוללים בין היתר: (א) מגבלה לפיה משקיע מוסדי לא יוכל להחזיק למעלה מ-20% מיחידות קרן סל, תחול רק על קרנות סל שהן צד קשור לגוף המוסדי; (ב) מתן אפשרות למשקיע מוסדי לרכוש במסגרת הנפקה, באמצעות כספי עמיתים בלבד, אמצעי שליטה בהיקף של מעל 20% ועד 15% או 29% (בהתאם להון עצמי של התאגיד) מאמצעי שליטה בתאגידים מסוימים בתחום התשתיות בישראל, כאשר ההיקף המצטבר של השקעות מסוג זה יוגבל לשיעור של עד 4% מהשווי המשוער של נכסי משקיע מוסדי; (ג) מתן אפשרות למשקיע מוסדי להשקיע באגרות חוב היברידיות בישראל בכפוף להתקיימות מס' תנאים.

בנוסף, התיקונים כוללים הקלות בסוגי ההשקעות המותרות לקרנות וותיקות. בהקשר זה יצויין כי עתודות הוותיקה הינה קרן פנסיה ותיקה.

להערכת הגופים המוסדיים בקבוצה, אין לתיקונים האמורים השלכות מהותיות על הגופים המוסדיים או על כללי ההשקעה ביחס לכספי עמיתים.

הערכות הגופים המוסדיים בקבוצה בקשר עם תיקון תקנות ההשקעה הינו מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות של הגופים המוסדיים בקבוצה, נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה והיא תלויה, בין היתר, באופן יישומו בפועל.

4.2 ביטוח כללי

4.2.1 אחריות למתן שירותים רפואיים

בהמשך לאמור בסעיף 7.1.1.1(ב)(3) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2020 בעניין הסדר מיוחד בביטוח חובה לעניין אחריות למתן שירותים רפואיים, בחודש מאי 2021 פרסם משרד האוצר להערות הציבור טיטת הודעה בדבר עלות אספקת השירותים לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 וטיטת צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת השירותים), התשפ"א-2021, אשר במסגרתן מוצע לעדכן את השיעור שגובות חברות הביטוח מהמבוטחים (אשר נועד לממן את עלות הספקת השירותים לנפגעי תאונות דרכים על ידי קופות החולים) לשיעור של 12.66% מדמי הביטוח, החל מ-1 בינואר 2022, וזאת חלף שיעור של 9.4% שנגבה כיום.

5. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

5.1. דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לעניין שימוש באומדנים ושיקול דעת בעריכת דוחות כספיים, ראה ביאור 2(ב) בדוחות הכספיים.

5.2. התחייבויות תלויות

בדוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה נכללה הפניית תשומת לב לאמור בביאור 7 בדוחות הכספיים, בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

5.3. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

5.3.1. הוראות הממונה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הממונה פרסם בשנים האחרונות מספר חוזרים (להלן: "חוזרי הממונה") שנועדו ליישם את דרישות סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, בחברות ביטוח, בחברות המנהלות קרנות פנסיה וקופות גמל, בקרנות פנסיה ובקופות גמל (להלן: "הגופים המוסדיים").

בהתאם, כללו כלל ביטוח והגופים המוסדיים המאוחדים, המידע בכפוף להוראות הדין והדיווח ובמועדים כפי שנקבעו בהוראות אלו.

5.3.2. סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act - אחריות ההנהלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם לחוזרי הממונה, המבוססים על סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, וכפי שפורט בדוחות הדירקטוריון הקודמים של כלל ביטוח, כלל ביטוח פעלה ופועלת באופן שוטף ליישום ההליך הנדרש בהתאם להוראות האמורות, שכולל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיים המבוצעים, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים. במסגרת זאת, אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הנהלת כלל ביטוח (הגוף המוסדי), בשיתוף המנכ"ל, משנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל חטיבה פיננסית וסמנכ"ל בכיר מנהל אגף חשבונאות ראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל, משנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל חטיבה פיננסית וסמנכ"ל בכיר מנהל אגף חשבונאות ראשית של החברה, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2021 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם לחוזרי הממונה, מצורפות בדוח.

הדירקטוריון מביע את הערכתו לעובדים, למנהלים ולסוכנים של חברות הקבוצה על תרומתם להישגי הקבוצה.

יורם נוח
מנהל כללי

עמוס ערן
דירקטור*

תל אביב, 30 במאי 2021

(* הוסמך לחתום על הדוח הכספי ליום 31 במרס 2021 ע"י הדירקטוריון בישיבתו מיום 30 במאי 2021.)

כלל חברה לביטוח בע"מ
תמצית דוחות כספיים מאוחדים
ליום 31 במרס 2021
(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2-1	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
2-2	דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים
2-4	דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים
2-5	דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים
2-6	דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים
2-9	דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים
	ביאורים בדוחות הכספיים מאוחדים ביניים
2-12	ביאור 1: כללי
2-16	ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים
2-17	ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית
2-18	ביאור 4: דיווח מגזרי
2-26	ביאור 5: מכשירים פיננסיים
2-32	ביאור 6: ניהול ודרישות הון
2-33	ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות
2-78	ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדיווח ולאחריה
	נספח א' תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח
2-80	
2-91	נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רח' מנחם בגין 144,
 תל-אביב, 6492102
 טל. +972 3 623 2525
 פקס +972 3 562 2555
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 6848000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של כלל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של כלל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2021 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 7 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון
 מבקרים משותפים

סומך חייקין
 רואי חשבון

תל-אביב,
 30 במאי, 2021

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס		ביאור	באלפי ש"ח
	2020	2021		
	מבוקר	בלתי מבוקר		נכסים
1,198,785	1,229,050	1,176,771		נכסים בלתי מוחשיים
3,172	4,379	3,213		נכסי מיסים נדחים
1,996,644	2,041,317	2,034,845		הוצאות רכישה נדחות
197,303	202,200	190,029		רכוש קבוע
407,999	432,464	402,443		נכס זכות שימוש
100,410	192,805	101,983		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
3,043,442	3,170,566	3,128,698		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,206,544	1,269,611	1,243,362		נדל"ן להשקעה אחר
3,629,329	3,541,829	4,175,006		נכסי ביטוח משנה
8,696	191,612	3,186		נכסי מיסים שוטפים
618,314	2,340,300	658,141		חייבים ויתרות חובה
647,848	762,053	748,519		פרמיה לגבייה
70,798,761	56,180,062	73,064,156	5	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			5	השקעות פיננסיות אחרות:
5,699,679	4,757,145	5,714,134		נכסי חוב סחירים
22,092,379	22,852,828	22,142,066		נכסי חוב שאינם סחירים
1,692,398	1,216,829	1,886,693		מניות
3,558,633	3,045,503	3,755,044		אחרות
33,043,089	31,872,305	33,497,937		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
5,273,150	4,783,897	5,910,555		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,734,125	1,309,951	2,578,659		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
123,907,611	109,524,401	128,917,503		סך כל הנכסים
79,564,525	66,186,691	82,638,642	5	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס		ביאור	באלפי ש"ח
	2020	2021		
מבוקר	בלתי מבוקר			
146,641	146,641	146,641		הון מניות
692,479	692,479	692,479		פרמיה על מניות
839,924	357,861	1,002,235		קרנות הון
3,785,137	3,202,595	4,013,238		יתרת עודפים
5,464,181	4,399,576	5,854,593		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
55,875	50,157	56,986		זכויות שאינן מקנות שליטה
5,520,056	4,449,733	5,911,579		סך כל ההון
				התחייבויות
31,078,895	31,151,927	31,820,924		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
77,298,107	65,218,400	81,103,035		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
540,825	366,954	624,418		התחייבויות מיסים נדחים
62,796	60,321	63,206		התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
471,519	473,053	472,352		התחייבויות בגין חכירה
3,898,684	2,931,659	3,613,932		זכאים ויתרות זכות
62,505	-	62,830		התחייבות מיסים שוטפים
4,974,224	4,872,354	5,245,227	5	התחייבויות פיננסיות
118,387,555	105,074,668	123,005,924		סך כל ההתחייבויות
123,907,611	109,524,401	128,917,503		סך כל ההון וההתחייבויות

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

30 במאי 2021				
טל כהן סמנכ"ל בכיר חשבונאי ראשי	ערן צ'רנינסקי משנה לסמנכ"ל מנהל חטיבה פיננסית	יורם נוה מנהל כללי	עמוס ערן דירקטור*	תאריך אישור הדוחות הכספיים

(* הוסמך לחתום על הדוח הכספי ליום 31 במרס 2021 ע"י הדירקטוריון בישיבתו מיום 30 במאי 2021).

דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
9,494,808	2,419,619	2,457,836	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,466,514	347,568	392,590	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
8,028,294	2,072,051	2,065,246	פרמיות שהורווחו בשייר
5,044,732	(7,590,960)	3,709,254	רווח מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,246,681	232,275	498,724	הכנסות מדמי ניהול
246,527	63,072	61,615	הכנסות מעמלות
626	120	4	הכנסות אחרות
14,566,860	(5,223,442)	6,334,843	סך כל ההכנסות
11,990,806	(5,519,476)	5,972,768	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(974,301)	(183,817)	(736,788)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
11,016,505	(5,703,293)	5,235,980	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,906,677	482,747	474,364	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
911,645	216,217	218,941	הוצאות הנהלה וכלליות
2,492	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
8,455	2,238	1,235	הוצאות אחרות
155,084	19,387	58,437	הוצאות מימון
14,000,858	(4,982,704)	5,988,957	סך כל ההוצאות
(4,359)	(2,438)	218	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
561,643	(243,176)	346,104	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
138,928	(80,066)	117,059	מיסים (הטבת מס) על הכנסה
422,715	(163,110)	229,045	רווח (הפסד) לתקופה
			מיוחס ל:
418,728	(162,113)	228,101	בעלי המניות של החברה
3,987	(997)	944	זכויות שאינן מקנות שליטה
422,715	(163,110)	229,045	רווח (הפסד) לתקופה
3.52	(1.36)	1.92	רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
119,064	119,064	119,064	מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
422,715	(163,110)	229,045	רווח (הפסד) לתקופה
			רווח כולל אחר:
			פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו
			לרווח והפסד:
(20,761)	7,465	8,047	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון
9,568	(650)	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לרווח והפסד
468,305	(554,216)	465,094	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון
(344,274)	(39,828)	(234,424)	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
112,395	75,787	6,695	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
225,233	(511,442)	245,412	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שהועבר או יועבר לרווח והפסד, לפני מס
80,816	(177,192)	81,083	מס (הטבת מס) בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(2,425)	1,717	1,851	מס (הטבת מס) בגין רכיבים אחרים
78,391	(175,475)	82,934	מס (הטבת מס) בגין פריטי רווח כולל אחר לתקופה שהועברו או יועברו לרווח והפסד
			רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר
146,842	(335,967)	162,478	לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:
12,214	9,410	-	רווחים (הפסדים) אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
4,176	3,061	-	מס (הטבת מס) בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
8,038	6,349	-	רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
154,880	(329,618)	162,478	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
577,595	(492,728)	391,523	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
			מיוחס ל:
573,814	(490,791)	390,412	בעלי המניות של החברה
3,781	(1,937)	1,111	זכויות שאינן מקנות שליטה
577,595	(492,728)	391,523	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים

זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון	מיוחס לבעלי המניות של החברה							הון מניות	באלפי ש"ח
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)										
5,520,056	55,875	5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)	
229,045	944	228,101	228,101	-	-	-	-	-	רווח לתקופה	
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:										
8,047	-	8,047	-	-	-	8,047	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון	
465,094	312	464,782	-	-	464,782	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון	
(234,424)	(59)	(234,365)	-	-	(234,365)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד	
6,695	-	6,695	-	-	6,695	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד	
(82,934)	(86)	(82,848)	-	-	(80,997)	(1,851)	-	-	הטבת מס בגין פריטי רווח כולל	
162,478	167	162,311	-	-	156,115	6,196	-	-	רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס	
391,523	1,111	390,412	228,101	-	156,115	6,196	-	-	סך הכל רווח כולל לתקופה	
5,911,579	56,986	5,854,593	4,013,238	29,514	989,985	(17,264)	692,479	146,641	יתרה ליום 31 במרס 2021	

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה						
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
באלפי ש"ח								
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)								
4,942,461	52,094	4,890,367	3,358,429	29,514	677,996	(14,692)	692,479	146,641
(163,110)	(997)	(162,113)	(162,113)	-	-	-	-	-
יתרה ליום 1 בינואר 2020 (מבוקר)								
הפסד לתקופה								
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:								
7,465	-	7,465	-	-	-	7,465	-	-
(650)	-	(650)	-	-	-	(650)	-	-
(554,216)	(1,567)	(552,649)	-	-	(552,649)	-	-	-
(39,828)	32	(39,860)	-	-	(39,860)	-	-	-
75,787	-	75,787	-	-	75,787	-	-	-
9,410	107	9,303	9,303	-	-	-	-	-
172,414	488	171,926	(3,024)	-	176,667	(1,717)	-	-
(329,618)	(940)	(328,678)	6,279	-	(340,055)	5,098	-	-
(492,728)	(1,937)	(490,791)	(155,834)	-	(340,055)	5,098	-	-
4,449,733	50,157	4,399,576	3,202,595	29,514	337,941	(9,594)	692,479	146,641

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה						
		סך הכל	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
באלפי ש"ח								
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)								
4,942,461	52,094	4,890,367	3,358,429	29,514	677,996	(14,692)	692,479	146,641
יתרה ליום 1 בינואר 2020								
422,715	3,987	418,728	418,728	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:								
(20,761)	-	(20,761)	-	-	-	(20,761)	-	-
9,568	-	9,568	-	-	-	9,568	-	-
468,305	(371)	468,676	-	-	468,676	-	-	-
(344,274)	(31)	(344,243)	-	-	(344,243)	-	-	-
112,395	-	112,395	-	-	112,395	-	-	-
12,214	89	12,125	12,125	-	-	-	-	-
(82,567)	107	(82,674)	(4,145)	-	(80,954)	2,425	-	-
154,880	(206)	155,086	7,980	-	155,874	(8,768)	-	-
577,595	3,781	573,814	426,708	-	155,874	(8,768)	-	-
5,520,056	55,875	5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		נספח	באלפי ש"ח
	2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר			
				תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(1,333,273)	(2,150,748)	1,799,181	(א)	לפני מיסים על הכנסה
46,152	99,252	(110,606)		מס הכנסה שהתקבל (ששולם)
(1,287,121)	(2,051,496)	1,688,575		מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
11	-	-		תמורה ממימוש רכוש קבוע
15,154	-	-		תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות
(11,888)	(11,794)	-		השקעה במניות והלוואות בחברות כלולות
(22,013)	(3,327)	(512)		השקעה ברכוש קבוע
(180,801)	(37,680)	(32,887)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(199,537)	(52,801)	(33,399)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
450,000	-	-		תמורה מהנפקת שטר הון
(22,168)	-	(111,938)		פירעון כתבי התחייבויות נדחים
(31,020)	(12,189)	(7,109)		פירעון התחייבות בגין חכירה
(128,091)	(49,451)	(48,543)		ריבית כתבי התחייבות נדחים ששולמה
268,721	(61,640)	(167,589)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(64,231)	(29,658)	(5,648)		השפעת התנודות בשער החליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים
(1,282,168)	(2,195,595)	1,481,939		גידול נטו במזומנים ושווי מזומנים
8,289,443	8,289,443	7,007,275		מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
7,007,275	6,093,848	8,489,214		מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה		
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס 2020	ביום 31 במרס 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
422,715	(163,110)	229,045	(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על ההכנסה (1) (2)
			רווח (הפסד) לתקופה
4,359	2,438	(218)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
766	221	-	חלק החברה בהפסדי (ברווחי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(366,015)	(292,983)	742,029	דיבינדנד שנתקבל מחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
5,457,581	(6,622,126)	3,804,928	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
24,560	(20,113)	(38,201)	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(77,519)	9,981	(545,677)	שינוי בהוצאות רכישה נדחיות
71,689	18,270	17,393	שינוי בנכסי ביטוח משנה
226,904	56,010	54,901	פחת רכוש קבוע
2,492	-	-	הפחתה של נכסים בלתי מוחשיים
3	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
(8)	6	(9)	הפסד ממימוש רכוש קבוע
209,567	61,479	48,047	הפסד (רווח) מנכס זכות שימוש
90,453	(45)	(21,670)	ריבית והפרשי הצמדה שנצברו בגין כתבי התחייבויות נדחים ואחרות
28,171	14,595	(3,299)	שינוי בשווי הוגן נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(2,678,486)	7,893,321	(2,643,197)	שינוי בשווי הוגן נדל"ן להשקעה אחר
138,928	(80,066)	117,059	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(22,223)	(32,582)	(40,315)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
102,122	(71,963)	(174,661)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
17,373	83,798	(95,214)	נכסי חוב סחירים
(76,134)	203,053	(3,614)	נכסי חוב שאינם סחירים
(120,998)	(73,151)	(63,586)	מניות
84,473	-	-	אחרות
(5,530,570)	(1,166,958)	394,741	השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה:
(44,228)	(29,623)	(26,604)	רכישת נדל"ן להשקעה
50,684	-	-	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(273,848)	(76,316)	460,038	רכישות נטו של השקעות פיננסיות
169,798	(1,552,188)	402,244	השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
49,590	(64,615)	(100,671)	רכישת נדל"ן להשקעה
701,855	(245,475)	(714,718)	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
2,673	(2,606)	410	תמורה ממכירות (רכישות) נטו של השקעות פיננסיות
(1,333,273)	(2,150,748)	1,799,181	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			חייבים ויתרות חובה
			פרמיות לגבייה
			זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
			סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על הכנסה

- (1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים תזרימי מזומנים בגין רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.
- (2) במסגרת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים תזרימי מזומנים בגין דיבינדנד וריבית שהתקבלו, המפורטים בנספח ד'.

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		באלפי ש"ח
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
			(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
6,554,645	6,554,645	5,273,150	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,734,798	1,734,798	1,734,125	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
8,289,443	8,289,443	7,007,275	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
			(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
5,273,150	4,783,897	5,910,555	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,734,125	1,309,951	2,578,659	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
7,007,275	6,093,848	8,489,214	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
			(ד) תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנד שהתקבלו, הכלולים בפעילות השוטפת:
2,014,440	357,894	318,796	ריבית שהתקבלה
322,670	109,988	333,138	דיבידנד שהתקבל

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. הישות המדווחת

כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב ראול וולנברג 36, תל אביב.

תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2021 (להלן: "הדוחות הכספיים"), כוללים את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן יחד: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בעסקאות משותפות ובחברות כלולות.

כ-99.98% מהונה המונפק והנפרע של החברה מוחזק על ידי כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "כלל החזקות"), חברה אשר ניירות הערך שלה רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב-יפו.

נכון למועד פרסום הדוח, כלל החזקות הינה חברה ללא גרעין שליטה.

ביום 8 בדצמבר 2019 נתקבל אצל החברה וכלל החזקות מכתב מאת הממונה ("מכתב הממונה"), לפיו, בין היתר, הודיע הממונה כי לאור השינויים שחלו בשיעורי ההחזקה של אי די בי חברה לפתוח בע"מ ("אי די בי פתוח")¹ בכלל החזקות, קיים הממונה בחינה של סוגיית השליטה בכלל החזקות. בהתאם למכתב הממונה, במסגרת הבחינה האמורה התקבלו בנושא גם עמדות משרד המשפטים, רשות ניירות ערך ורשות התחרות. ממצאי הבחינה האמורה, אשר לעמדת הממונה, מתבססים על מצגי כלל החזקות, העלו כי נכון למועד המכתב, אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בכלל החזקות באופן המקיים חובה לקבל היתר שליטה בכלל החזקות בהתאם לסעיף 32(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ("חוק הפיקוח") ולפיכך על כלל החזקות לקבל מאת הממונה היתר שליטה בחברה. בהמשך לאמור, ביום 19 באוקטובר 2020, נתקבל אצל החברה וכלל החזקות מכתב מאת הממונה בנושא "עדכון בדבר מתווה הפעלת אמצעי שליטה בחברה" (אשר החליף את מכתב הממונה בנדון מיום 21 ביולי 2020) המפרט, בין היתר, את התייחסות הממונה להסדרים אשר יחולו על הפעלת אמצעי שליטה של כלל החזקות בחברה לרבות לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות והשתתפות באסיפה הכללית של החברה ("מתווה הפעלת אמצעי השליטה"). ביום 30 בנובמבר 2020 נתקבל מאת הממונה מכתב הבהרות בקשר עם מתווה הפעלת אמצעי השליטה. לפרטים נוספים בעניין מתווה השליטה לרבות מינוי דירקטורים בכלל החזקות ובחברה ראו סעיף ג(2) להלן.

נמסר לחברה כי הדיונים בין כלל החזקות לממונה בקשר עם המכתבים האמורים טרם מוצו.

ב. התפתחויות בתקופת הדוח לגבי השליטה בחברה וההחזקות בכלל החזקות

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בגוף מוסדי מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה ושליטה בגוף מוסדי או בסוכנות ביטוח מחייבת גם היא היתר מאת הממונה.

נכון למועד פרסום הדוח, למיטב ידיעת החברה התקבל אצל מספר גופים היתר להחזקת אמצעי שליטה בחברה, מהם שני גופים מוסדיים.

בימים 11 ו-12 במאי 2020 התקבל אצל החברה העתק ממכתביו של הממונה למר משה (מורי) ארקין ולמר אלפרד אקירוב (לכל אחד בנפרד), בו הוא מבחיר, בעקבות הדיווחים מהימים 6 ו-10 במאי 2020 (ראה סעיף ג להלן) כי היתר האחזקה שניתן למר ארקין להחזקת עד 8% ממניות כלל החזקות והיתר האחזקה שניתן למר אקירוב להחזקת עד 10% ממניות כלל החזקות מיום 5 באפריל 2020 אינו מאפשר להם או למי מטעמם, לפעול, לבד או ביחד עם אחרים, באופן שיביא להכוננת פעילות כלל ביטוח, בין היתר באמצעות מעורבות בתהליכי קבלת החלטות לגבי מינוי דירקטורים ונושאי משרה בה.

יובהר כי נכון למועד פרסום הדוח, חובת הדיווח לכלל החזקות, אודות החזקותיהם של בעלי מניות בכלל החזקות, חלה על בעלי עניין, כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בלבד וכי אין לכלל החזקות מידע אודות סטטוס היתרי ההחזקה או שינויים שחלו בהם, מעבר לאמור לעיל.

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות
1. יו"ר דירקטוריון

ביום 20 באוגוסט 2020, חדל לכהן מר דני נוה כיו"ר דירקטוריון וכדירקטור בחברה ובכלל החזקות. בחברה לא מונה יו"ר דירקטוריון זמני או קבוע בהתאם להנחיית הממונה.

ביום 4 בפברואר 2021 מונה מר חיים סאמט כיו"ר דירקטוריון קבוע של כלל החזקות.

¹ בהתאם להוראות הממונה, במהלך התקופה שבין שנת 2017 ועד לחודש ינואר 2021 נמכרו כל המניות של החברה שהוחזקו בידי אי די בי פתוח, במישרין ובאמצעות נאמן למניות השליטה בחברה, חלקן באמצעות עסקאות החליף, אשר למועד הדוח הסתיימו כולן.

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)

2. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות

במהלך התקופה בה כיהן הנאמן למניות השליטה בכלל החזקות התקבלו מהממונה הוראות שונות שעניין מינוי דירקטורים בקבוצה, לרבות באמצעות ועדה למינוי דירקטורים בכלל החזקות ובחברה בראשות השופטת (בדימוס) שרה גדות שמונתה על ידי הממונה בשנת 2015 להמליץ בפני נאמן על מועמדים ראויים לכהונה כדירקטורים ("ועדת גדות"). בהתאם להמלצות ועדת גדות, בוצעו מעת לעת מינויים של דירקטורים ודירקטורים חיצוניים בכלל החזקות ובחברה.

במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, במסגרתו נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בכלל החזקות, קבע הממונה כי בשים לב לחזקה הקבועה בהגדרת "מבטח" בהתאם לסעיף 31א לחוק הפיקוח, התכליות הקיימות בחוק הפיקוח לעניין הסדרים למינוי דירקטורים במבטח בלא שולט, חלות הן בעניינה של כלל החזקות והן בעניינה של החברה. בנסיבות אלה, מצא לנכון לקבוע בתנאי היתר השליטה בחברה, כי בלי לגרוע מהוראות כל דין, דרך מינוי דירקטורים בכלל החזקות ובחברה, תהיה באופן דומה למנגנונים הקבועים כיום בחוק הפיקוח, לעניין מינוי דירקטורים במבטח ללא שולט, וזאת בלי לפגוע בזכותו של בעל מניות אחר להציע מועמדים לפי דין, ככל שקיימת לו זכות כאמור.

ביום 2 ביולי 2020 ובהמשך להודעת יו"ר הדירקטוריון בקשר עם סיום כהונתו (ראו סעיף ג(1) לעיל) פנה דירקטוריון כלל החזקות לממונה בפנייה מקדמית לקבלת דעתו בקשר עם החלטת דירקטוריון כלל החזקות לפעול לחיזוק דירקטוריון החברה באמצעות מינוי דירקטורים נוספים מבין הדירקטורים המכהנים בכלל החזקות (שאינם דירקטורים חיצוניים) לדירקטוריון החברה. ביום 2 ביולי 2020 נתקבלה אצל כלל החזקות תשובת הממונה לפיה טרם מונתה ועדת איתור למינוי דירקטורים בחברה ("ועדת איתור") וכי הפעלת אמצעי שליטה ביחס להרכב דירקטוריון החברה ובפרט מינוי דירקטורים בחברה על ידי דירקטוריון כלל החזקות בכובעו כנציג כלל החזקות כבעל המניות בחברה טרם הענקת היתר שליטה תהווה פעולה שלא בהתאם להוראות הממונה. בנוסף, הודיע הממונה כי קיימת עילת התנגדות סבירה מכוח סעיף 41(י) לחוק הפיקוח למינוי דירקטורים המכהנים בכלל החזקות כדירקטורים בחברה וזאת בשל חשש ממשי, בשל מצב העניינים הנוכחי לקיומו של ניגוד עניינים לפי סעיף 41(ט)א לחוק הפיקוח.

כאמור לעיל, בימים 21 ביולי 2020, 19 באוקטובר 2020 - 30 בנובמבר 2020, נתקבלו אצל כלל החזקות והחברה מאת הממונה מכתבים בקשר עם מתווה הפעלת אמצעי שליטה בחברה הכוללים בין היתר התייחסות לאופן מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות כמפורט להלן.

עמדת הממונה כפי שבה לידי ביטוי במכתבו האחרון כאמור אשר לגבי נשלחו הבהרות מאת הממונה ביום 30 בנובמבר 2020, הינה כי נוכח המבנה התאגידי של הקבוצה לפיו החברה הינה חברה פרטית הנשלטת על ידי כלל החזקות שהיא חברה ציבורית שאין בה שולט סופי ומתוך מטרה להגשים את תכליות חוק הפיקוח בעניין מבטח ללא שולט ולקבוע הסדר מקיף וראוי ביחס למבנה האחזקה בחברה בעת הזו, יש צורך ביצירת מתווה אשר יבטיח את הגשמת התכליות הרלבנטיות, בהתאם לעקרונות, אשר עיקרם מפורט להלן. בהתאם למתווה הפעלת אמצעי השליטה, עקרונות אלה יעוגנו, בין היתר, במסגרת היתר השליטה שיינתן לכלל החזקות, מכוח סמכותו של הממונה לפי סעיף 32(ב) לחוק הפיקוח, כדלקמן: על החברה יחולו ההוראות לעניין "מבטח ללא שולט" ובכלל זה הוראות סעיפים 41(א) ו-יב לחוק הפיקוח והוראות חוזר הדירקטוריון לעניין מבטח ללא שולט בכפוף להתאמות שיפורטו להלן. תוקם ועדה חיצונית אשר תמליץ על מינוי דירקטורים בחברה בהתאם להוראות חוק הפיקוח לעניין מבטח ללא גרעין שליטה³.

לאור זאת, קבע הממונה מתווה לבחירת דירקטורים כמפורט במכתביו שעיקריו:

- א. כל הדירקטורים בחברה (למעט דח"צים ודב"תים) יובאו למינוי באסיפה הכללית אחת לשנה.
- ב. דירקטוריון כלל החזקות יהיה רשאי להציע מועמדים לדירקטוריון החברה (על אף האמור בהוראות הדין ביחס למבטח ללא שולט – הדירקטוריון יהיה רשאי להציע יותר ממועמד אחד);
- ג. דירקטוריון החברה יהיה רשאי להציע מועמדים מטעמו; אולם לא יהיה רשאי למנות דירקטורים בכלל ביטוח;
- ד. ועדת האיתור גם היא תציע מועמדים לדירקטוריון החברה. ועדת האיתור תציע מועמדים לכהונה כמספר הדירקטורים המירבי שמינויים ידון באסיפה. במקרה של מינוי דירקטורים שלא במסגרת האסיפה הכללית השנתית ועדת האיתור תמליץ לפחות על כפל מקומות.

² בהתאם למכתב הממונה, בהתאם להגדרות המופיעות בסעיף 31א לחוק הפיקוח, נחשבות הן החברה והן כלל ביטוח "מבטח" לצורך בחינת השליטה בכלל ביטוח. ביום 12 בינואר 2021 הודיע הממונה כי שר האוצר מינה את הוועדה, בהתאם להוראות סעיף 41ג לחוק הפיקוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה. סדרי עבודתה של הוועדה יקבעו בהתאם לסעיף 41ז לחוק הפיקוח. חברי הוועדה לעניין החברה הינם: יו"ר הוועדה - השופט (בדימוס) יוסף (ספי) אילון; פרופ' אפרים צדקה; מר אברהם רינות; ד"ר אדטו רחל (דירקטורית בלתי תלויה בחברה); פרופ' שדה בן עמי אורלי (דירקטורית בלתי תלויה בחברה). בהתאם למידע שנמסר לחברה, הועדה פירסמה ביום 26 בינואר 2021 את נהלי עבודתה. בהמשך לנוהל עבודת הוועדה, אשר קצב 180 יום לעבודתה, פנה דירקטוריון החברה לוועדה בהתאם לסעיף 14 לנוהל העבודה והודיע לה כי החליט על כינונה של אסיפת בעלי מניות ששל סדר יומה, בין היתר, עומד מינוי דירקטורים. האסיפה תתכנס ביום 12 בספטמבר 2021 או בסמוך למועד זה.

ביאור 1: כללי (המשך)
ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)
2. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)

ה. לשם הבטחת עצמאות ואי תלותו של דירקטוריון החברה, ובמסגרת סמכות הממונה לאישור נושאי משרה, הממונה יביא בחשבון, בין היתר, קיומו של רוב דירקטורים שמונו בדירקטוריון החברה על ידי ועדת האיתור והעדר זיקה, כהגדרתה בסעיף 240 (ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, בשינוים המחויבים, בין המועמד לכהונה כדירקטור לבין כלל החזקות. עוד הובהר, כי ביחס לדירקטורים שוועדת האיתור תמליץ לאסיפה הכללית של החברה על מינוים, כהונה כדירקטור בכלל החזקות, לא תהווה לכשעצמה בעיני הממונה, עילה למניעת כהונה כדירקטור⁴ וכי אין באמור כדי לגרוע מהאפשרות למינוי מי שמכהן כדירקטור בכלל החזקות כדירקטור בחברה, בכפוף לשיקול דעת הממונה. עוד הובהר כי במסגרת שיקול דעת הממונה, הממונה עשוי לאשר גם הרכב דירקטוריון שבו מספר הדירקטורים שמונו מקרב מומלצי ועדת האיתור יהיה נמוך מרוב הדירקטורים, אך סביר בנסיבות העניין.

ו. הובהר כי מספר הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון החברה יכול שייקבע על ידי האסיפה הכללית של החברה, וזאת מבלי לגרוע מהוראות חוזר הדירקטוריון לעניין גוף מוסדי ומסמכיות הממונה בכלל.

ז. יו"ר הדירקטוריון יהיה מבין מומלצי הוועדה, עם זאת הדירקטוריון יוכל לבחור את היו"ר שלא מבין מומלצי הוועדה, אולם במקרה כזה יידרש לנמק את החלטתו ויידרש לצרפה במקרה של שוויון קולות, ליו"ר יהיה קול מכריע.

בהתאם למתווה לא נקבעו הוראות של הממונה ביחס למינוי דירקטורים בכלל החזקות ואולם נקבע כי מי שהציע את מינויים של 1/3 מהדירקטורים המכהנים בכלל החזקות והצעתו זו התקבלה, יראה כבעל שליטה בה ובהתאם עשוי להידרש לקבלת היתר שליטה מאת הממונה.

כאמור, נמסר לחברה כי הדיונים בין כלל החזקות לממונה בקשר עם מכתביו בעניין הפעלת אמצעי השליטה כאמור טרם מוצו.

בחודשים פברואר ומאי 2020 אישרה האסיפה הכללית של החברה את הארכת כהונתם של דירקטורים בלתי תלויים בחברה, בהתאם להמלצת ועדת איתור פנימית המורכבת מדירקטורים (רוב חיצוניים) שהוקמה על פי חוזר הדירקטוריון⁵.

ביום 16 בדצמבר 2020 לקראת כינוסה של האסיפה הכללית השנתית של החברה, הודיע הממונה לחברה כי בשים לב לכך שטרם הסתיימו הליכי המינוי של ועדת האיתור ולאור האמור במתווה בסעיף 3 למתווה השליטה, נוכח המתווה ונוכח תפקידיה של ועדת האיתור במינוי דירקטורים במבטח בלא שולט, יש להמתין למינוי ועדת האיתור טרם ביצוע שינויים בדירקטוריון החברה. בהתאם, לא חל שינוי בהרכב דירקטוריון החברה באסיפה הכללית השנתית והדירקטורים המכהנים המשיכו ככהונתם בהתאם להחלטת האסיפה מיום 25 באפריל 2021, עד למועד האסיפה השנתית שצפויה להתקיים בחודש ספטמבר 2021.

ביום 12 באפריל 2021 פירסמה ועדת האיתור למינוי דירקטורים בחברה, קול קורא להגיש לוועדה מועמדות לכהונת דירקטור בחברה עד ליום 29 באפריל 2021. בקול הקורא צויין כי בשים לב לצרכי החברה, מספר הדירקטורים הנדרש הוא עד שבעה דירקטורים רגילים ו"דירקטור בלתי תלוי" אחד.

בנוסף, לאור סיום 3 תקופות כהונתו של מר יוסי יגיל כדירקטור חיצוני בחברה ובכלל ביטוח, ובהתאם לאישור הממונה, קיבלה האסיפה הכללית של כלל ביטוח ביום 23 במאי 2021 החלטה למנות את הגב' איריס לוונשטיין, המכהנת כדירקטורית בלתי תלויה בכלל פנסיה וגמל, כדירקטורית חיצונית בחברה.

בשים לב להיות כלל החזקות חברה ללא גרעין שליטה, להוראות הממונה כפי שפורסמו מעת לעת וכחלק מהיערכות דירקטוריון כלל החזקות לקראת האסיפה הכללית השנתית, מינה דירקטוריון כלל החזקות בחודש ספטמבר 2020 ועדת דירקטוריון מיוחדת, אשר תשמש בין השאר כוועדה ממליצה לדירקטוריון בקשר עם גיבוש רשימת קריטריונים מומלצים למינוי דירקטורים בכלל החזקות ותמליץ על מועמדים מתאימים נוספים לכהונה בדירקטוריון כלל החזקות ("ועדת האיתור של כלל החזקות").

חברי ועדת האיתור של כלל החזקות היו מר סמי מועלם ופרופ' יוסף יגיל, דירקטורים חיצוניים בכלל החזקות וגב' חנה מזל (מלי) מרגליות, יו"ר הדירקטוריון הזמנית דאז, אשר שימשה גם כיו"ר הוועדה. ביום 3 בנובמבר 2020, מינה דירקטוריון כלל החזקות את מר צבי זיו, לשעבר מנכ"ל בנק הפועלים, ומי שכיהן כחבר בוועדת גדות כאמור לעיל, כמשקיף בוועדה.

⁴ דירקטורים שהוצעו על ידי ועדת גדות לכהונה בדירקטוריון כלל ביטוח, יחשבו על ידי הממונה כדירקטורים שהוצעו על ידי ועדת האיתור.
⁵ בהתאם להבהרת הממונה, ובהתאם להוראות סעיף 5(3) לחוזר, על אף דרישת סעיף 52 לחוזר לפיו ועדת האיתור נדרשת בין היתר, לאתר מועמדים מתאימים לכהונה כדירקטור בלתי תלוי, בעת חידוש כהונתו של מי שמכהן כדירקטור חיצוני בגוף המוסדי, רשאית ועדת האיתור שלא לקיים הליך לאיתור מועמדים נוספים בהתאם להוראות סעיף 52 לחוזר, זאת בלבד שהוועדה בחנה את כישוריו של הדירקטור האמור ואת התאמתו לתפקיד לפי סעיף 52(ב) לחוזר.

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)

2. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)

ועדת האיתור של כלל החזקות קיימה 13 ישיבות ובפעילותה הסתייעה גם ביועצים משפטיים חיצוניים ובחברת השמה חיצונית בעלת התמחות באיתור בכירים.

כחלק מפעילות ועדת האיתור של כלל החזקות, פירסמה כלל החזקות קול קורא למועמדים מתאימים להביא את מועמדותם בפני ועדת האיתור של כלל החזקות וכן לבעלי מניות עיקריים, שאינם נמנים על גופים מוסדיים, המחזיקים לפחות 1% מזכויות ההצבעה בחברה, להציע מועמדים מטעמם לכהונה בדירקטוריון החברה, בכפוף למגבלות על פי דין ורגולציה (לרבות דיני התחרות)⁶ וזאת עד למועדים שנקבעו ופורסמו על ידה ("הקול הקורא").

ועדת האיתור של כלל החזקות יזמה פגישות עם בעלי מניות מסוימים המחזיקים לפחות 1% מזכויות ההצבעה (לפי המידע המצוי ברשותה) ושאינם גופים מוסדיים, וקיימה פגישות עם מספר בעלי מניות כאמור שרצו בכך על מנת לשמוע את עמדתם בנוגע להליך מינוי הדירקטורים בכלל החזקות ועל הצעת מועמדים ראויים בעיניהם לכהונה בדירקטוריון כלל החזקות.

בהמשך לקול הקורא שפירסמה כלל החזקות, הוגשו לחברה למעלה מ-70 פניות של מועמדים, במקביל התקיימו דיונים בוועדת האיתור של כלל החזקות ולאחר מכן בדירקטוריון בקשר עם גודל, הרכב ופרופיל הדירקטוריון הראוי, שיעור הדירקטורים החיצוניים/בלתי תלויים, גיוון מגדרי ועוד. כמו כן, נבחנו והוגדרו בהתאם לצרכי כלל החזקות פרופילים מומלצים של מועמדים שרצוי שירכיבו את דירקטוריון כלל החזקות. בנוסף, נקבעו תנאים נוספים לכהונה בדירקטוריון כלל החזקות מעבר לתנאי הכשירות הקבועים בדין ובכלל זה שכדירקטור בכלל החזקות לא יכהן אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, אדם הקשור לשולט כאמור או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי וכן מי שאינו רשאי לכהן כדירקטור במבטח בהתאם להוראות הממונה.

ביום 3 בינואר 2021 מונו באסיפה של כלל החזקות 3 מבין הדירקטורים שהומלצו על ידי בעלי מניות, 2 דירקטורים מכהנים ודירקטור חיצוני שהומלץ על ידי הדירקטוריון.

ביום 6 במאי 2021 סיים את תקופת כהונתו השלישית (והאחרונה על פי דין) דירקטור חיצוני בחברה ובכלל החזקות, פרופ' יוסף יגיל. על מנת לשמר את הרכב דירקטוריון כלל החזקות הקיים הכולל שלושה דירקטורים חיצוניים, ביום 21 באפריל 2021 פירסמה כלל החזקות דוח מידיי בעניין כינוס אסיפה כללית מיוחדת, שעל סדר יומה בחירה ומינוי של דירקטור חיצוני אחד מבין שני מועמדים לכהונה כדירקטור חיצוני. נוכח ההליך המורכב שבוצע בשנת 2020 לקראת האסיפה השנתית כאמור לעיל ופרק הזמן הקצר שחלף מאז ביצועו, סבר דירקטוריון כלל החזקות כי אין מקום לבצע הליך חוזר מלא לאיתור מועמדים פוטנציאליים לבחירת דירקטור חיצוני, ולפיכך בחר בדרך של איתור מועמדים מבין רשימת המועמדים שאיתרה ועדת האיתור של כלל החזקות שהתקיימה בינואר 2021, אשר הינם כשירים לכהן כדירקטורים חיצוניים ובעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

ביום 4 במאי 2021 פנתה לכלל החזקות אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ ("אלרוב"), אשר הינה בעלת מניות מהותית בכלל החזקות, בבקשה להציג את מועמדותו של מועמד נוסף לכהונה כדירקטור חיצוני בכלל החזקות ("חיאק"), בנוסף למועמדים אותם הציע הדירקטוריון. דירקטוריון כלל החזקות דן בבקשה האמורה ומצא אותה להיות מסוג הנושאים המתאימים להיות נידונים באסיפה הכללית מבלי שנבחנה מועמדותו על ידי הדירקטוריון. בהתאם דחה דירקטוריון כלל החזקות את מועד האסיפה ליום 17 ביוני 2021.

3. השלכות

למועד הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך את מלוא השפעת תוצאות האירועים האמורים עליה, וזאת בין היתר נוכח העובדה כי כלל החזקות מקיימת דיונים עם הממונה ביחס למתווה היתר השליטה, אשר הוראותיו, בנוסח הנכחי, מגבילות באופן ניכר את מידת השפעתה של כלל החזקות ביחס להתנהלותה של החברה וביחס למינוי נושאי משרה בה ונוכח אי הודאות ביחס להרכב דירקטוריון החברה, אשר עתיד להשתנות עם סיום עבודת ועדת האיתור. אי הודאות האמורה מתקיימת גם נוכח שינויים נוספים אשר יכול ויתרחשו בעתיד בחברה, לאור מבנה האחזקות בכלל החזקות, בהיותה חברה ללא גרעין שליטה ולאור העובדה שהוראות חוק הפיקוח ביחס למבטח ללא שולט, אינן חלות עליה, בשל המבנה התאגידי השונה של חברות הביטוח הגדולות בישראל, בהשוואה למבנה המקובל בבנקים, לפיהן חברות הביטוח, לרבות החברה, הינן חברות פרטיות הנשלטות על ידי חברת אחזקות ובכללן כללה חזקות, שהיא חברה ציבורית ללא גרעין שליטה.

⁶ לעמדת הממונה בקשר עם מעורבותם של גופים מוסדיים בהליך הצעת הדירקטורים בכלל החזקות, ראו דיווח מידיי של כלל החזקות מיום 4 באוקטובר 2020 הנזכר להלן.

ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (להלן: "הדוחות הכספיים השנתיים").

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו, הנחיות הממונה, והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ככל שאלו רלוונטיות, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

בהקשר זה ראה **ביאור 8(א)** להלן, בדבר עדכון אומדנים אקטואריים, בין היתר, לאור סביבת הריבית הנמוכה והשפעתה על שיעור ההיוון בחישוב עתודות ביטוח חיים וסיעוד.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין היציגים של האירו, הדולר ושל הליש"ט:

					באחוזים
שער החליפין של הליש"ט	שער החליפין של הדולר	שער החליפין של האירו	מדד ידוע	מדד בגין	
					לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס
4.4	3.7	(0.8)	0.1	0.8	31 במרס 2021
(3.5)	3.2	0.6	(0.5)	(0.1)	31 במרס 2020
(3.7)	(7.0)	1.7	(0.6)	(0.7)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
					ליום 31 במרס 2021
4.587	3.334	3.913			ליום 31 במרס 2020
4.399	3.565	3.900			ליום 31 בדצמבר 2020
4.392	3.215	3.944			

ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה שיושמה בדוחות הכספיים ביניים, הינה ללא שינויים מהמדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות השנתיים.

א. יישום לראשונה של תיקונים לתיקוני חשבונאות קיימים:

תקן/פרשנות/תיקון	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות עיקריות
תיקונים ל- מכשירים IAS 39 פיננסיים: הכרה ומדידה, IFRS 7 מכשירים פיננסיים: גילויים, IFRS 4 IFRS 16, חוזי ביטוח, ו- הכיחות, רפורמת שיעור ריביות (benchmark) עוגן שלב 2 ("התיקונים")	התיקונים כוללים הקלות פרקטיות לגבי הטיפול החשבונאי בשינויי תנאי חוזים הנובעים מרפורמת ריביות העוגן (רפורמה אשר עתידה להביא לביטול של שיעורי ריבית כמו ה- LIBOR וה- EURIBOR). כך לדוגמה: - בעת שינויי תנאים מסוימים הנובעים מהרפורמה של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות, ישות תעדכן את הריבית האפקטיבית של המכשיר הפיננסי במקום להכיר ברווח או בהפסד. - שינויי תנאי חכירה מסוימים הנובעים מהרפורמה יטופלו כעדכון דמי חכירה התלויים במדד או בשער. - שינויי תנאים מסוימים במכשיר המגדר או הפריט המגודר הנובעים מהרפורמה לא יביאו להפסקת יישום חשבונאות גידור.	התיקונים יישמו באופן רטרוספקטיבי החל מיום 1 בינואר 2021 על ידי תיקון יתרת הפתיחה של ההון של תקופת הדיווח השנתית בה אומץ התיקון וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.	ליישום התיקונים לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הקבוצה. עם זאת, ככל שבעתיד הקבוצה תבחר ליישם חשבונאות גידור אשר תושפע מחוסר הוודאות הנובע מהרפורמה, לתיקון עשויה להיות השפעה מהותית.

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם:

תקן/פרשנות/תיקון	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות עיקריות צפויות
תיקון ל- IAS 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות	בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 8: מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות (להלן – התיקון). מטרת התיקון הינה להציג הגדרה חדשה של המונח "אומדנים חשבונאיים". אומדנים חשבונאיים מוגדרים כ"סכומים כספיים בדוחות הכספיים הכפופים לאי ודאות במדידה". התיקון מבהיר מהם שינויים באומדנים חשבונאיים וכיצד הם נבדלים משינויים במדיניות החשבונאית ומתיקוני טעויות.	התיקון יישם באופן פרוספקטיבי לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 והוא חל על שינויים במדיניות חשבונאות ובאומדנים חשבונאיים המתרחשים בתחילת אותה תקופה או אחריה. יישום מוקדם אפשרי.	ליישום התיקון לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הקבוצה.

ביאור 4: דיווח מגזרי

א. כללי

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. חיסכון ארוך טווח

מגזר חיסכון ארוך טווח כולל ביטוח חיים, כיסויים נלווים (נספחים) וניהול קרנות פנסיה וקופות גמל. המגזר כולל חיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות) וכן כיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים, כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, ביטוחי בריאות הנמכרים כנספח לפוליסת ביטוח חיים ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר חיסכון ארוך טווח לפי הענפים הבאים: גמל, פנסיה וביטוח חיים.

2. ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל את פעילות הקבוצה בענפי ביטוח בריאות. המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, תאונות אישיות (ענף בריאות לזמן ארוך), נסיעות לחו"ל, ביטוח שניניים, עובדים זרים ועוד.

3. ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש, ביטוחי אשראי, תאונות אישיות ואחרים.

בהתאם להוראות הממונה, מפורט מגזר ביטוח כללי לפי הענפים הבאים: רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים, כדלקמן:

- **ענף רכב חובה**
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- **ענף רכב רכוש**
ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.
- **ענפי רכוש ואחרים**
יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים, כגון ערבויות ותאונות אישיות (ענף בריאות לזמן קצר).
- **ביטוח אשראי באמצעות חברה מאוחדת**
ענפי ביטוח אשראי וסיכוני סחר חוץ.
- **ענפי חבויות אחרים**
ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

4. פעילות שאינה מוקצית למגזרים

פעילות זו כוללת את מטה הקבוצה שעיקרו ההון, ההתחייבויות שאינן בעסקי הביטוח והנכסים המוחזקים כנגדם בכלל ביטוח.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ב. עונתיות

1. מגזר חיסכון ארוך טווח

ככלל, ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים וההכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה וקופות גמל אינן מתאפיינות בעונתיות וכן לא קיימת עונתיות לעניין תביעות.

עם זאת, עקב עיתוי סיום שנת המס, מתקיימת עונתיות מסוימת בהפקדות של פרמיות/דמי גמולים למוצרי חיסכון פנסיוני בחודש דצמבר מאחר שבחודש זה מופקדים סכומי כסף ניכרים, על ידי שכירים ועצמאיים המפקידים באופן יזום שלא במסגרת שכרם, וזאת במטרה למצות את הטבות המס, וכן על ידי מעסיקים המשלמים חובות בגין שנת המס או מפקידים הפקדות חד פעמיות, בדרך כלל בגין חוב ותק פיצויים. בנוסף, קיימים חודשים מסוימים, המשתנים משנה לשנה, שבהם היקף הפרמיות/דמי הגמולים עשוי להיות גבוה יותר, וזאת בעיקר, לאור תשלומים חד פעמיים אשר משולמים על ידי המעסיקים לעובדים ואשר בגינם מופרשים דמי גמולים.

2. מגזר ביטוח כללי

ככלל, ההכנסות מפרמיות במגזר ביטוח כללי אינן מתאפיינות בעונתיות מובהקת. עם זאת, הפרמיות ברבעון הראשון של השנה גבוהות מהפרמיות ברבעונים האחרים וזאת בעיקר בגלל חידוש הסכמי הביטוח של מבוטחים עסקיים ושל ציי רכב גדולים בתחילת השנה הקלנדרית המייצגים עונתיות מסוימת. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא ניכרת עונתיות מובהקת. עם זאת, ראוי לציין כי בעונות החורף ברבעון הראשון או ברבעון הרביעי של השנה או בשניהם, ניכרת לעיתים עלייה בתביעות בעיקר בענפי הרכוש, וכתוצאה מכך קטן הרווח המדווח לתקופה.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)
ג. דיווח על מגזרי הפעילות

חיסכון ארוך טווח										
סך הכל			ביטוח חיים (1)			פנסיה			גמל	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
5,728,544	1,491,580	1,467,240	5,728,544	1,491,580	1,467,240	-	-	-	-	-
146,775	38,132	38,455	146,775	38,132	38,455	-	-	-	-	-
5,581,769	1,453,448	1,428,785	5,581,769	1,453,448	1,428,785	-	-	-	-	-
4,711,810	(7,352,869)	3,418,053	4,592,600	(7,373,717)	3,384,076	477	(96)	305	118,733	20,944
1,245,737	232,060	498,463	790,192	118,630	383,053	280,185	69,764	72,800	175,360	43,666
23,653	13,945	9,251	23,653	13,945	9,251	-	-	-	-	-
572	117	(13)	-	-	-	-	(1)	1	572	118
11,563,541	(5,653,299)	5,354,539	10,988,214	(5,787,694)	5,205,165	280,662	69,667	73,106	294,665	64,728
סך כל ההכנסות										
9,872,888	(5,776,633)	4,734,721	9,759,827	(5,795,835)	4,704,424	-	-	-	113,061	19,202
(122,352)	(14,727)	(26,595)	(122,352)	(14,727)	(26,595)	-	-	-	-	-
9,750,536	(5,791,360)	4,708,126	9,637,475	(5,810,562)	4,677,829	-	-	-	113,061	19,202
837,809	224,306	210,080	674,861	183,310	169,031	96,644	25,066	23,562	66,304	15,930
682,458	165,643	165,127	394,616	93,831	92,862	174,362	42,740	45,099	113,480	29,072
2,305	-	-	1,999	-	-	306	-	-	-	-
8,088	2,058	1,835	-	-	-	3,635	1,228	1,009	4,453	830
7,677	(15,136)	6,476	7,488	(15,196)	6,442	186	61	35	3	(1)
11,288,873	(5,414,489)	5,091,644	10,716,439	(5,548,617)	4,946,164	275,133	69,095	69,705	297,301	65,033
סך כל ההוצאות										
(2,513)	(2,255)	105	(2,064)	(2,321)	190	(449)	66	(85)	-	-
272,155	(241,065)	263,000	269,711	(241,398)	259,191	5,080	638	3,316	(2,636)	(305)
97,668	(56,891)	166,673	96,136	(48,838)	164,870	951	(5,420)	1,197	581	(2,633)
369,823	(297,956)	429,673	365,847	(290,236)	424,061	6,031	(4,782)	4,513	(2,055)	(2,938)
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה										
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה										
הכנסה (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה										
31 ליום בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	2021	31 ליום בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	2021	31 ליום בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	2021	31 ליום בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
21,822,704	21,903,604	21,850,999	19,450,556	19,510,643	19,476,345	-	-	-	2,372,148	2,392,961
76,314,394	64,243,816	80,076,226	76,314,394	64,243,816	80,076,226	-	-	-	-	-
7,312,561	2,099,827	2,372,611	7,312,561	2,099,827	2,372,611	-	-	-	-	-

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 (1) סך הפרמיות (כולל תקבולים חיסכון טהור חוזי השקעה), אשר נזקפו ישירות לעתודה

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

סך הכל		התאמות וקיצוזים				לא מוקצה למגזרים		כללי		בריאות				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020			
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר			
9,494,808	2,419,619	2,457,836	(1,529)	(304)	(383)	-	-	2,471,385	592,160	659,030	1,296,408	336,183	331,949	באלפי ש"ח
1,466,514	347,568	392,590	-	-	-	-	-	1,254,137	294,447	337,265	65,602	14,989	16,870	פרמיית שהורווחו ברוטו
8,028,294	2,072,051	2,065,246	(1,529)	(304)	(383)	-	-	1,217,248	297,713	321,765	1,230,806	321,194	315,079	פרמיית שהורווחו על ידי מבטחי משנה
5,044,732	(7,590,960)	3,709,254	(152)	25	17	196,160	(43,943)	8,882	(52,540)	46,963	128,032	(141,633)	107,271	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,246,681	232,275	498,724	944	215	261	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות מדמי ניהול
246,527	63,072	61,615	-	-	-	-	-	217,740	47,459	50,798	5,134	1,668	1,566	הכנסות (הוצאות) מעמלות
626	120	4	-	-	-	15	(3)	39	6	10	-	-	-	הכנסות אחרות
14,566,860	(5,223,442)	6,334,843	(737)	(64)	(105)	196,175	(43,946)	1,443,909	292,638	419,536	1,363,972	181,229	423,916	סך כל ההכנסות
11,990,806	(5,519,476)	5,972,768	(2,493)	863	(372)	-	-	1,500,422	357,158	939,829	619,989	(100,864)	298,590	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(974,301)	(183,817)	(736,788)	-	-	-	-	-	(721,604)	(147,423)	(696,698)	(130,345)	(21,667)	(13,495)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
11,016,505	(5,703,293)	5,235,980	(2,493)	863	(372)	-	-	778,818	209,735	243,131	489,644	(122,531)	285,095	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,906,677	482,747	474,364	-	2	1	-	-	558,484	131,311	135,387	510,384	127,128	128,896	הוצאות הנהלה וכלליות
911,645	216,217	218,941	1,706	1,481	119	67,671	12,196	82,049	19,389	19,748	77,761	17,508	20,225	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
2,492	-	-	-	-	-	187	-	-	-	-	-	-	-	הוצאות (הכנסות) אחרות
8,455	2,238	1,235	-	-	-	367	180	(600)	-	-	-	-	-	הוצאות (הכנסות) מימון
155,084	19,387	58,437	57	3	1	143,964	31,750	42,990	(2,163)	7,025	5,549	(682)	1,945	סך כל ההוצאות
14,000,858	(4,982,704)	5,988,957	(730)	2,349	(251)	212,189	44,126	56,112	1,417,188	405,291	1,083,338	21,423	436,161	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
(4,359)	(2,438)	218	-	-	-	3,148	1,311	67	(4,292)	50	(702)	(244)	(4)	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
561,643	(243,176)	346,104	(7)	(2,413)	146	(12,866)	(86,761)	80,912	(72,499)	14,295	279,932	159,562	(12,249)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
237,447	(502,032)	245,412	1,280	1,383	-	216,847	(151,865)	70,198	(145,364)	(4,099)	(104,511)	(149,295)	12,640	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה
799,090	(745,208)	591,516	1,273	(1,030)	146	203,981	(238,626)	151,110	(217,863)	10,196	175,421	10,267	391	
ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס 2020	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
31,078,895	31,151,927	31,820,924	(992)	(1,213)	(992)	-	-	6,473,735	6,449,624	7,160,870	2,783,448	2,799,912	2,810,047	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
77,298,107	65,218,400	81,103,035	(11,723)	(8,696)	(11,792)	-	-	-	-	-	995,436	983,280	1,038,601	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי

ענפי חביות					
ענפי חביות ואחרים ⁽¹⁾			רכב חובה		
לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2020	2020	2021	2020	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
422,980	92,161	130,343	531,941	144,934	163,846
202,609	22,258	70,396	235,875	60,797	66,982
220,371	69,903	59,947	296,066	84,137	96,864
(5,945)	(14,966)	(8,113)	(58,343)	(36,439)	(24,000)
214,426	54,937	51,834	237,723	47,698	72,864
(1,874)	(21,817)	18,770	11,462	(21,917)	18,312
14,643	2,848	5,538	51,183	13,706	10,986
227,195	35,968	76,142	300,368	39,487	102,162
310,703	50,076	550,977	473,195	103,387	227,683
(69,017)	(555)	(494,662)	(292,383)	(61,978)	(135,900)
241,686	49,521	56,315	180,812	41,409	91,783
99,735	23,450	27,140	79,450	18,081	17,745
9,074	2,069	2,147	15,365	3,354	3,486
101	21	37	(104)	1,907	3,810
350,596	75,061	85,639	275,523	64,751	116,824
(1,373)	(399)	16	(2,060)	(600)	24
(124,774)	(39,492)	(9,481)	22,785	(25,864)	(14,638)
10,618	(57,259)	(2,251)	10,951	(57,932)	(2,197)
(114,156)	(96,751)	(11,732)	33,736	(83,796)	(16,835)
באלפי ש"ח					
פרמיות ברוטו					
פרמיות ביטוח משנה					
פרמיות בשייר					
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר					
פרמיות שהורוחו בשייר					
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון					
הכנסות מעמלות					
סך כל ההכנסות					
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו					
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח					
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר					
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות					
הוצאות הנהלה וכלליות					
הוצאות (הכנסות) מימון					
סך כל ההוצאות					
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו					
רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה					
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה					
סך כל הרווח הכולל לפני מיסים על הכנסה					
התחייבויות בגין חוזי ביטוח					
באלפי					
ברוטו					
משנה					
שייר					
2,556,333	2,529,608	3,063,577	2,433,094	2,307,301	2,550,326
1,079,219	1,052,849	1,582,058	1,014,270	865,530	1,121,799
1,477,114	1,476,759	1,481,519	1,418,824	1,441,771	1,428,527
ליום 31 במרס					
ליום 31 בדצמבר					
ליום 31 במרס					
ליום 31 בדצמבר					

(1) ענפי חביות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות ענפי ביטוח חבות צד ג, מנהלים ומעבידים אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח מהווה כ-82% ובתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2020 מהווה כ-78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

סך הכל	ענפי רכוש						רכב רכוש					
	ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾			ביטוח אשראי			לשנה			לשנה		
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
2,592,369	685,262	796,372	836,014	215,252	238,794	115,303	27,065	29,440	686,131	205,850	233,949	פרמיות ברוטו
1,309,193	302,900	355,876	632,139	153,279	174,708	60,379	13,425	16,242	178,191	53,141	27,548	פרמיות ביטוח משנה
1,283,176	382,362	440,496	203,875	61,973	64,086	54,924	13,640	13,198	507,940	152,709	206,401	פרמיות בשייר
(65,928)	(84,649)	(118,731)	1,687	(12,438)	(14,421)	(2,293)	(565)	8	(1,034)	(20,241)	(72,205)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,217,248	297,713	321,765	205,562	49,535	49,665	52,631	13,075	13,206	506,906	132,468	134,196	פרמיות שהורווחו בשייר
8,882	(52,540)	46,963	(1,608)	(4,484)	3,470	(310)	410	2,266	1,212	(4,732)	4,145	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
217,740	47,459	50,798	128,873	26,437	28,386	16,937	3,199	4,360	6,104	1,269	1,528	הכנסות מעמלות
39	6	10	-	-	-	39	6	10	-	-	-	הכנסות אחרות
1,443,909	292,638	419,536	332,827	71,488	81,521	69,297	16,690	19,842	514,222	129,005	139,869	סך כל ההכנסות
1,500,422	357,158	939,829	266,455	44,462	33,161	29,986	44,896	12,937	420,083	114,337	115,071	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(721,604)	(147,423)	(696,698)	(196,247)	(22,222)	(20,661)	(18,692)	(28,622)	(9,373)	(145,265)	(34,046)	(36,102)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
778,818	209,735	243,131	70,208	22,240	12,500	11,294	16,274	3,564	274,818	80,291	78,969	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
558,484	131,311	135,387	201,078	48,810	47,370	10,633	2,529	2,910	167,588	38,441	40,222	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
82,049	19,389	19,748	19,276	4,619	4,126	18,515	4,582	5,013	19,819	4,765	4,976	הוצאות הנהלה וכלליות
(2,163)	3,452	7,025	(349)	603	1,506	(1,421)	889	1,150	(390)	32	522	הוצאות (הכנסות) מימון
1,417,188	363,887	405,291	290,213	76,272	65,502	39,021	24,274	12,637	461,835	123,529	124,689	סך כל ההוצאות
(4,292)	(1,250)	50	(473)	(138)	5	-	-	-	(386)	(113)	5	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
22,429	(72,499)	14,295	42,141	(4,922)	16,024	30,276	(7,584)	7,205	52,001	5,363	15,185	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
26,163	(145,364)	(4,099)	2,974	(11,283)	(418)	(1,565)	(7,139)	1,264	3,185	(11,751)	(497)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
48,592	(217,863)	10,196	45,115	(16,205)	15,606	28,711	(14,723)	8,469	55,186	(6,388)	14,688	סך כל הרווח הכולל לפני מיסים על הכנסה
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח
6,473,735	6,449,624	7,160,870	956,158	1,012,362	949,469	53,640	94,418	62,735	474,510	505,935	534,763	ברוטו
2,921,906	2,777,892	3,512,232	677,081	691,689	663,700	26,528	52,754	33,776	124,808	115,070	110,899	משנה
3,551,829	3,671,732	3,648,638	279,077	320,673	285,769	27,112	41,664	28,959	349,702	390,865	423,864	שייר

(1) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2020 מהווה כ- 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ה. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלשה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה משנת 2004		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	
			שאינו תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי
פרמיות ברוטו:	42,147	390,440	204	852,434	167,912	1,466,598
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	905,856	-	905,856
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	141,740	307,741	(180)	70,659	-	519,960
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	215,452	2,519,281	859	1,712,765	96,645	4,564,592
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	25	139,807	-	139,832
סך הרווח (הפסד) הכולל	172,284	289,422	(636)	(35,356)	(706)	424,061

נתונים לתקופה של שלשה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה משנת 2004		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	
			שאינו תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי
פרמיות ברוטו:	47,236	413,865	119	852,206	158,231	1,492,036
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	608,247	-	608,247
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	(49,587)	56,038	(279)	62,230	-	68,402
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	61,864	(4,151,316)	122	(1,496,784)	78,223	(5,495,722)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	(9)	(300,104)	-	(300,113)
סך הפסד הכולל	(25,780)	(191,496)	(3,124)	(21,869)	(42,981)	(290,236)

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

באלפי ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה משנת 2004		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	
			שאינו תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי
פרמיות ברוטו:	175,026	1,579,943	347	3,262,135	644,906	5,731,150
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	1,584,017	-	1,584,017
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	199,511	524,728	(343)	257,155	-	981,051
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	596,833	4,231,139	348	4,355,948	363,848	9,601,852
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	55	157,919	-	157,974
סך הרווח (הפסד) הכולל	389,495	192,726	(207)	(168,354)	(43,960)	365,847

הערות:

- המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיעדות.
  - המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות.
- כחוזים תלוי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס הקטנת הזקיפה לחיסכון במערכות החברה.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

1. נתונים נוספים אודות מגזרי ביטוח בריאות

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)

סך הכל	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
333,038	(*3,470)	(*254,367)	9,612	65,589	פרמיות ברוטו
298,590	2,798	121,126	1,827	172,839	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,640	(688)	13,328	-	-	רווח כולל אחר
391	(3,615)	24,055	24,368	(44,417)	סך הרווח הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 236,642 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 21,195 אלפי ש"ח.
 (** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)

סך הכל	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
334,264	(*10,368)	(*245,460)	10,967	67,469	פרמיות ברוטו
(100,864)	6,970	110,455	24,091	(242,380)	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(149,295)	(2,463)	(49,684)	(50,631)	(46,517)	רווח כולל אחר
10,267	(1,568)	(32,681)	(66,684)	111,200	סך הרווח הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 224,193 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 31,635 אלפי ש"ח.
 (** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סך הכל	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
1,292,742	(*15,497)	(*969,472)	40,522	267,251	פרמיות ברוטו
619,989	4,583	407,063	166,853	41,490	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(104,511)	732	(5,035)	(48,414)	(51,794)	רווח כולל אחר
175,421	(1,051)	78,655	(88,880)	186,697	סך הרווח הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 892,306 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 92,663 אלפי ש"ח.
 (** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים
א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 במרס		באלפי ש"ח
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,043,442	3,170,566	3,128,698	נדל"ן להשקעה (*)
24,263,517	23,160,348	23,767,083	השקעות פיננסיות
6,696,981	6,329,718	6,965,627	נכסי חוב סחירים
19,770,339	12,740,075	22,428,906	נכסי חוב שאינם סחירים
20,067,924	13,949,921	19,902,540	מניות
70,798,761	56,180,062	73,064,156	השקעות פיננסיות אחרות
5,273,150	4,783,897	5,910,555	סך הכל השקעות פיננסיות (*)
449,172	2,052,166	535,233	מזומנים ושווי מזומנים
79,564,525	66,186,691	82,638,642	אחר (**)
			סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) נמדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
 (**) היתרה כוללת בעיקר פרמיה לגבייה, יתרות מבטחי משנה, בטחונות בגין פעילות בחוזים עתידיים וכן עסקאות בניירות ערך שטרם נסלקו לתאריך הדוחות הכספיים.

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

ליום 31 במרס 2021	רמה			באלפי ש"ח
	1	2	3	
סך הכל	בלתי מבוקר			
23,767,083	-	3,471,855	20,295,228	השקעות פיננסיות :
6,965,627	31,689	6,933,938	-	נכסי חוב סחירים
22,428,906	1,542,127	-	20,886,779	נכסי חוב שאינם סחירים
19,902,540	5,518,630	2,476,990	11,906,920	מניות
73,064,156	7,092,446	12,882,783	53,088,927	השקעות פיננסיות אחרות (*)
1,134,166	-	1,045,232	88,934	סך הכל השקעות פיננסיות
				(*) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2020	רמה			באלפי ש"ח
	1	2	3	
סך הכל	בלתי מבוקר			
23,160,348	-	2,911,204	20,249,144	השקעות פיננסיות :
6,329,718	54,970	6,274,748	-	נכסי חוב סחירים
12,740,075	866,160	-	11,873,915	נכסי חוב שאינם סחירים
13,949,921	4,252,430	1,505,542	8,191,949	מניות
56,180,062	5,173,560	10,691,49	40,315,008	השקעות פיננסיות אחרות (*)
514,012	-	403,384	110,628	סך הכל השקעות פיננסיות
				(*) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020			
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
באלפי ש"ח			
השקעות פיננסיות :			
24,263,517	-	3,019,453	21,244,064
נכסי חוב סחירים			
6,696,981	44,425	6,652,556	-
נכסי חוב שאינם סחירים			
19,770,339	1,148,302	-	18,622,037
מניות			
20,067,924	4,544,158	2,717,765	12,806,001
השקעות פיננסיות אחרות (*)			
70,798,761	5,736,885	12,389,774	52,672,102
סך הכל השקעות פיננסיות			
1,696,738	-	1,611,094	85,644
(*) מזה בגין נגזרים			

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות		נכסי חוב שאינם סחירים
	בלתי מבוקר	מניות	
באלפי ש"ח			
יתרה ליום 1 בינואר 2021			
5,736,885	4,544,158	1,148,302	44,425
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד			
926,678	618,128	305,818	2,732
רכישות			
603,711	474,314	128,581	816
מכירות			
(117,962)	(117,962)	-	-
פידיונות			
(822)	-	-	(822)
תקבולי ריבית ודיבידנד			
(6,903)	(8)	(6,848)	(47)
העברות מתוך רמה 3 (*)			
(49,141)	-	(33,726)	(15,415)
7,092,446	5,518,630	1,542,127	31,689
יתרה ליום 31 במרס 2021			
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2021			
900,483	618,192	279,811	2,480

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות		נכסי חוב שאינם סחירים
	בלתי מבוקר	מניות	
באלפי ש"ח			
יתרה ליום 1 בינואר 2020			
4,524,621	3,708,770	746,971	68,880
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד			
163,295	154,770	16,639	(8,114)
רכישות			
591,204	484,004	107,200	-
מכירות			
(94,668)	(94,668)	-	-
פידיונות			
(4,280)	-	-	(4,280)
תקבולי ריבית ודיבידנד			
(6,612)	(446)	(4,650)	(1,516)
5,173,560	4,252,430	866,160	54,970
יתרה ליום 31 במרס 2020			
סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2020			
163,053	154,693	16,639	(8,279)

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות		נכסי חוב שאינם סחירים
	בלתי מבוקר	מניות	
באלפי ש"ח			
יתרה ליום 1 בינואר 2020			
4,524,621	3,708,770	746,971	68,880
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד			
117,494	30,923	90,424	(3,853)
רכישות			
1,668,611	1,323,342	345,269	-
מכירות			
(516,819)	(516,819)	-	-
פידיונות			
(15,371)	-	-	(15,371)
תקבולי ריבית ודיבידנד			
(41,651)	(2,058)	(34,362)	(5,231)
5,736,885	4,544,158	1,148,302	44,425
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020			
סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020			
119,731	36,434	90,424	(7,127)

(*) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)
ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים – הרכב ושווי הוגן*):

ליום 31 במרס 2021		ליום 31 במרס 2020		ליום 31 בדצמבר 2020	
ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
באלפי ש"ח					
אגרות חוב ממשלתיות					
26,933,045	16,476,203	26,957,660	16,760,412	26,706,571	16,278,710
אג"ח חץ ופקדונות באוצר					
5,746,353	5,000,263	5,753,633	5,371,841	5,913,302	5,160,746
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה					
781,948	665,600	797,957	720,575	766,590	652,923
פיקדונות בבנקים					
33,461,346	22,142,066	33,509,250	22,852,828	33,386,463	22,092,379
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים					
	88,585		86,212		89,503
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)					

* השווי הוגן של איגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון של ההתחייבויות מבטיחות תשואה. השווי הוגן של פיקדונות באוצר חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה) (3) בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 31 במרס 2021			
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
5,714,134	-	143,949	5,570,185
2,352	-	2,352	-
1,886,693	714,858	-	1,171,835
3,755,044	2,278,371	136,950	1,339,723
11,358,223	2,993,229	283,251	8,081,743
143,304	-	136,950	6,354

באלפי ש"ח
השקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות (*)
סך הכל השקעות פיננסיות
 (*) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2020			
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
4,757,145	-	112,710	4,644,435
2,807	-	2,807	-
1,216,829	346,169	-	870,660
3,045,503	1,921,430	83,950	1,040,123
9,022,284	2,267,599	199,467	6,555,218
101,434	-	83,950	17,484

באלפי ש"ח
השקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות (*)
סך הכל השקעות פיננסיות
 (*) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 בדצמבר 2020			
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
5,699,679	-	88,593	5,611,086
2,283	-	2,283	-
1,692,398	546,540	-	1,145,858
3,558,633	2,151,421	253,608	1,153,604
10,952,993	2,697,961	344,484	7,910,548
256,934	-	253,608	3,326

באלפי ש"ח
השקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות (*)
סך הכל השקעות פיננסיות
 (*) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

השקעות פיננסיות		
סך הכל	מניות	אחרות
בלתי מבוקר		
2,697,961	546,540	2,151,421
76,777	3,551	73,226
221,766	107,310	114,456
205,635	63,477	142,158
(202,879)	-	(202,879)
(2,016)	(2,005)	(11)
(4,015)	(4,015)	-
2,993,229	714,858	2,278,371

באלפי ש"ח
יתרה ליום 1 בינואר 2021
 סך הרווחים שהוכרו:
 ברווח והפסד
 ברווח כולל אחר
 רכישות
 מכירות
 תקבולי ריבית ודיבידנד
 העברות מתוך רמה 3 (*)
יתרה ליום 31 במרס 2021
 סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2021

(*) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)
ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח
2,124,852	1,805,874	318,978		יתרה ליום 1 בינואר 2020
(20,557)	(18,463)	(2,094)		סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
37,840	27,795	10,045		ברווח והפסד
204,145	176,701	27,444		ברווח כולל אחר
(70,454)	(70,454)	-		רכישות
(8,227)	(23)	(8,204)		מכירות
2,267,599	1,921,430	346,169		תקבולי ריבית ודיבידנד
(20,580)	(18,486)	(2,094)		יתרה ליום 31 במרס 2020
				סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2020

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	מבוקר	באלפי ש"ח
2,124,852	1,805,874	318,978		יתרה ליום 1 בינואר 2020
22,577	43,734	(21,157)		סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
188,585	136,731	51,854		ברווח והפסד
657,755	506,571	151,184		ברווח כולל אחר
(369,380)	(341,380)	(28,000)		רכישות
(24,027)	(109)	(23,918)		מכירות
97,599	-	97,599		תקבולי ריבית ודיבידנד
2,697,961	2,151,421	546,540		העברות אל רמה 3*
26,509	47,666	(21,157)		יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
				סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020

* ההשקעה ב-IDE Technologies אשר בעבר טופלה לפי שיטת השווי המאזני, מטופלת כהשקעה פיננסית. לפרטים נוספים, ראה ביאור 9(א) בדחות הכספיים השנתיים.

ג. התחייבויות פיננסיות

1. הרכב שווי הוגן:

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 במרס 2020		ליום 31 במרס 2021		באלפי ש"ח
ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	
						התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:
462,365	462,365	790,177	790,177	843,229	843,229	התחייבות בשל מכשירים פיננסיים נגזרים, מכירה בחסר והתחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)*
113,169	111,938	115,240	111,938	-	-	הלוואות מתאגידים בנקאיים ⁽¹⁾
4,721,194	4,437,071	3,899,423	3,987,695	4,686,884	4,427,046	כתבי התחייבות נדחים סחירים
4,834,363	4,549,008	4,014,663	4,099,633	4,686,884	4,427,046	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבות נדחים המוצג בסעיף זכאים ויתרות זכות
	37,150		17,456		25,048	
5,296,728	4,974,224	4,804,840	4,872,354	5,530,113	5,245,227	סך הכל התחייבויות פיננסיות
295,326	295,326	612,046	612,046	312,266	312,266	* מזה בגין התחייבויות תלויות תשואה

(1) ההלוואה נפרעה במלואה בפירעון מוקדם ביום 16 במרס 2021, בהתאם לתנאי ההלוואה.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות הנמדדות בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה)3 בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 31 במרס 2021				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
בלתי מבוקר				באלפי ש"ח
25,437	420,801	-	446,238	נגזרים
39,646	-	-	39,646	מכירה בחסר
357,345	-	-	357,345	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
422,428	420,801	-	843,229	סך הכל

ליום 31 במרס 2020				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
בלתי מבוקר				באלפי ש"ח
136,923	653,254	-	790,177	נגזרים
136,923	653,254	-	790,177	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
מבוקר				באלפי ש"ח
22,223	415,719	-	437,942	נגזרים
24,423	-	-	24,423	מכירה בחסר
46,646	415,719	-	462,365	סך הכל

ד. טכניקות הערכה ותהליכי הערכה המיושמים בחברה

נכסי חוב שאינם סחירים*

השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על הערך הנוכחי המתקבל מהיוון תזרימי המזומנים, על פי שיעור ריבית להיוון. השווי ההוגן של אג"ח ח"צ מחושב על-פי מח"מ אקטוארי ועל ידי היוון תזרימי מזומנים חזויים, בהתבסס על עקום ריבית חסרת סיכון.

(* שיעורי ההיוון לחישוב השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, הנקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם, מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב-יפו. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי קבוצת "מרווח הוגן", חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים. המודל של מרווח הוגן מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפידיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר .

לפרטים נוספים, ראה ביאורים 3(ו)1 ו-14(ו)3, (4), בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 6: ניהול ודרישות הון

משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II החל על החברה ועל חברת כלל ביטוח אשראי בע"מ

בהתאם למשטר כושר פירעון כלכלי, על פי החישוב שביצעו חברות הביטוח בקבוצה ליום 31 בדצמבר 2019, עומדות בדרישות ההון והן בעלת עודף הון מעל ההון הנדרש בהתאם להוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות. כמו כן, בהתחשב בהשפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסומו (ראה ביאור 25(ב) בדוחות הכספיים השנתיים), הן עומדות בדרישות ההון ללא התאמה להוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות.

החישוב שערכה החברה ליום 31 בדצמבר 2019, נבדק על ידי רואי החשבון המבקרים בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 – בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנס' ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקרים צויין כי הם לא בדקו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2019, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר הפירעון בגין סיכוני ביטוח חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון. כמו כן, מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאת הנגזרת משינויים רגולטורים וחישיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרטים נוספים, ראה סעיף 2.2.3 לדוח הדירקטוריון.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות

להלן פרטים בדבר תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל, כדלקמן: תובענות מהותיות⁷ שהגשתן כתובענה ייצוגית אושרה; בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות, תובענות ייצוגיות מהותיות ושאינן מהותיות שהסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו ותביעות מהותיות אחרות כנגד חברות הקבוצה.

סכומי התביעות שלהלן מוצגים בסכומים נכונים למועד הגשתן, כפי שצוינו על ידי התובעים, אלא אם צויין אחרת.

א. תובענות ייצוגיות

בשנים האחרונות, כחלק ממגמה כללית בשווקים בהם פועלת הקבוצה, ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות כנגד חברות הקבוצה וכן בכמות התובענות כלפי חברות הקבוצה שבתי המשפט מכירים בהן כתובענות ייצוגיות. המגמה האמורה, אשר נובעת בין היתר מחקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 (להלן: "החוק"), מריבוי תובענות ומגישת בתי המשפט, מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים בגין פסיקה לרעת חברות הקבוצה בתובענות ייצוגיות המוגשות כנגדן.

תובענה ייצוגית, כהגדרתה בחוק הינה תובענה המנוהלת בשם קבוצה אנונימית של בני אדם, שלא ייפו מראש את כוחו של התובע המייצג לכך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.

ראשיתו של ההליך, בבקשה בכתב שמגיש התובע היחיד לבית המשפט אליו מוגשת תביעתו האישית, ובבקשה זו הוא מבקש לאשר את תביעתו האישית כתובענה ייצוגית. רק במידה שתתקבל הבקשה לאישור התובענה כייצוגית תוגדר התובענה כ"תובענה ייצוגית", והתובע יהפוך ל"תובע מייצג".

תובענה ייצוגית ניתנת להגיש רק בתביעה כמפורט בחוק או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שניתן להגיש במסגרתה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה וכוללת כל עניין שבין חברת לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

על מנת שתובענה תאושר כייצוגית צריך התובע להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של "עילת תביעה אישית" לתובע הספציפי; (2) כי העילה מבוססת כדי כך שיש לו "עילת תביעה לכאורה". כאן בודק בית המשפט אם יש לתובע סיכוי לכאורה לזכות בסוף המשפט בתביעתו; (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה מסוימת; (4) קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות תוכרענה בתובענה לטובת הקבוצה; (5) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת מושא התובענה, בניסיונות העניין; (6) התאמת התובע להיות התובע המייצג והתאמת עורכי דינו לייצג בתובענה.

ככלל, הליך בירור תובענה כייצוגית יכול שישלול 4 שלבים: שלב א- הגשת הבקשה להכרה בתובענה כייצוגית בערכאה ראשונה; שלב ב- ערעור ברשות לערכאה גבוהה על החלטת הערכאה הראשונה; שלב ג- בירור התובענה לגופה בפני הערכאה הראשונה (בדרך כלל בפני אותו שופט שדן בבקשה בערכאה הראשונה); שלב ד- ערעור לערכאה גבוהה על ההחלטה לגופה.

יצוין כי היקפו ותוכנו של הדיון בתובענה הייצוגית לגופה, מושפע מן ההחלטה בדבר אישורה של התובענה כייצוגית. החלטה המאשרת תובענה כייצוגית, מתייחסת, בדרך כלל, לעילות תביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו; ועוד כיו"ב.

במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל הנוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות, שמקשות על כינון הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות. בכלל זה, נקבעה חובת גילוי נאות לבית המשפט ביחס לכל הפרטים המהותיים הנוגעים להסדר הפשרה, נקבעה זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים נוספים המנויים בחוק להגיש התנגדות להסדר הפשרה המוצע וכן נקבעה חובת מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. בחודש ינואר 2021 פרסם משרד המשפטים "קול קורא: הזמנה לקבלת הערות מהציבור בנושא תיקונים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006" במסגרתו התבקש הציבור לתת התייחסות ביחס לתיקונים הנדרשים בחוק. כלל ביטוח שלחה את התייחסותה במסגרת התאחדות חברות הביטוח.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, מצויות בשלבים שונים של הבירור הדיוני, חלקן אושרו וחלקן מצויות בהליכי ערעור.

⁷ יצוין כי ככלל בביאור זה תביעה תיחשב כמהותית ותתואר בהתאם להערכה שהחברה מבצעת במועד קבלת התביעה ככל שסכום החשיפה בפועל, נטו מס, בהנחה שהתביעה תמצא כמוצדקת ומבלי להיכנס לסיכויי התביעה או לסכום הנקוב בה לגופם, חוצה את רף המהותיות של הקבוצה (ראה פרק ד בסעיף 10(ה) בדוח התקופתי לשנת 2020 לעניין רווח על פי תחשיב ההפסד הכולל החזוי חלקי הרווח הכולל או ההפסד הכולל השנתי הממוצע בשלוש השנים האחרונות, מחושב על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים; מובהר, כי הרווח/הפסד המשויך לאירוע הרווח/הפסד בכל רבעון מחושבים בערכם המוחלט. סיווג האמור, נכון למועד הגשת התביעה. עם זאת, נוכח התמשכות ההליכים המשפטיים, לעיתים על פני שנים, והתפתחותם, יכול ותביעה אשר לא נחשבה כמהותית במועד הגשתה, תהפוך כזו בהמשך, ובמקרה זה ינתן ביחס אליה גילוי במועד מאוחר יותר. בנוסף, יכול ותביעה תחשב כמהותית לצורך גילוי כאמור, במקום בהם אין בידה של החברה להעריך את סכום החשיפה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1.	3/2010	החברה	<p>לטענת התובע, החברה ניצלה שלא כדין ובאופן פסול את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ח-2008 ("תיקון מס' 3") שקבע כי כספים שיופקדו בקופות גמל החל משנת 2008, יהיו ניתנים למשיכה כקיצבה בלבד ולא כמשיכה הונית (משיכה בסכום חד פעמי). לטענת התובע, בעת המרת הפוליסות ההוניות שהיו בבעלות מבוטח, קודם לתיקון מס' 3, לפוליסות לא משלמות לקיצבה, היה על החברה להצמיד לפוליסה את מקדם הקיצבה שהובטח למבוטח בפוליסה הקיצבתית שבבעלותו, בעוד שבפועל בחרה החברה להצמיד לפוליסה ההונית שהומרה מקדם קיצבה חדש, בהתאם לתוחלת החיים כפי שהייתה בשנת 2009.</p>	<p>להורות לחברה להצמיד לפוליסה ההונית של מבוטחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3. לחילופין, לחייב את החברה ויתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתוקף וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף. לחילופין, לחייב את החברה לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שגרמה.</p>	<p>כל מי שהייתה בבעלותו קודם לכניסתו של תיקון מס' 3 לתוקף, הן פוליסה הונית של החברה והן פוליסה קיצבתית (בין אם של החברה ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לחוק לא הובטח לו מקדם קיצבה⁸ בפוליסה ההונית או שהובטח לו בפוליסה ההונית מקדם קיצבה גרוע ממקדם הקיצבה בפוליסה הקבוע בפוליסה הקיצבתית שלו.</p>	<p>בחודש יוני 2011 הוגשה עמדת הממונה, באמצעות היועץ המשפטי לממשלה, לפיה חברת ביטוח אינה נדרשת ליתן מקדמי קיצבה שנקבעו בעבר או להעביר כספי מבוטחים לפוליסה הקיצבתית שהייתה להם בעבר. עוד צויין כי ביחס לשאלה האם ניתן לשנות את הסכום שממנו מחושבות הפקדות עד לגובה המשכורת, נקבע כי הדבר תלוי בתנאים המסוימים של כל פוליסה וכי בפוליסה של התובע אין הוראה המחייבת את החברה לשנות את סכום ההפקדות או את שיעורי ההפקדות.</p> <p>בחודש ספטמבר 2015 החליט בית המשפט המחוזי לקבל את בקשת האישור כנגד החברה, במסגרתה נקבע כי חברי הקבוצה הזכאים הם כל מבוטח שהיו בבעלותו קודם לתיקון מס' 3 האמור הן פוליסה הונית והן פוליסה קיצבתית (בין אם של החברה ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לא קיבל מקדם קיצבה בפוליסה ההונית או שקיבל בה מקדם קיצבה גרוע מהמקדם בפוליסה הקיצבתית שלו, ובלבד שהפוליסה ההונית נוהלה על ידי החברה. במסגרת ההליך מונה בודק בתיק אשר הגיש את חוות דעתו בחודש יולי 2017. הצדדים הגישו כתבי טענות וקיימו חקירות במסגרת ניהול התביעה והגישו סיכומים.</p> <p>בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, אשר תומכת בעמדתה של כלל ביטוח, ולפיה כלל ביטוח פעלה בקשר עם העניינים נשוא התובענה בהתאם למתווה שאושר לה על ידי רשות שוק ההון, וכי אין מקום להחליף בדיעבד את שיקול הדעת שהפעילה הרשות בעניין זה.</p>	<p>התובע מעריך את מספר חברי הקבוצה ב-37,752 חברים ובהתאם הפיצוי הכספי לחברי הקבוצה מוערך ב-107 מיליוני ש"ח, בכל שנה⁹.</p>

⁸ מקדם קיצבה הינו המקדם המגלם תוחלת חיים ומשמש את המבטח בגיל פרישה לצורך המרת סכום החיסכון אותו צבר המבוטח לקיצבה חודשית. ⁹ הסכום המצויין מתייחס להערכת התביעה בגין שנת נזק אחת בלבד. יצויין כי התביעה הוגשה בחודש מרס 2010, בגין תיקון חקיקה משנת 2008.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	4/2010	החברה וחברות ביטוח נוספות.	לטענת התובעים, במקרה של הפסקת הביטוח במהלך החודש, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי הנתבעות מראש, הנתבעות נמנעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי העודף של פרמיית הביטוח לחילופין הן משיבות את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד.	החזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו מאת חברי הקבוצה שלא כדן ו/או החזר של הפרשי ביטוח כדן. הפרשי הצמדה וריבית כדן, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות.	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של אחת או יותר מן הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהי, למעט פוליסת ביטוח רכוש, או יורשו של מבוטח כזה ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהי, בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות מקרה הביטוח.	בחודש יוני 2015 התקבלה החלטת בית המשפט לדחות את בקשת האישור כנגד כל הנתבעות ביחס לעיקר הטענות וביניהן: (א) כי יש לבצע החזר פרמיה יחסי במקרה של קרות מקרה הביטוח; (ב) כי יש לבצע החזר פרמיה יחסי במקרה של ביטול הפוליסה, כאשר נוסח הפוליסה אינו מתנה על סעיף 10 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, כנוסחו, בתקופה הרלבנטית לתביעה (ג) כי יש להצמיד את דמי הביטוח המושבים רק למדד חיובי ולא שלילי; (ד) כי יש להשיב את דמי הביטוח בצירוף ריבית מיוחדת; בנוסף נדחתה כנגד החברה בלבד, בקשת האישור ביחס לטענה לאי-תשלום דמי ביטוח יחסיים בפוליסות ביטוח בהן יש התניה על סעיף 10 לחוק חוזה ביטוח ואשר נקבע בהן כי ביטול פוליסה יכנס לתוקף באופן מיידי, וזאת בהעדר תשתית ראיתית(להלן: "טענת ההחזר היחסי"). הבקשה לאישור התביעה כייצוגית התקבלה כנגד כל הנתבעות, ביחס לכל מי שהוא או שהיה מבוטח בפוליסת ביטוח, למעט פוליסת ביטוח רכוש, אשר ביטל חוזה ביטוח, או אשר פוליסת הביטוח שלו התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח, מחודש אפריל 2003 ועד ליום 14 במרס 2012, ואשר ניגבו ממנו דמי ביטוח בגין החודשים שלאחר חודש הביטול, והוחזרו לו בערכם הנומינלי ללא הפרשי הצמדה וריבית על פי חוק חוזה ביטוח (להלן: "טענת ההחזר הנומינלי"). בחודש ספטמבר 2016 הוגש לבית המשפט המחוזי הסדר פשרה ("הסדר הפשרה"), אשר בהתאם לו מתחייבות הנתבעות לתרום למטרות ציבוריות סכומים שנגבו ביתר מכוח טענת ההחזר היחסי וסכומים נוספים מכוח טענת ההחזר הנומינלי, וזאת בשיעורים חלקיים שנקבעו בהסכם הפשרה ובהתאם לקביעתו של בודק אשר ימונה על ידי בית משפט במסגרת הסכם הפשרה. בחודש פברואר 2017 ובחודש מרס 2017 התקבלו עמדות מאת המועצה לצרכנות והיועץ המשפטי לממשלה, בהתאמה, אשר אינם מתנגדים להסדר הפשרה בכללותו אלא מציעים תיקונים בהסדר הפשרה, בין היתר ביחס לאופן ביצוע ההחזר הכספי לקבוצה וביחס לסוג הפוליסות שהסדר יחול לגביהן. בחודש יוני 2017 מינה בית המשפט בודק בתיק לבחינת הסדר הפשרה.	הסכום הנתבע על ידי כל התובעים כנגד כל הנתבעות בתובענה הוא 225 מיליוני ש"ח, ביחס לתקופה של עשר שנים. התובעים אינם מציינים מהו הסכום הנתבע מהחברה בלבד ואם התובענה תאושר כייצוגית.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
1א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
3.	5/2013 מחוזי – ת"א	החברה וחברות ביטוח נוספות.	לטענת התובע הנתבעות מפרות את חובתן לצרף ריבית צמודה וכן הפרשי הצמדה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידין. על פי הטענה, המועד ממנו יש לחשב ריבית והפרשי הצמדה הינו החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל. לחילופין יש לשלם הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל וריבית החל מתום 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל.	לחייב את הנתבעות לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום החסר שבוצע. בנוסף ו/או לחילופין מתבקש בית המשפט להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שיימצא לנכון.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד מתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מהנתבעות, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין ("הקבוצה הראשונה") והצמדה כדין ("הקבוצה השנייה").	בחודש אוגוסט 2015, התקבלה החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת האישור כנגד הנתבעות ביחס לטענה בדבר תשלום ריבית בחסר על תגמולי ביטוח ונקבע כי חברי הקבוצה הזכאים הם כל מבוטח, מוטב או צד שלישי, שבמהלך תקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, קיבל מן הנתבעות, שלא על פי פסק דין שניתן ביניהם, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין וזאת בתוך 30 יום מיום מסירת התביעה למבטח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות) ועד מועד התשלום רשות ערעור שהוגשה על ידן, בחודש אוקטובר 2015 שעיקרה השגה על קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה הסדר פשרה קודם שכרתה החברה בשאלה דומה, אינו מקים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, תוך שהצדדים שומרים את מלוא טענותיהם להליך העיקרי..	התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה הראשונה בסך של 518 מיליוני ש"ח (היה וייפסק כי יש לחשב את הריבית החל ממועד קרות מקרה הביטוח), ובסכום של 210 מיליוני ש"ח (היה וייפסק כי יש לחשב את הריבית החל מ- 30 יום מיום מסירת התביעה לחברת הביטוח).
					בחודש ינואר 2019 התובע עתר להרחבת קבוצת התובעים המיוצגים כפי שהוגדרה בהחלטת בית המשפט המאשרת מחודש אוגוסט 2015, כך שהיא תכלול גם את כל מבוטחי כלל אשר קיבלו ו/או יקבלו תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין, בין למועד אישור התביעה כייצוגית ועד מתן פסק דין סופי בה. בית המשפט קבע כי יכריע בבקשה במסגרת פסק הדין.	בחודש פסד דין חלקי, במסגרתו קבע בית המשפט כי התביעה הייצוגית מתקבלת, וחיייב את הנתבעות בהשבה לחברי הקבוצה של הפרשי ריבית, כמפורט בפסק הדין (להלן: "פסק הדין"). בהתאם לפסק הדין, נקבע כי "יום מסירת התביעה" ממנו מתחיל מרוץ 30 הימים, שלאחריו תתווסף ריבית צמודה לתגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א – 1981 (להלן: "חוק חוזה הביטוח"), הוא המועד שבו התקבלה לראשונה פניה בחברת הביטוח או אצל סוכן הביטוח, לפי המוקדם, המעידה על כך, שהמבטח, צד ג' או המוטב (להלן: "הזכאים"), מעוניינים לקבל את תגמולי הביטוח, ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו. עוד נקבע כי כאשר תגמולי הביטוח חושבו כערכם במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, יתווספו עליהם הפרשי ריבית מאותו תאריך בלבד, וכאשר מדובר בהשבת כספים ששולמו לנותני שירותים בתשלום דחוי, יעשה חישוב הפרשי הריביות, החל ממועד התשלום בפועל.	התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה השנייה, לגביה בקשת האישור נדחתה, בגין הפרשי הצמדה, בסכום נוסף של 490 מיליוני ש"ח.
					לעניין חברי הקבוצה שהגיעו בעבר להסדר פשרה עם הנתבעות, נקבע כי חברי קבוצה זו יהיו זכאים להשבת ריבית בגין התקופה שבין יום הגשת התביעה לבין יום השלמת איסוף המסמכים הדרושים לבירור החבות, בהתאם לאמור בפסק הדין. בית המשפט קבע כי הגדרת הקבוצה תכלול את כל הזכאים אשר במהלך התקופה, שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענות (שהוגשו כנגד כלל ביטוח בחודש מאי 2013) וסיומה ביום מתן פסק דין, קיבלו מהנתבעות, שלא על פי פסק דין בעניינם, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. כן נקבע כי לצורך מימוש פסק הדין וחישוב גובה הפיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לעקרונות שנקבעו בפסק הדין החלקי, יש צורך במינוי מומחה וקי הגמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם ייקבעו במסגרת פסק הדין הסופי.		
					חודש מאי 2021 הגישו הנתבעות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.		

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4.	1/2008 מחוזי – ת"א	החברה וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובע, הנתבעות גובות תשלום תת שנתיות, תשלום הנגבה בפוליסות לביטוח חיים בהן תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי אך התשלום מבוצע במספר תשלומים (להלן: "תת שנתיות"). בסכום החורג מן הסכום המותר, וזאת לטענתו במספר דרכים: גביית תת שנתיות ביחס ל"גורם הפוליסה", גביית תת שנתיות בשיעור הגבוה מן השיעור המותר לפי חוזרי הפיקוח על הביטוח, גביית תת שנתיות ביחס לרכיב החיסכון בפוליסות לביטוח חיים וגביית תת שנתיות ביחס לפוליסות שאינן ביטוח חיים.	החזר כל הסכומים שגבו הנתבעות שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ביחס לעניינים המפורטים בתביעה.	כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ושנגבה ממנו תשלום בגין מרכיב תת שנתיות בנסיבות או בסכום החורגים מהמותר.	הממונה הגיש את עמדתו בתיק, במסגרתה הוא קיבל את עמדת חברות הביטוח. בחודש יולי 2016 אישר בית המשפט את התביעה כייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ונגבה ממנו תשלום תת שנתיות ביחס לרכיבים הבאים: ביחס לרכיב החיסכון בביטוחי חיים מסוג "מעורב" שנמכרו על ידי החברה בעבר, ביחס ל"גורם פוליסה" שהינו סכום חודשי קבוע המתווסף לפרמיה שמטרתו כיסוי הוצאות, וביחס לפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד ("רכיבי הגביה"). החלטת בית המשפט ניתנה על אף עמדת הממונה על הביטוח שניתנה לבקשת בית המשפט כאמור. עילת התביעה שבגינה אושרה התובענה כייצוגית היא גביה שלא כדין של תשלום תת שנתיות בגין רכיבי הגביה. הסעד המבוקש הוא החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה ואילך, דהיינו מינואר 2001 וצו עשה המורה לנתבעות לתקן את התנהלותן. בחודש דצמבר 2016 הגישו הנתבעות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה לאשר את התביעה כייצוגית ("בר"ע") ובחודש מאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את הבר"ע, דן בה כערעור וניתן פסק דין המקבל את הערעור ודוחה בהתאם את התובענה. בחודש יוני 2018 הגישו התובעים בקשה לקיים דיון נוסף בפסק הדין, ביחס לחלק מהקביעות בו. בחודש יולי 2019 ניתנה החלטה המאשרת עריכת דיון נוסף בעניין זה, בהרכב מורחב של 7 שופטים. בחודש פברואר 2020, הוגשה לבית משפט העליון עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה במסגרת הדיון הנוסף, לפיה היועץ המשפטי סבור שאין מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין, המתבססת על אימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחודש יולי 2020 נערך הדיון הנוסף וטרם התקבלה החלטת בית המשפט.	בחודש פברואר 2010 הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו יימחקו מהבקשה ומהתובענה טענות התובע לפיהן החברה גבתה שיעור תת שנתיות גבוה מן המותר בקשר לפוליסות ביטוח שהונפקו לפני שנת 1992, וכי החברה גבתה שיעור תת שנתיות מקסימאלי גם כאשר מספר התשלומים היה נמוך משנים עשר תשלומים. בהתאם לכך, תוקן הסכום הנתבע מהחברה והועמד על כ-398.2 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
1א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5.	5/2011	החברה וחברות ביטוח מחוזי-מרכז נוספות	לטענת התובע, בביטוח חיים משולב בחיסכון, הנתבעות גבו ממבוטחים, ללא כל עיגון בפוליסות ובלא הסכמה, סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטחים והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" (להלן: "גורם פוליסה") שלא כדין ובהעדר הוראה חוזית מתאימה וזאת על אף שעקרונות הותר לנתבעות במסגרת חוזרי הממונה לגבות בפוליסות ביטוח חיים גורם פוליסה.	תשלום סכום הפיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שהסכום שנוכה מן הפרמיה עבור גורם הפוליסה לא הושקע עבור ושינוי דרך הפעולה לעניין גביית גורם פוליסה.	כל מי שהיה בעל פוליסת ביטוח חיים משולבת תוכנית חיסכון אצל מי מהנתבעות ושגבה ממנו סכום כלשהו כגורם פוליסה.	בחודש יוני 2015 הוגשו לבית המשפט הסדר פשרה ובקשה לאישורו, אשר לפיו אמורות היו הנתבעות לשלם סך של 100 מיליוני ש"ח בגין העבר (כאשר חלקה של החברה מתוכו הינו כ-26.5 מיליוני ש"ח) וכן ליתן הנחה של 25% מהגביה העתידית בפועל של גורם הפוליסה. בחודש נובמבר 2016 החליט בית המשפט לדחות את הבקשה לאישור הסדר הפשרה, באשר לדעתו הוא אינו מהווה הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בנוסף, החליט בית המשפט לאשר, באופן חלקי, את ניהול התובענה כייצוגית, וזאת רק ביחס לפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 עד 2003 (ביחס לחברה בפוליסות מסוג "עדיף", "מיטב" ו"פרופיל"), אשר החיסכון שנצבר לטובת המבוטחים בפוליסות אלו נפגע בשל גביית גורם פוליסה וזאת בעילה של הפרת פוליסת הביטוח, בשל גביה של גורם הפוליסה, באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבוטחים וזאת בגין התקופה, שתחילתה שבע שנים קודם למועד הגשת התובענה. בחודש אפריל 2011. התביעה לא אושרה ביחס לסוגי פוליסות אחרות (להלן וביחד: "ההחלטה"). הסעדים הנתבעים, כפי שהוגדרו בהחלטת בית המשפט, הינם תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מכאן ואילך. כן נפסק תשלום שכר טרחה לבאי כוח המייצגים וכן למתנגדים להסדר הפשרה ולבאי כוחם בסכומים שאינם מהותיים. ככל שתאושר התובענה לגופה, פוטנציאל התביעה הכולל ביחס לרכיב החיסכון בפוליסות הרלבנטיות, מוערך בסך של כ-700 מיליוני ש"ח עבור ארבע מן הנתבעות שהתקשרו בהסדר הפשרה (לרבות החברה), בגין התקופה שמשנת 2004 עד שנת 2012 (כולל) וזאת בהסתמך על אומדן המתבסס על הערכת בית המשפט שניתנה בהסתמך על חוות דעת הבודק שמונה מטעמו. סכום זה אינו כולל את התקופה שעד מועד קבלת ההחלטה וכן את סכומי הגביה בגין גורם פוליסה, אשר התקבלו משנת 2012 ואילך אמורים להתקבל בעתיד. בחודש מאי 2017 הגישו הנתבעות בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט הן ביחס לאי אישור הסדר הפשרה והן ביחס לאישור החלקי של התובענה כייצוגית. בחודש בפברואר 2019 משכו הנתבעות את בקשת רשות הערעור, על פי הצעת בית משפט העליון, ולפיכך ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה בבית המשפט המחוזי. הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור ובמקביל החלו הליכי הוכחות בפני בית המשפט המחוזי.	סכום התביעה תביעתם של התובעים היא בגין גורם הפוליסה שנגבה מהם משנת 2004. על פי הערכות והנחות שונות שביצעו התובעים ביחס לגביית גורם פוליסה בשבע השנים שקדמו למועד התביעה על ידי הנתבעות והתשואות השנתיות הרלבנטיות, סכום התביעה לחברי הקבוצה, כנגד כל הנתבעות, הוערך על ידי התובעים, נכון למועד הגשת התביעה, בסכום נומינלי של כ-2,325 מיליוני ש"ח. מתוך סכום זה מיוחס לחברה, על פי חלקה הנתען בשוק, סך של כ-662 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1א. תובענות מהותיות שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
6.	7/2014	החברה	לטענת התובע, החברה גובה דמי ביטוח ביתר, בפוליסות חובה ו/או צד ג' ו/או מקיף מסוג "נהג נקוב" (להלן: "הפוליסה"), במקרים בהם הנהג הצעיר ביותר הצפוי להשתמש ברכב דרך קבע (להלן: "הנהג"), עתיד להגיע במהלך תקופת הביטוח לגיל ו/או לוותק נהיגה שהחל ממנו גובה החברה דמי ביטוח מופחתים (להלן בהתאמה: "גיל מזכה" ו-"וּוּתֵק מִזְכָּה"). לטענת התובע, על החברה לחשב את דמי הביטוח בדרך אחרת, וזאת גם במקרה של חידוש הפוליסה לאחר תקופת ביטוח קודמת, וכן יש לחייב את החברה לגלות למבוטחים בפוליסות רכב מכל סוג שהוא, באופן יזום, פרטי מידע שונים.	להצהיר ולקבוע כי על החברה לחשב את דמי הביטוח בגין הפוליסות כמפורט בבקשה; לחייב את החברה בגילוי יזום של פרטי מידע שונים כמפורט בבקשה; לאסור על החברה לגבות מן המבוטח הוצאות מינהל או כל תשלום אחר בגין הנפקת תעודת ביטוח חובה חדשה, מקום בו ההנפקה החדשה נדרשת שלא באשמת המבוטח; לחייב את החברה לפצות את חברי הקבוצות בגין הנזקים שנגרמו להם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד גביית היתר ועד למועד הפיצוי ו/או ההשבה בפועל; לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את מלוא התעשרותה של החברה על חשבון חברי הקבוצות. להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצות או פיצוי לציבור, כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.	כל מי שרכש ו/או חידש ו/או ירכוש ו/או יחדש את הפוליסה אצל התובעת במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התובענה ועד למועד מתן פסק דין סופי ואשר במהלך תקופת הביטוח הגיע ו/או יגיע הנהג הצעיר ביותר הצפוי להשתמש ברכב למדרגת גיל ו/או לוותק נהיגה שהחל מהם הוא זכאי להפחתת דמי הביטוח, כאשר בפועל לא קיבל את מלוא ההפחתה לה היה זכאי וכן מי שנמנה על הקבוצה האמורה לעיל וביטוח המקיף ו/או צד ג' שלו היו מסוג של "כל נהג".	בחדש ינואר 2017 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט הדוחה את טענות התובע, למעט ביחס לטענה בדבר קיומה של פרקטיקה נוהגת בדבר עדכון פוליסות והשבת דמי ביטוח עודפים, אשר ביחס אליה אושרה הבקשה לניהול התביעה כייצוגית. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם: "מבוטחי המשיבה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג' בשבע השנים האחרונות, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת הגיל ו/או וותק הנהיגה, המזכה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר המשיבה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי הפרקטיקה הנהגת, ואשר כתוצאה מכך לא קיבלו את ההפחתה." הצדדים הגישו סיכומים במסגרת ניהול התביעה.	סכום התביעה הכולל בתביעה הוערך על ידי התובע בסך של כ-26 מיליוני ש"ח. הערכת הנזק במסגרת תצהירי עדות ראשית מטעם התובע בתביעה הייצוגית עמדה על כ-100 מיליוני ש"ח במצטבר בגין תקופה של 11 שנים.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7.	2/2014	החברה	לטענת התובע, החברה מנצלת את העובדה שהמבוטח אינו משלם במשך זמן מה את רכיב החיסכון בפוליסת ביטוח חיים, הכוללת רכיב חיסכון ורכיב ריסק, ומפרה באופן יסודי ובוטה את תנאי הפוליסה על ידי ביצוע שינויים בפוליסה באופן חד צדדי (קיצור תקופת הפוליסה, הזזת מועד תחילת הביטוח והעלאת גיל המבוטח בתחילת הביטוח), וכפועל יוצא מעלה את מחיר הפרמיה הריאלית בניגוד לדין, על אף שהפרמיה עבור רכיב הריסק בפוליסה שולמה במלואה. בכך, לטענת התובע, גורמת החברה למבוטחים נזקים בסכומים משמעותיים.	לחייב את החברה לשלם את דמי הפרמיה העודפים שגבתה עקב הזזת תחילת הביטוח עד למועד אישור התובענה כייצוגית בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית מקסימלית. לקבל צו האוסר על החברה להמשיך ולגבות פרמיות בשיעורים העולים על השיעור הנקוב בפוליסה. לחילופין, לחייב את החברה בתשלום סכום ראוי והולם לטובת הציבור בכללותו בסכום השווה לדמי גביה שנגבו ולא הושבו למשלם בצירוף הפרשי הצמדה וריבית חוקית.	כל מי שהתקשרו ו/או היו מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים ואשר לא שילמו את רכיב החיסכון בפוליסה זו במלואו ממועד עריכת הפוליסה ועד למועד הזכאות לגמלה חודשית לפי הפוליסה ואשר נגבו מהם פרמיות עודפות שלא כדין עקב הזזת תחילת הביטוח.	בחודש דצמבר 2017 אישר בית המשפט את התביעה כייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהתקשרו ו/או היו מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים הכוללת רכיב חיסכון ורכיב ריסק, ואשר לא שילמו את אחד הרכיבים בפוליסה במלואה ממועד עריכת הפוליסה ועד למועד הזכאות לגמלה חודשית על פי הפוליסה או עד לסילוקה או עד לפריעת הפוליסה, שלגביהם, המשיבה "הזיזה" קדימה את מועד תחילת הביטוח. התביעה אושרה בעילות של הפרת חוזה, הטעיה ועשית עושר שלא במשפט. הסעדים הנתבעים הינם השבה של סכומי פרמיה עודפת שגבתה כלל ביטוח, לגישת התובעים, מעבר לסכומים הנקובים בפוליסה, וכן צו האוסר על החברה להמשיך ולגבות פרמיות שהשיעורים העולים על השיעור הנקוב בפוליסה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.	הנזק הכולל לכלל חברי הקבוצה מהחברה מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-20 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1א. תובענות מהותיות שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה	
8.	5/2015	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	מחוזי- ירושלים	למעמותת גמלאי קרן הפנסיה "נתיב" – דרום ומרכז (להלן: "העמותה" ו"הפוליסה", בהתאמה), ושילמה פרמיות כסדרן, ביטלה כלל ביטוח באופן חד צדדי ושלא כדין את הפוליסה, בשל היות הפוליסה הפסדית, ונמנעה מלהחזיר את הפרמיות שגבתה. בנוסף, לטענת התובע, גבתה כלל ביטוח באופן בלתי חוקי פרמיות מהמבוטחים בגין חודש יוני 2014, לאחר המועד בו הפוליסה בוטלה.	לחייב את כלל ביטוח לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה, אשר לא נהנו מפירות הפוליסה, את מלוא הפרמיות שנגבו מהם בגין הפוליסה במשך השנים בהן היו מבוטחים, בתוספת ריבית והצמדה כחוק.	כל מי שבטוח אצל כלל ביטוח בפוליסה, אשר בוטלה ביום 2 למרס 2014, וכן כל המבוטחים במסגרת הפוליסה אשר כלל ביטוח גבתה מהם פרמיה בחודש יוני 2014.	בחודש מאי 2019 דחה בית המשפט את הטענה ביחס להשבה של כל הפרמיות ששולמו בגין הפוליסה לאורך השנים. בית המשפט אישר את התובענה כייצוגית כנגד כלל ביטוח וכנגד העמותה בעילות של הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א - 1981, תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי), תשנ"ט - 1999, הוראות הפוליסה וכן בעילה של רשלנות וקבע כי כלל ביטוח לא התריעה בפני המבוטחים כנדרש על ביטול חוזה הביטוח וכי העמותה הפרה, בין היתר, את חובות הנאמנות והזהירות המוטלות עליה כ"בעלת הפוליסה". הקבוצה שאושרה הינה מוטביהם של הגמלאים המבוטחים בחוזה הביטוח הקבוצתי שנפטרו מיום ביטול חוזה הביטוח ועד למועד סיום תקופת הביטוח הקבוצתי בחוזה הביטוח (תקופה של שנתיים). הסעד הנתבע הוא תשלום תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה. לעניין תביעה מאוחרת שהוגשה כנגד כלל ביטוח וכנגד העמותה בשנת 2020 בגין אותה פוליסה ראה ביאור 7(א)(א)2(31) להלן.	הנזק הנתבע הכולל לכלל חברי הקבוצה מכלל ביטוח מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-90 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס' ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
9.	9/2015	כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח אחרות	לטענת התובעים, כאשר הנתבעות נותנות ניקוד בגין פעולת "השליטה על סוגרים" במסגרת בחינת תביעה לתגמולי ביטוח בפוליסות סיעוד, הן אימצו פרשנות לפיה על מנת שתוכר תביעת מבוטח בגין "אי השליטה על הסוגרים" היא צריכה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד במקום לנקד את הפעולה גם כאשר מקור המצב הרפואי והתפקודי הירוד של המבוטח אשר בגינו הוא "לא שולט על סוגריו", יכול להיות מחלה, תאונה או ליקוי בריאותי שאינם מתחום האורולוגיה והגסטרוולוגיה.	לחייב את הנתבעות לפצות את חברי הקבוצה במלוא הנזקים שנגרמו להם בשל הפרותיהן, לכאורה, את ההסכם ולקיים את ההסכם מכאן ואילך ולחלופין להורות על מתן כל סעד אחר כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח שנמכר על ידי הנתבעות (או יורשיו, לפי העניין), וסבל ממצב בריאות ותפקוד ירוד כתוצאה ממחלה או תאונה או ליקוי בריאותי, אשר בגינו הוא לא שלט על סוגריו ו/או עשה שימוש קבוע בסטומה או בקטטר בשלפוחית השתן, או בחיתולים או בסופגנים למיניהם, ועל אף האמור לא קיבל מהנתבעות (לפי העניין) ניקוד בגין רכיב "השליטה על סוגרים" באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו.	בחדש באפריל 2020 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את ניהול התביעה כייצוגית כנגד כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח נוספות. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מחברת הביטוח ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית.	לטענת התובעים הנזק אינו ניתן להערכה בשלב זה אך הם מעריכים אותו בעשרות ואף במאות מיליוני שקלים. הנזק האישי של התובע מכלל ביטוח, לטענתו, מסתכם בסך של כ-32,500 ש"ח (ללא הפרשי הצמדה וריבית).
					בקשת התובעים לאשר את התובענה כייצוגית גם בגין קבוצת מבוטחים שאינם שולטים על הסוגרים בגין מגבלות פונקציונליות או ליקויי נייודות או ניעות ועקב זאת מתרחש אירוע של אבדן צרכים וכן בגין קבוצת מבוטחים הסובלים מליקויים קוגניטיביים, אשר לא הוכרו כ"תשושי נפש", דחתה.		
					עילות התביעה שהתביעה הייצוגית אושרה בגין הינן הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבוטחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שליטה על סוגרים". הסעד הנתבע הינו פיצוי חברי הקבוצה שלא קיבלו ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים". ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.		
					הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור.		

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א.1. תובענות מהותיות שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
10.	10/2016	החברה	לטענת התובע, במסגרת התקשרות עם בעל פוליסה קבוצתית (קופת חולים) למכירת פוליסת ביטוח סיעוד קבוצתית, התחייבה כלל ביטוח להעניק למבוטחים בפוליסה הקבוצתית שיצטרפו לפוליסה הפרטית, הנחה בשיעור 20% על הפרמיה ולא עשתה כן ("פוליסה הקבוצתית").	השבת הסכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה.	בהתאם להחלטת בית המשפט - מי שרכש החל מיום 30 לאוקטובר 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 פוליסת ביטוח סיעודי פרטית של כלל ביטוח, שתקופת הזכאות בה היא לפיצוי כל החיים, בעת שהיה מבוטח בפוליסה הקבוצתית, וכלל ביטוח לא העניקה לו בפוליסת הפרט הנחה בגובה של 20% לפחות מהתעריף הנמוך ביותר הנהוג אצל כלל ביטוח במועד הרכישה בגין פוליסות פרט מקבילות לתוכנית שנבחרה על ידי המבוטח, למבוטח בגיל ובמצב בריאות דומה, ובלבד שאינו עולה על התעריף שאושר על ידי המאסדר.	בחודש ינואר 2021 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את הבקשה. בקשת התובע הייצוגי לאשר את התובענה כיייצוגית, גם בגין כל קבוצות מבוטחים המחזיקה בפוליסת סיעוד פרטית שתקופת הזכאות לפיצוי בה אינה לכל חי המבוטח נדחתה. עילות התביעה בגינן אושרה התביעה כייצוגית הינן הפרת הוראות הפוליסה הקבוצתית, עשית עושר ולא במשפט והסעד הנתבע הינו השבת סכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.	התובע העריך בתביעתו את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה בסך של 52 מיליוני ש"ח בגין נזק שנגרם לטענתו עד למועד הגשת הבקשה ו- 126 מיליוני ש"ח בגין הנזק שצפוי להיגרם לחברי הקבוצה במהלך 10 השנים הבאות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1.	7/2014 מחוזי מרכז	כלל פנסיה וגמל בע"מ וכן כנגד ארבע חברות מנהלות נוספות של קרנות פנסיה	לטענת התובעות, שתי עמותות הטוענות כי מטרתן היא סיוע לאוכלוסייה המבוגרת, הנתבעות העלו את דמי ניהול הנגבים מפנסיונרים של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידן בשלב קבלת הקיצבה לדמי הניהול המרביים המותרים לגביה על פי הדין (0.5% מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבוי", וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית. עוד נטען, כי הנתבעות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים.	לחייב את הנתבעות להשיב את דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה; לחייב את הנתבעות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה; לאסור על הנתבעות להעלות את דמי הניהול לעמיתים בסמוך לפני יציאתם לפנסיה.	כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, המנוהלת על ידי אחת מהנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	בחודש ספטמבר 2015 הגישו התובעות תשובה לתגובת הנתבעות לבקשת האישור ("תשובת התובעות") במסגרתה הועלתה, בין היתר, טענה חדשה, לפיה הנתבעות לא שלחו לעמיתיהן הודעה מוקדמת על העלאת דמי ניהול כנדרש בהתאם להוראות הדין. לבקשת בית המשפט, הוגשה בחודש ספטמבר 2017 עמדת הממונה אשר קובעת, בין היתר, כי בהתאם להוראות הדין וחוזר מחודש יולי 2014, ניתן היה לגבות בתקופת קבלת הקיצבה דמי ניהול בשיעור הנמוך מ- 0.5% וכי לנתבעות לא הייתה חובת מתן הודעה רגולטורית על העלאת דמי הניהול עם הגיע העמיתים לגיל פרישה. ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	להערכת התובעות, דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות שלא מפנסיונרים קיימים נאמדים על סך של 48 מיליוני ש"ח, דמי ניהול שיגבו בעתיד על ידי הנתבעות שלא מפנסיונרים קיימים נאמדים בסך של 152 מיליוני ש"ח, ודמי ניהול שיגבו בעתיד על ידי הנתבעות שלא מפנסיונרים עתידיים בגין צבירה שנעשתה עד היום נאמדים בסך של 2,800 מיליוני ש"ח. הסכומים האמורים נטענים ביחס לכלל הנתבעות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	11/2014 מחוזי - מרכז	החברה, תמורה סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "תמורה") וכנגד חברת ביטוח נוספת וסוכנות ביטוח נוספת	לטענת התובעים, אשר מחזיקים בכרטיסי אשראי של ישראל וחברת כרטיסי אשראי לישראל ("כאל"), והתקשרו על מנת להפעיל את הפוליסה הבסיסית של כרטיסי האשראי, המוענקת בחינם, במהלך השיחה, נמכר להם מוצר שאינו הרחבה, תוספת או הגדלה של הפוליסות הבסיסית, אלא פוליסה רגילה שנמכרו במחיר מלא, כך שאותו אדם מבוטח פעמיים, מהשקל הראשון בכל הנוגע לכיסויים החופפים בשתי הפוליסות.	לחייב את הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את הפרמיות העודפות ששולמו על ידי חברי הקבוצה במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התובענה; ליתן צו המורה לנתבעות להביא בחשבון במסגרת מכירת הפוליסות את השווי הכלכלי של הפוליסות הבסיסיות ולגבות פרמיות אשר יביאו בחשבון שווי זה; ליתן גילוי מלא ונאות למתקשרים הטלפונים; לאפשר למחזיקי כרטיסי האשראי של ישראל ואת הפוליסות הבסיסיות לא רק באמצעות מוקד טלפוני; לחילופין, להורות על כל סעד אחר לטובת הקבוצה, לרבות מתן הוראות בדבר פיקוח על ביצוע פסק הדין.	מחזיקי כרטיסי אשראי של ישראל וכל אשר היו זכאים לקבלת ביטוח נסיעות לחו"ל ללא צורך בתשלום נוסף, ואשר רכשו בשבע השנים האחרונות ביטוחי נסיעות לחו"ל מהנתבעים דרך המוקדים הטלפונים שהפעילו הנתבעות.	בחודש באפריל 2019 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה. בהתאם להסדר הפשרה, כלל ביטוח תעמ"ד לרשות חברי הקבוצה, כהגדרתם בהסכם הפשרה, מאגר ימי ביטוח נסיעות לחו"ל ללא תשלום, אשר יהיו ניתנים לניצול בהתאם להוראות הסכם הפשרה. בחודש נובמבר 2019 הגיש היועץ המשפטי לממשלה התנגדות להסדר הפשרה שהוגש ביחס לחברת הביטוח הנוספת ובחודש דצמבר הודיע כי טעמי ההתנגדות יפים גם להסדר הפשרה עם כלל ביטוח. בחודש אפריל 2020, ניתנה על ידי בית המשפט החלטה בבקשה לאישור הסכם הפשרה, לפיה, בעת הזו, בשים לב לסגירת שמי חלק ניכר ממדינות העולם ובכללן ישראל, עקב התפרצות וירוס הקורונה בעולם, לא ניתן לומר, כי פיצוי במתן ימי ביטוח נסיעה לחו"ל זו הדרך ההוגנת להכרעה במחלוקת, בשלב זה, מבחינת חברי הקבוצה וזאת, מבלי לשלול את ההסדר לכשעצמו כראוי, הוגן וסביר. על כן הצדדים התבקשו להידבר ביניהם ולהודיע לבית המשפט את עמדתם אשר להמשך.	הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה מהחברה מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-70 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
3.	7/2015	החברה	לטענת התובע, החברה מחשבת את הזכויות לתשלום גמלה ו/או היוון גמלה המגיעים למבוטחים, המוקפאים את תשלום דמי הביטוח (במלואם או באופן חלקי) באופן זמני לתקופה מסויימת ו/או לא משלמים את דמי הביטוח במשך מספר חודשים, בניגוד להוראות הדין, בניגוד להוראות הפוליסה ולנוסחה המחייבת לחישוב הגמלה הכלולה בפוליסה (להלן: "הנוסחה המחייבת"), כן נטען שהחברה מסרבת למסור למבוטחים מידעים.	לחייב את החברה לחשב את הגמלה החדשית ו/או היוון הגמלה בהתאם להוראות הנוסחה המחייבת ולחייב את החברה לשלם לחברי הקבוצה שכבר ניזוקו את הפרשי הגמלה או את שמיגעים להם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק. לחילופין, עותר התובע ליתן פסק דין הצהרתי, לפיו החברה מפרה את הוראות הפוליסות.	לעניין הסעדים הלא כספיים - כל מבוטחי החברה, בעלי פוליסות דומות לפוליסות של התובע ("המבוטחים"), אשר בתקופה או תקופות מסוימות לא שילמו, באופן זמני, את דמי הביטוח על פי הפוליסה. לעניין הסעדים הכספיים: כל המבוטחים שהחלו לקבל מהחברה גמלה חודשית הנמוכה מהגמלה החדשית שהייתה משולמת בהתאם לנוסחה המחייבת וכן מבוטחים אשר בחרו בהיוון גמלה ואשר חישוב היוון הגמלה שלהם נמוך מהיוון הגמלה שהיה משולם בהתאם לנוסחה המחייבת.	בחודש יוני 2016 אושרה בקשתם המוסכמת של הצדדים להעברת הדין למוטב שדן בתביעה נוספת של התובע, המתוארת בסעיף (א)(1)(7) לעיל בנושא חישוב הזכויות בפוליסות ביטוח חיים, כאשר המבוטח אינו משלם את מלוא דמי הביטוח. ("ההליך הקודם"). מאחר ולהכרעה בהליך הקודם השלכות לשאלות העולות במסגרת הליך זה, החליט בית המשפט על עיכוב הדין בהליך זה עד תום שמיעת הראיות בהליך הקודם.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם להערכת התובע בסכום שאינו פחות מ-25 מיליוני ש"ח.
4.	9/2015	כלל פנסיה וגמל וכן כנגד ארבע חברות נוספות שהינן מנהלות של קרנות פנסיה	לטענת התובעים, עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול הנתבעות, מנגנון תגמול סוכנים ומתווכים בעמלות, בשיעור מתוך דמי הניהול הנגבים מהעמיתים, כפי שהיה נהוג אצל הנתבעות, מהווה הפרה של חובת הנאמנות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהול הנתבעות, ומביא לגביית דמי ניהול גבוהים מהראוי על ידי הנתבעות.	לחייב את הנתבעות לשנות את מנגנון תגמול הסוכנים ולהשיב לעמיתים את דמי הניהול שנגבו ביתר. הניהול שנגבו ביתר.	עמיתים קופות גמל שבניהול הנתבעות, שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק לכלל חברי הקבוצה בסכום של כ-2 מיליארדי ש"ח, המשקף נזק בשיעור של כ-300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5.	10/2015	החברה	<p>התובע מעלה טענות כנגד הגדרת "הנכות" בפוליסות נכות מתאונה אשר לטענתו יוצרת אי בהירות, וכן כנגד תנאי הפוליסה הדורשים קבלת הוכחה סבירה תוך שנה מתאריך התאונה ובהקשר זה נטען כי למרות שהחברה קיבלה "הוכחה סבירה" בדבר נכותם הצמיתה של מבוטחים כתוצאה מתאונות שאירעו החל מחודש יוני 2009, היא שילמה להם תגמולי ביטוח מופחתיים או שדחתה את תביעתם לתגמולי ביטוח בגין הנכות. עוד כוללת התובענה טענות בעניין שקלול שיעורי נכויות בתשלום תגמולי הביטוח במקרה ולמבוטח יש יותר מאשר נכות אחת וכן טענות בעניין שיערוך תגמולי הביטוח ביחס להפרשי הצמדה וריבית.</p>	<p>לחייב את החברה לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח בגין נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לפי תנאי הפוליסה, וכן להורות לה לחדול מהתנהלותה המפירה</p>	<p>כל מי שבוטח על-ידי החברה בפוליסות נכות מתאונה אשר למרות שהחברה קיבלה "הוכחה סבירה" בדבר נכותו הצמיתה כתוצאה מתאונה שארעה החל מיוני 2009, היא שילמה לו תגמולי ביטוח מופחתיים בגין נכותו או דחתה את תביעתו לתגמולי ביטוח בגין נכותו מחמת הסיבות המנויות בתובענה כולן או מקצתן.</p>	<p>בחודש יולי 2016, בעקבות הודעת התובע הייצוגי שהסכים לסילוק התביעה על הסף וחזר בו, סילק בית המשפט את התביעה על הסף.</p> <p>בחודש ספטמבר 2016, הוגש לבית המשפט העליון ערעור מטעם התובע הייצוגי כנגד פסק הדין אשר סילק את התובענה על הסף. בחודש נובמבר 2017 ביטל בית המשפט העליון את פסק הדין ככל שהדבר נוגע לסילוק התביעה על הסף והורה לתובע להגיש לבית המשפט המחוזי הודעת הבהרה בשאלה מהן העילות שבעטיין מתבקש ניהול התובענה, ואיזו מטענותיו של התובע מקיימת את דרישת העילה האישית והתובע הגיש הודעת הבהרה כאמור ובחודש אפריל 2018 הורה בית המשפט המחוזי לתובע להגיש בקשה מתוקנת לאישור התביעה כייצוגית בעילות המסוימות שנקבעו על ידו. לאחר שבקשת ערעור שהגיש התובע לבית המשפט העליון על החלטת האמורה, נדחתה, הגיש התובע לבית המשפט בקשת אישור מתוקנת המתייחסת לעילות המסוימות שנקבעו על ידי בית המשפט כאמור. ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>המבקש מעריך את נזקה של הקבוצה על סך של 90 מיליוני ש"ח.</p>

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
6	12/2015	החברה וחברת ביטוח מחוזי – ת"א נוספת	לטענת התובעים הנתבעות גובות, ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל מ- 1 באוגוסט 1982 ושבמסגרתן נגבה רכיב תת שנתיות, כאשר הפרמיה משולמת לשיעורים במהלך השנה (להלן: "תת שנתיות"), שיעור ריבית אפקטיבית, הגבוה משיעור הריבית המירבי, שהתיר ההממונה על הביטוח לחברות הביטוח לגבות בגין רכיב תת שנתיות. לטענת התובעים גביה כאמור הינה בניגוד לדין, לנוהל ולמקובל בתחום הפיננסים ותוך התעלמות ממועדי תשלום הפרמיות החודשיות ומכך שהפרמיה השנתית הולכת ופוחתת במשך השנה.	להורות לנתבעות לשנות את שיטת חישוב רכיב התת שנתיות, כך שיחושב בשים לב למועדי תשלום הפרמיות בפועל ובשים לב להפחתת הפרמיה השנתית מדי תשלום ותשלום. להשיב לחברי הקבוצה את סכומי רכיב התת שנתיות, שנגבו מהם ביתר החל מהמועד בו חויבו המבוטחים ברכיב התת שנתיות ועד למועד מתן פסק דין בתובענה, ולחילופין בשבע השנים שקדמו לתביעת התובע ועד למתן פסק דין בתובענה. לחילופין, עותר התובע ליתן פסק דין הצהרתי, לפיו שיטת חישוב רכיב התת שנתיות הנהוגה על ידי כלל ביטוח אינה חוקית או פסק דין הצהרתי אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	מבוטחים בפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל מ- 1 באוגוסט 1982 ושבמסגרתן נגבה רכיב תת שנתיות, כאשר הפרמיה משולמת לשיעורים במהלך השנה.	בחודש מאי 2020 ניתן פסק דין במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ספטמבר 2020 הגישו התובעים ערעור על פסק הדין.	הנזק הנטען הכולל מסתכם להערכת התובעים בסכום שאינו פחות מ- 50 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7.	2/2016 מחוזי-מרכז בלוד	כלל פנסיה וגמל וארבע חברות מנהלות נוספות של קרנות פנסיה	לטענת התובעת, עמותה הטוענת כי מטרתה לפעול עבור אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים, הנתבעות גובות ממקבלי קיצבאות נכות ושאיירים דמי ניהול בשיעור המירבי המותר על פי דין, תוך ניצול העובדה שאינם רשאים לנייד את כספיהם לקרן אחרת.	לחייב את הנתבעות להשיב לכל אחד ממקבלי קיצבאות הנכות ו/או השאיירים את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, בצירוף ריבית והצמדה, או לחילופין – להשיב לקרן הפנסיה את דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו שלא כדין ממקבלי קיצבאות הנכות ו/או השאיירים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים וכן כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה המנוהלת על ידי הנתבעות והיא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קיצבאות הנכות והשאיירים.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית לא כומת במסגרת כתב התביעה, אולם, בהתאם לחוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשה, הועמד הנזק שנגרם לחברי הקבוצה, על בסיס אומדן ראשוני, על סך של כ-1 מיליארד ש"ח, כנגד כלל הנתבעות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
8.	8/2016 בית הדין האזורי - ת"א (1)	כלל פנסיה וגמל	עניינן של חמשת התובעות בטענה כי הנתבעות גובות מעמיתים בקרנות הפנסיה, בקופות הגמל תמר, בקרן הגמל תמר, בקרן ההשתלמות שבניהולן ובביטוחי מנהלים, נוסף מבקשים לחייב את הנתבעות בתוספת הפרשי התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	התובעים בחמשת התובעות מבקשים לחייב את הנתבעות להשיב את סכומי ההוצאות הישירות שנגבו מהם ביתר. בהנוסף, חלק אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה הרלבנטית.	בחוודש מאי 2018 הוגשה עמדת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במסגרת ההליכים המתנהלים בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, אשר עיקרה כי ניתן החברות המנהלות רשאיות לגבות הוצאות גם אם הדבר אינו מצויין במפורש בתקנון.	בחוודש יוני 2018 הוגשו תשובות הרשות לשאלות שהופנו אליה במסגרת ההליכים (1)8 ו-(4)8.	בתובענה 1 המתייחסת לקרנות הפנסיה, סכום התביעה הייצוגית הועמד על סך של כ-341 מיליוני ש"ח בגין השנים 2009-2015 בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שגבתה הנתבעת מחברי הקבוצה בשנת 2016 ובתוספת התשואה שהיו משיגים הכספים שנוכו כהוצאות ניהול ההשקעות.
	10/2016 בית הדין האזורי לעבודה בירושלים (2)	"עתודות" - קרן פנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ (חברה בת של כלל ביטוח מוחזקת ב-50%) (להלן: "עתודות")	בנוסף, חלק מהתובעים מבקשים לחייב את הנתבעות בתוספת הפרשי התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	בביתוחי מנהלים אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה הרלבנטית.	ההליכים מצויים בשלב בירור הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות.	יצוין כי בחודש מאי 2019 ניתנה החלטה בבית המשפט המחוזי מרכז המאשרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח חיים פרט ("החלטת האישור"). בהחלטת האישור נקבע שהעדר הוראה ברורה בפוליסה בדבר גביית הוצאות הישירות הינה הסדר שלי, ומשכך הנתבעות לא היו רשאיות לגבות הוצאות אלו. בחודש ספטמבר 2019 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור (להלן: "בקשת רשות הערעור") ובחודש אוגוסט 2020 מסר היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה יש לאשר את בקשת רשות הערעור ואת הערעור לגופו, באופן שהחלטת האישור תבוטל, מנימוקים שפורטו בעמדת היועץ המשפטי (להלן: "עמדת היועמ"ש). הגופים המוסדיים בקבוצה אינם צד להליך האמור. בחודש אוקטובר 2020 צורפו המבקשים בהליכים (1)8 ו-(4)8 לבקשת רשות הערעור.	בתובענה 2, המתייחסת לקרן ההשתלמות, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-53 מיליוני ש"ח.
	11/2016 בית הדין האזורי בירושלים (3)	על דמי הניהול "הוצאות ניהול השקעות" (להלן: "הוצאות ישירות"), וזאת בהעדר הוראה חוזית המאפשרת להן לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן.	התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	התובענה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	בחוודש פברואר 2020 הורה בית הדין כי בירורה של בקשת האישור בתובענה מספר 5 כנגד קרן הפנסיה עתודות יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבקשת רשות הערעור. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, עתודות תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה בחודש ביולי 2020.	בתובענה 3, המתייחסת לקופת הגמל תמר, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-404 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שחייבה הנתבעת את חברי הקבוצה בשנת 2016 וכן ריבית והצמדה.	
	12/2016 בית הדין האזורי - ת"א (4)	המאפשרת להן לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן.	התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	התובענה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	בחוודש פברואר 2020 הורה בית הדין כי בירורה של בקשת האישור בתובענה מספר 5 כנגד קרן הפנסיה עתודות יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבקשת רשות הערעור. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, עתודות תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה בחודש ביולי 2020.	בתובענה 4, המתייחסת לביטוחי מנהלים, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-181 מיליוני ש"ח.	
	7/2019 בית הדין האזורי - ת"א (5)	המאפשרת להן לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן.	התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	התובענה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעת בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	בחוודש ספטמבר 2020 ניתנה החלטת בית הדין לפיה עמדת היועמ"ש תצורף להליך 1 ו-4 ובחודש אוקטובר 2020 צורפה לבקשות האישור בתובענות 2 ו-3. כמו כן הורה בית הדין כי בקשות אלו יעוכבו עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבקשת רשות הערעור.	בתובענה 5, המתייחסת לקרן הפנסיה המנוהלת ע"י עתודות, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-41 מיליוני ש"ח.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
9.	9/2016	כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח אחרות	לטענת התובעים, הנתבעות גבו וגובות, לכאורה, מן המבוטחים בפוליסות ביטוחי בריאות, פרמיות בגין כיסויים מיותרים שהמבוטחים אינם זקוקים להם וכי המשיבות מכרו למבוטחים, כביכול, במודע ובמכוון, פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטחים אין כל צורך בהם שכן הם מחזיקים בביטוח בריאות משלים מטעם קופת החולים אליה הם משתייכים, ואף התנו שירות בשירות, בהעדר אפשרות לרכוש פוליסה מצומצמת שתכלול רק כיסויים שאינם כלולים בביטוחי הבריאות המשלימים של קופות החולים, ובכך נוצר "כפל ביטוח".	החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו שלא כדין לכאורה, צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כפי המתואר בתובענה וכן כל סעד נוסף אחר ככל שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.	כל מי שמבוטח או שהיה מבוטח על ידי הנתבעות או מי מהן בפוליסות ביטוח בריאות אשר כוללת כיסויים חופפים, באופן מלא או חלקי, לכיסויים הכלולים בביטוחי הבריאות המשלימים של קופות החולים.	בחודש אוקטובר 2020 ניתן פסק דין במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, בחודש נובמבר הגישו התובעים ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין האמור והנתבעות הגישו ערעור על אי חיוב התובעים בהוצאות.	סכום התביעה נגד הנתבעות הועמד על סך נומינלי כולל של 4.45 מיליארדי ש"ח, כאשר החלק של כלל ביטוח מתוך סך זה, כפי שחושב על ידי התובעים, הינו 995 מיליוני ש"ח.
10.	4/2017	תמורה סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "תמורה"), חברה שהינה סוכנות ביטוח המנהלת הסדרים פנסיוניים, וכן כנגד שלוש סוכנויות ביטוח נוספות.	לטענת התובעים, הנתבעות סיפקו שירותים לעניין הסדרת ההפרשות הסוציאליות/פנסיוניות הן למעסיקים והן לעובדיהם, אולם גבו את התמורה מהעובדים בלבד בלא ידיעתם או הסכמתם, ובניגוד לחובות החלות עליהן מכוח הדין.	לחייב את הנתבעות לפצות את חברי הקבוצה על הנזקים שנגרמו להם (כל אחת את חברי הקבוצה הרלוונטיים לה), או לחילופין ליתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה.	כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהנתבעות סיפקו למעסיקו שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך תקופה שתחילתה שבע שנים קודם למועד הגשת הבקשה החדשה ועד למועד בו החל המעסיק לשאת מאמצעיו בעלויות תפעול ההסדר הפנסיוני של העובד.	בחודש אוגוסט 2020 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה במסגרתו נדחתה הבקשה לאישור התובענה כיצוגית. בחודש אוקטובר 2020 הגישו המבקשים בבקשת האישור ערעור על פסק הדין האמור.	סכום התביעה בגין הנזק שנגרם לכל חברי הקבוצה, הינו בסך כולל של כ-357 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות, ומתוך סכום זה כ-88 מיליוני ש"ח יוחסו לתמורה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
11.	9/2017	החברה וחברות ביטוח מחוזי - ירושלים	טענת התובעים, הנתבעות אינן מיישמות כנדרש את סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה התשכ"א - 1961 (להלן: "חוק פסיקת ריבית והצמדה") ואינן משלמות, כעניין של מדיניות, ריבית והצמדה הנדרשים על פי אותו חוק ביחס לכל חוב שנפסק נגדן על ידי רשות שיפוטית ואשר לא שולם על ידן במועד שנקבע לתשלום.	סעד הצהרה ביחס להפרת הוראות הדין, פיצוי חברי הקבוצה בגין הנזקים, הנטענים, שנגרמו להם וחייב הנתבעות לתקן את מדיניותן מכאן ואילך.	כל מי ששולמו לו על ידי הנתבעות סכומי כסף שנפסקו לזכותו על ידי רשות שיפוטית מבלי שהתווספו לתשלום הסכום הפסוק הפרשי הצמדה וריבית ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש מרס 2021 הגישו הצדדים לאישור בית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה במסגרתו הוסכם בין היתר, כי הנתבעות, תתקנה את נוסח שטרי הסילוק בהם הן עושות שימוש, ככל שיש בכך צורך, כך שהמועד לתשלום תגמולי הביטוח יעמוד על 30 יום ממועד התקיימות התנאים לתשלום וכן הנתבעות יכבדו קבלת שטרי סילוק בהתאם למנגנון להמצאת שטר סילוק שנקבע בהסכם הפשרה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט אשר אין ודאות כי יתקבל.	סכום הנזק האישי הנטען של התובעת כנגד החברה הינו בסך של 56.47 ש"ח. בהעדר התובעים, בהעדר נתונים מדויקים בנוגע לנזק המצרפי של הקבוצה, מעריכים את הנזק בעשרות מיליוני שקלים לפחות אם לא יותר מכך.
12.	12/2017	החברה, שתי חברות ביטוח נוספות, שירותי בריאות כללית ומכבי שירותי בריאות.	לטענת התובעים הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח בביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלותן.	מתן צו הצהרתי כי הנתבעות הפרו בהתנהלותן את סימן ח' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאדם או בדבר סירוב לבטחו), (תשע"ו-2016) ("חוק השוויון") וחיקוקים נוספים, מתן צו עשה לנתבעות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה ולקבוע נהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידי ושוויוני ללא משוא פנים בבעלי מוגבלויות, מתן צו עשה שירה לנתבעות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים כאמור לעיל.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהנתבעות וקבלו מהנתבעות יחס שונה ומפלה שלא כדין בשל היותם אנשים עם מוגבלות מבלי שהחלטה התבססה על נתונים סטטיסטיים, אקטואריים ורפואיים אמיתיים ורלבנטיים לסיכון הביטוחי המסוים ו/או לא ניתן להם כל נימוק על כך כמתחייב מחוק השוויון והוראות דין נוספות בנושא זאת בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	בחודש מרס 2020 נדחתה הבקשה לסילוק על הסף של קופות החולים, שהוגשה על ידן. הצדדים הגישו ערעור על ההחלטה כאמור, בין היתר, בקשר עם ההחלטה בבקשה לסילוק על הסף. ערעור הקופות על דחיית בקשתן לסילוקן על הסף, נדחתה בחודש נובמבר 2020.	הנתבעים אינם מכמתים את הנזק, לכלל חברי הקבוצה, ואת הנזק האישי לתובעים הם מעריכים בעשרות אלפי שקלים לכל תובע.
					ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.		

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
13.	1/2018	כלל ביטוח וחמש חברות ביטוח נוספות.	לטענת התובעת, אמון הציבור, חברה לתועלת הנתבעות נמנעות, שלא כדין, מלשלם למבוטחייהן ו/או לצדדים שלישיים את רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים כאשר הנזקים לא תוקנו בפועל.	לחייב את הנתבעות לשלם את רכיב המע"מ בשיעור החל על סכום הנזק לחברי הקבוצה; לקבוע ולהצהיר כי הימנעות הנתבעות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית בניגוד לדין; ליתן צו עשה המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול בתגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן בפועל, וכתוצאה מכך, גם במקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כינון", לחייב את הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק לרבות המע"מ.	כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על התיקון.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. יצוין כי תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, באותה עילה, הוגשה בעבר נגד החברה ושלוש חברות ביטוח נוספות, והן נמחקו מטעמים דיוניים.	התובעת מעריכה שהפיצוי המגיע לחברי הקבוצה מכלל ביטוח בגין כל שנה הינו בסך 17,732,580 ש"ח. התובעת עותרת לקבלת הפיצוי למשך התקופה שמאז 4 ליוני 2001 או לחילופין למשך תקופה של 7 שנים מאז מועד הגשת התביעה הקודמת או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דנן.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
14.	3/2018	כלל פנסיה וגמל וחמש חברות מנהלות נוספות של קרנות פנסיה.	לטענת התובעים, עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול הנתבעות, הנתבעות גובות דמי ביטוח שארים מעמיתים המצטרפים לקרנות הפנסיה שבניהולן, אשר אין להם שארים, מבלי שהן פועלות באופן אקטיבי לגלות ולהסביר לעמיתים כאמור שעליהם להימנע מרכישת כיסוי ביטוחי לשארים ותשלום עבורו, ומבלי שהן מבהירות לעמיתים שבחרו לוותר על כיסוי ביטוחי לשארים, בסמוך לתום תקופת הוויתור, שהוויתור עומד לפקוע.	מתן צו עשה המורה לנתבעות לזקוף לטובת קופת החיסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שארים, בתוספת התשואה שהיו מקבלים הכספים לו היו נזקפים לקופת החיסכון במועד תשלומם לקרן הפנסיה. מתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שמצטרף או מצורף לקרן כי אם אין לו שארים מוטב לו לוותר על רכישת ביטוח שארים.	כל מי שאין לו שארים, אשר צורף או הצטרף לקרן פנסיה המנוהלת על ידי מי מהנתבעות ואשר הקרן גבתה ממנו דמי ביטוח בגין ביטוח שאירים, למרות שאין לו שאירים, כמשמעות מונח זה בהוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש אוקטובר 2020 ניתנה החלטה המקבלת את בקשת המועצה הישראלית לצרכנות לצרף את עמדתה ולהצטרף להליך.	בכתב התביעה צוין שאין בידי התובעים להעריך כעת את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה כולה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
15.	8/2018	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח שילמה למבוטחים בפוליסות ביטוח מבטיחות תשואה שהופקו בין השנים 1962 ל - 1990 ("פוליסות מבטיחות תשואה") ריבית בשיעורים נמוכים מהשיעורים שהיה עליה לשלם בהתאם לפרסום של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "רשות שוק ההון") וכתוצאה מכך התעשרה שלא כדין על חשבון המבוטחים. כן נטען שכלל ביטוח לא שילמה למבוטחים ריבית פיגורים במקרים של איחור בפדיון הכספים מפוליסות מבטיחות תשואה.	תשלום ההפרש בין הריבית ששילמה כלל ביטוח בפועל למבוטחים בפוליסות מבטיחות תשואה לבין הריבית שהיה עליה לשלם על פי פרסום של רשות שוק ההון וכן עדכון פוליסות מבטיחות תשואה שטרם נפדו בהתאם לשיעורי הריבית שפורסמו על ידי רשות שוק ההון. בנוסף עותר התובע לתשלום הצמדה וריבית פיגורים כדין במקרים של איחור בפדיון הכספים מכוח פוליסות מבטיחות תשואה.	מבוטחים בפוליסות מבטיחות תשואה, אשר לא שולמה להם ריבית בגין פוליסות אלו בשיעורים שפורסמו על ידי רשות שוק ההון וכן מבוטחים בפוליסות מבטיחות תשואה, אשר לא שולמה להם ריבית פיגורים כדין בגין איחור בפדיון כספי הפוליסות.	בחדש פברואר 2020 התקבלה עמדת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במסגרת ההליכים, אשר ככלל תומכת בעמדתה של כלל ביטוח, ועיקרה כי התשואה שעל חברת הביטוח לתת למבוטח הינה כמוסכם בפוליסה ואין התחייבות של חברת הביטוח כלפי המדינה ליתן למבוטח תשואה מינימלית. עמדת רשות שוק ההון אף תמכה בעמדת החברה באשר למועד ממנו יש לשלם ריבית בעת איחור בפדיון. ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובענה אינה מפרטת את הנזק המצטבר לכלל חברי הקבוצה (אך נטען שהנזק עולה על 2.5 מיליוני ש"ח). נזקו האישי של התובע נאמד בסך של 133,657 ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
16.	11/2018	כלל ביטוח	לטענת התובעים, כלל ביטוח מפרה את חובתה החוזית על פי הפוליסה ומסרבת לשלם, לכאורה, למבוטחיה בפוליסות ביטוח מקיף לכלי רכב שהינם מעל 3.5 טון, פיצוי בגין ירידת הערך הנגרמת לכלי הרכב עקב מקרה הביטוח, זאת על אף שהפוליסה מכסה את ה"נזק" הנגרם לרכב ותוך השפעה על השומות שנערכות על ידי שמאי ההסדר.	סעד הצהרתי; חיובה של כלל ביטוח לשפות את כל מבוטחיה אשר היו מבוטחים בפוליסה ואשר לכלי הרכב שלהם נגרם ו/או ייגרם נזק של ירידת ערך כתוצאה ממקרה ביטוח, וכן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מבוטחי כלל ביטוח אשר רכשו ו/או ירכשו מכלל ביטוח פוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב שאינו עד 3.5 טון ואשר כתוצאה ממקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה נגרם ו/או ייגרם לכלי הרכב שלהם נזק מסוג ירידת ערך.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ-75 מיליוני ש"ח. הנזק האישי של התובע הוערך בסך של 21,605 ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
17.	3/2019	כלל ביטוח	לטענת התובעים, הנתבעת מפיקה פוליסות תאונות אישיות למבוטחים תוך כדי שאלה רוכשים פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל וזאת בלא מתן הסכמתם ותוך הטעיייתם.	צו להשבת הכספים אשר נגבו ע"י הנתבעת לכל אחד מחברי הקבוצה בגין תשלום פוליסת ביטוח תאונות אישיות במהלך שבע השנים האחרונות	כל מבוטח אשר בעת רכישת פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל, צורף באותו מועד, ללא מתן הסכמתו גם לביטוח תאונות אישיות, וחויב שלא כדין, בתשלומי פרמיות חודשיות עד 7 שנים שקדמו למועד הגשת התביעה.	בחודש דצמבר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה. בהתאם להסדר הפשרה, מבוטחים מסוימים שלהם טענות ביחס להליך מכירת הביטוח יפנו לחברה ותיערך בדיקה בקשר עם הליך המכירה שלהם וככל שיימצא כי נפל בו פגם, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם הפשרה, יהיו זכאים לפיצוי בשיעור הקבוע בהסכם הפשרה. כמו כן, הוסכם על תשלום גמול לתובעים ולב"כ בסכומים שאינם מהותיים. ההסכם כפוף לאישור בית המשפט אשר אין ודאות כי יתקבל.	1,044 ש"ח.
18.	6/2019	כלל ביטוח	לטענת התובעת, הנתבעת מפחיתה באופן שיטתי את תגמולי ביטוח אובדן כושר עבודה שהיא משלמת למבוטחיה מכוח פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה מסוג משתתפות ברווחים, על ידי ניכוי דמי ניהול וריבית תעריפית שלא כדין.	השבה בעין של הכספים שנשללו שלא כדין, לטענת התובעת, מחברי הקבוצה, וזיכוי החיסכון בפוליסות ביחס לכספי השחרור מפרמיה. כן עותרת התובעת להצהיר על בטלות הוראות בפוליסות ביחס לניכוי ריבית ודמי ניהול מהתשואה לה זכאים המבוטחים.	כל המבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, בפוליסות אובדן כושר עבודה משתתפות ברווחים הפיצוי החודשי ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה- 25, אשר כלל ביטוח שילמה להם פיצוי חודשי ו/או שחרור לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מהתשואה, החל מהתשלום ה- 25, ריבית ו/או דמי ניהול.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מוערך על ידי התובעת בסך של 2,402,836,000 ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
19.	10/2019	כלל ביטוח מחוזי- ת"א	לטענת התובע, כלל ביטוח גובה, שלא כדין, הפרשי הצמדה וריבית בגין דמי ביטוח בפוליסות רכב רכוש, המשולמים במועדים הקבועים במפרט הפוליסה. לחילופין, נטען כי במידה וייקבע בית המשפט כי כלל ביטוח זכאית לגבות הפרשי הצמדה וריבית כאמור, אזי חישוב הפרשי ההצמדה המבוצע על ידה אינו כדין, וכי הפרשי ההצמדה אמורים להיות מחושבים לפי השינוי בין המדד שפורסם לפי המאוחר מבין 30 ימים מיום תחילת תקופת הביטוח או מיום הגשת החשבון בעד דמי הביטוח, ובין המדד ליום התשלום בפועל (להלן: "החישוב הנטען")	להשיב לחברי הקבוצה את הסכומים בגין החיובים ביתר, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד נטילתם ועד השבתם.	כל מי שרכש מהנתבעת פוליסה לביטוח רכב פרטי, ואשר במסגרת מפרט הפוליסה נקבע כי דמי הביטוח ישולמו על פי סכומים ומועדים שנקבעו, ושילמם במועדים כאמור, ולמרות האמור, כלל ביטוח חייבה אותו בהפרשי הצמדה וריבית, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת הבקשה. לחילופין, ככל שייקבע בית המשפט כי כלל ביטוח הייתה רשאית להוסיף הפרשי הצמדה וריבית ביחס לתשלומי דמי ביטוח, מבקש התובע להגדיר את הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג ככל מי שרכש מהנתבעת פוליסה לביטוח רכב פרטי, ואשר במסגרת מפרט הפוליסה נקבע כי דמי הביטוח ישולמו על פי סכומים ומועדים שנקבעו, וחויב בהפרשי הצמדה, אשר לא חושבו בהתאם לחישוב הנטען.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	מוערך בסך שלא יפחת מ-5,000,000 ש"ח

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
20.	10/2019	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח גובה בפוליסות ביטוח חיים דמי ביטוח הכוללים תוספת "תת שנתיות" בגין תשלום הפרמיה המבוצע בתשלומים חודשיים מבלי שהדבר סוכם וגולה באופן ברור ומפורש בפוליסה. בכך, לטענת התובע, מפרה כלל ביטוח את הוראות הפוליסה, הוראות חקיקה נוספות, ומטעה באופן שיטתי את המבוטחים. בנוסף, טוען התובע כי דרישת התשלום של תוספת התת שנתיות הינה תנאי מקפח בחוזה אחיד.	מתן סעד הצהרתי המורה לכלל ביטוח לבטל את החיוב בגין תוספת "תת שנתיות" וכן לפצות את חברי הקבוצה, בשיעור הנזקים שנגרמו להם, ובכלל זאת להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח בגין "תת שנתיות" ששולמה על ידם עובר למועד הגשת התביעה. בנוסף עותר התובע להורות לכלל ביטוח לתקן את הדוחות השנתיים למבוטחים ולשלוח להם דוחות הכוללים פירוט בדבר תוספת "התת שנתיות" שנגבית מהם ועתידיים להיגבות עד מועד סיום הפוליסה ולאפשר להם לבחור בין תשלום מראש של דמי הביטוח בכל שנה ללא תוספת ה"תת שנתיות" לבין תשלום דמי ביטוח חודשיים הכוללים את תוספת ה"תת שנתיות".	כל מבוטח של כלל ביטוח שרכש ממנה פוליסת ביטוח חיים, במסגרתה חויב לשלם דמי ביטוח הכוללים תוספת "תת שנתיות", מבלי שצויין בפוליסה, באופן מפורש, כי הפוליסה כוללת תוספת "תת שנתיות" בגין תשלום הפרמיה בתשלומים חודשיים.	בחודש אוקטובר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט הסדר פשרה ובקשה לאישורו (להלן: "הסדר הפשרה"). שעיקרו כי כלל ביטוח תשלח לחברי קבוצה מסויימים שהוגדרו בהסכם הפשרה מכתב המיידע אותם על גביית תוספת "תת שנתיות" ועל אפשרותם לשנות את מתכונת תשלום הפרמיה העתידית למתכונת תשלום שנתית. כן הוסכם, כי במסגרת הסדר הפשרה תשלם כלל ביטוח לתובעים ולבאי כוחם גמול ושכר טרחה. תוקפו של הסדר הפשרה מותנה בקבלת אישור בית המשפט, אשר אין ודאות שיתקבל.	1.8 מיליארדי ש"ח

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
21.	11/2019	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח גבתה דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחיסכון מסוג "משתתף ברווחים" שהופקו לפני 12 בינואר 2004 (להלן: "הפוליסות הרלוונטיות") בשיעורים החורגים מן המותר ללא בסיס חוקי ו/או חוזי.	סעד של השבת סכום דמי הניהול שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה לכלל ביטוח לשנות את דרך פעולתה לעניין גביית דמי הניהול בפוליסות הרלוונטיות מכאן ואילך.	כל מי שהיה או הינו מבוטח של כלל ביטוח בפוליסות הרלוונטיות ואשר כלל ביטוח גבתה ממנו במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד ליום אישור התובענה כייצוגית דמי ניהול החורגים מן המותר על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב - 1981 כנוסחן דאז ו/או על פי הוראת הפוליסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	120 מיליוני ש"ח.
22.	2/2020	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח השתמשה בלוחות תמורת מיושנים ולא עדכניים לחישוב הפרמיות בפוליסות ביטוח חיים באופן שאפשר לה לגבות מהמבוטחים פרמיות הגבוהות מהפרמיות שהיה עליה לגבות, אם הייתה עושה שימוש בלוחות תמורת עדכניים, וזאת בניגוד להוראות הממונה ובניגוד לדין.	השבת הפרמיות העודפות שנגבו מחברי הקבוצה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין; וכן להורות לכלל ביטוח לעדכן לאלתר את לוחות התמורת בהתאם להנחיות ולהנחות שניתנו על ידי הממונה.	כל המבוטחים או בעלי הפוליסות שבטוחו על ידי כלל ביטוח בפוליסות ביטוח חיים למקרה מוות (ריסק), ושילמו, לטענת התובע, פרמיות ביטוח גבוהות מהפרמיות שהיה על כלל לגבות מהם, עקב השימוש שנעשה בלוחות תמורת מיושנים או לא עדכניים לצורך חישוב הפרמיות, וזאת החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה ועד אישור התובענה כייצוגית.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע נמנע מלהעריך בשלב זה את הנזק המצטבר לכלל חברי הקבוצה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
23.	2/2020	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	לטענת התובעים, עקב "חוסר ידיעה" בשל אי המצאת פוליסה לביטוח תאונות לתלמידים ("הפוליסה") למבוטחים משפחותיהם ואי פרסומה של הפוליסה, נמנעים המבוטחים מלממש את זכותם לפיצוי מכוח הפוליסה ונגרמים להם נזקים.	מתן צווים נגד הנתבעות והמפקחת על הביטוח לגילוי מסמכים ונתונים; להורות על הארכת תקופת ההתיישנות; להורות על מינוי ועדה בהשתתפות גורמים בלתי תלויים שתוסמך לדון ולהכריע בכל התביעות האישיות על פי הפוליסה למשך שלוש שנים בגין כל המקרים שקדמו ל- 25 באוקטובר 2016 ("הועדה") וכן תוסמך לדון בשאלת מסירת הפוליסה; להורות על פרוצדורה להעברת נטל הראיה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לפצות את התובעים בהתאם להחלטת הועדה; לפסוק פיצוי מיוחד לתובעים ושכ"ט לב"כ המייצגים.	הבקשה מסווגת את התובעים למספר תתי קבוצות, שעיקריהן כדלקמן: כל תלמיד בבית ספר או בגן במדינת ישראל אשר בוטח בפוליסת ביטוח תאונות אישיות על ידי הנתבעות ולא קיבל לביתו פוליסת ביטוח תאונות אישיות החל משנת הלימודים שהתחילה בספטמבר 2006 ו/או כל תלמיד שעילת תביעתו נגד חברת הביטוח התיישנה; בנוסף, בבקשה מסווגת תתי קבוצות נוספות בגין תלמידים, שנולדו אחרי 25 לאוקטובר 1995, ואשר בין גיל 3 לגיל 19 (תקופת לימודיהם בישראל החל מגן חובה ועד סיום לימודיהם בכתה י"ב או י"ג) עברו מקרה תאונה, וכתוצאה ממנה סבלו היזק גופני, ואשר לא קיבלו תגמולי ביטוח על פי הפוליסה, בחלוקה לתתי קבוצות, לפי סוגי הנזק, אשר פורטו במסגרת הבקשה; בנוסף, תת קבוצת ילידי 1974 עד 1995 - שחבריה הם אנשים ו/או הורים ו/או יורשיהם שנולדו ו/או למדו בישראל בין השנים 1974 ל- 1995 ואשר נפצעו או נהרגו לאחר שנת 1992 ושלא תבעו כי לא ידעו על הפוליסה והיקפה; ותת קבוצת כל המבוטחים - כל התלמידים והוריהם מאז ספטמבר 1992 ועד 18 בספטמבר 2016 בחלוקה לתתי קבוצות לפי עילות הנזק כפי שפורטו בתביעה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. יצוין כי בקשות ותביעות דומות לבקשה ותביעה זו נכגד כלל ביטוח נמחקו מטעמים דיוניים על ידי בית המשפט בחודש ינואר 2020.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בסכום של כ-1.4 מיליארד ש"ח, בתוספת סכום נזק של כ-1.5 מיליארדי ש"ח המיוחס לשתי הנתבעות בגין פגיעה באוטונומיה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה	
24	3/2020	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח מפרה באופן שיטתי את הוראות הדין בכך שהיא גובה דמי ביטוח שלא כדין בגין ביטוח "ריסק זמני" (תשלום עבור כיסוי ביטוחי במצבים שבהם נפסקות ההפקדות השוטפות לפוליסת חיסכון ששלובים בה רכיבי ביטוח) באמצעות ניכויים מסכום החיסכון הצבור, בסכומים מופרזים, תוך הקטנת סכום החיסכון הצבור, מבלי ליידע את המבוטחים מראש אודות עריכת ביטוח ה"ריסק הזמני", תנאיו ותעריפיו ותוך הפרת החובה לשלוח למבוטחים דפי פרטי ביטוח מעודכנים במועד או בכלל.	(1) השבת כל הכספים שניגבו מהצבירה ו/או בדרך אחרת בגין כל התקופה שלאחר הפסקת עבודה (למעט במקרים בהם המבוטח ביקש בכתב לרכוש את הכיסויים הביטוחיים). לחילופין, השבת כל הכספים שנגבו בגין התקופה שלאחר 3 או 5 חודשים מתום סיום העסקתם, בהתאם להסדר התחיקתי הרלבנטי (להלן: "תקופת הריסק הזמני האוטומטי"), ובמקרים של ייקור העודפים גם בגין תקופת ה"ריסק הזמני" האוטומטית; (2) איסור על עריכת ביטוחי "ריסק זמני" לתקופה העולה תקופת הריסק הזמני האוטומטית, למעט מבוטחים שביקשו זאת בכתב; (3) חיוב כלל ביטוח בהשבת דמי הביטוח העודפים ממבוטחים שנגבו מהם דמי ביטוח בכפל (בגין חודש החזרה לעבודה); (4) הוראות שונות שעניינן התנהלות עתידית (לרבות איסור ייקור פרמיות, מתן הודעות מראש בדבר רכישת ריסק זמני ועוד).	הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים שאינם כספיים הינה כל המבוטחים בקופות גמל או בתוכניות ביטוח במסגרתן מופקדים כספי מעסיקים ו/או עובדים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה ו/או ביטוח למקרה מוות או כל סיכון ביטוחי אחר.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה מוערך בהערכה שמרנית, לטענת התובע, בלא פחות מ-7 מיליוני ש"ח לשנה. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה לחילופין, התביעה לסעדים כספיים חלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה, 2020, ועד אישור התובענה כייצוגית.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
25.	4/2020	כלל ביטוח בית המשפט המחוזי תל אביב	לטענת התובעים, יש לחייב את המשיבות לפצות את חברי הקבוצה ולהיטיב את מלוא נזקייהם בגין פרמיה עודפת ששולמה ועודה משולמת בגין ביטוחי רכב, עקב צמצום דרמטי בשימוש ברכבים בתקופת מגפת הקורונה (Covid 19) וההפחתה מהותית ברמת הסיכון.	פיצוי חברי הקבוצה, הטבת מלוא נזקייהם, מתן צו עשה המורה על התאמת הגבייה לסיכון לו חשופות המשיבות בפועל בתקופה הקובעת ו/או מתן פסק דין הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות דוגמת מאורעות התקופה הקובעת מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה או בחלקה, שתחילתה ביום 8 במרס 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש פברואר 2021, הורה בית המשפט לאחד את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית זו, ביחס לביטוחי רכב חובה ורכוש, עם בקשה לאישור תובענה ייצוגית נפרדת, העוסקת בעילות דומות, שבה כלל ביטוח אינה משיבה ("הבקשה הנפרדת") וזו הוגשה באפריל 2021.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 לאפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו (למעט אחת) בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. לחילופין, לגבי 8 מהחברות הנתבעות (שכלל ביטוח אינה ביניהן), נטען כי הנזק הינו כ-720,000 ש"ח. המבקשים מציינים כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה.
26.	4/2020	כלל ביטוח בית המשפט המחוזי תל אביב	לטענת התובעים, יש לחייב את המשיבות להשיב למבוטחיהן חלק מדמי הביטוח ששולמו להן בגין הפחתה משמעותית בסיכון עקב מגפת הקורונה (Covid 19), בפוליסות רכב חובה, פוליסת רכב רכוש מקיף או צד שלישי ופוליסת ביטוח תכולת דירה מפני גניבה.	חיוב כל אחת מהמשיבות בהשבת דמי הביטוח שנגבו על ידן ביתר כתוצאה מהפחתה בסיכון הטמון בפוליסות הביטוח מושא בקשת האישור והתובענה הייצוגית, וכן השבת כל סכום נוסף שייגבה על ידן לאחר הגשת בקשת האישור ועד לאישורה על ידי בית המשפט ו/או עד לביטול מגבלות התנועה והפעילות, לפי המוקדם, באופן בו תשוב רמת הסיכון לרמתה עובר לשינוי הנסיבות אשר הוביל להפחתת הסיכון כאמור.	כל מי שהתקשר עם כלל ביטוח, בחוזה ביטוח חובה לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה, שבמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית, קרי ביום 19 במרס 2020, החזיק באחת או יותר מפוליסת הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל מכלל ביטוח החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי ביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחה בסיכון כמפורט בבקשת האישור.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש פברואר 2021, החליט בית המשפט כי ביחס לכלל ביטוח וליתר הנתבעות (למעט אחת), תסולק התביעה והבקשה שלצידה בעניין ביטוחי הרכב וזו תידון במסגרת הבקשה המתוארת בסעיף א (א25) בלבד.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין תקופה של חודש, החל מיום 19 במרס 2020 בסכום של כ-76 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו בסכום של כ-886 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	פרטים נוספים / סטטוס	סכום התביעה	
27.	4/2020	כלל ביטוח ו-6 חברות המחוזי ביטוח נוספות	לטענת התובעים, יש לחייב את המשיבות לפצות את חברי הקבוצה ולהיטיב את מלוא נזקיהם בדמות פרמיה עודפת ששולמה ועודה משולמת בגין ביטוח מקיף לבתי עסק (לרבות חנויות, משרדים, בתי מלאכה, מפעלים, קניונים, מלונות, מסעדות, בתי קולנוע, מתקני ספורט וכו'), עקב צמצום דרמטי בפעילות בתי העסק בעקבות החלטות הממשלה לצמצום הפעילות נוכח מגפת הקורונה (Covid 19) וההפחתה המהותית ברמת הסיכון לו חשופות המשיבות בהתאם.	פיצוי חברי הקבוצה, הטבת מלוא נזקיהם, מתן צו עשה המורה על התאמת הגבייה לסיכון לו חשופות המשיבות בפועל בתקופה הקובעת ו/או מתן פסק דין הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בפעילות בתי העסק, בנסיבות דוגמת מאורעות התקופה הקובעת, מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.	כל מי שהיה מבטוח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח עסק הכולל ביטוח אחריות מעבידים ו/או צד ג' בתקופה שבין 15.3.2020 ועד להסרה מלאה ומוחלטת של ההגבלות שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 15 במרס 2020 ועד ליום 30 לאפריל 2020 בסכום של 12.14 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו בסכום של כ-81.37 מיליוני ש"ח. המבקשים מציינים כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
28.	4/2020	כלל ביטוח ו-4 חברות המחוזי הממוזי מרכז	לטענת התובעים, הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהם שמשות חלופיות שאינן מקוריות ואינן נושאות תו תקן, וזאת בניגוד להתחייבויותיהם כלפי לקוחותיהם בהסכמים עימם.	פיצוי כספי לכל הלקוחות אשר בכלי הרכב שלהם הותקנה שמשה חליפית, שיאפשר להם להחליף את השמשה שהותקנה בכלי הרכב שלהם בשמשה מקורית; פיצוי כספי בסך 500 ש"ח לכל לקוח שכזה בגין הטרחה הכרוכה בביצוע ההחלפה; השבה לכל קבוצת הלקוחות שאחזו ואוחזים בפוליסה הכוללת כיסוי לשבר שמשות – של שווי החיסכון שחסכו המשיבות במסגרת ההתקשרות שלהם עם מתקיני השמשות, שהורשו להתקין שמשות חליפיות שאינן נושאות תו תקן ואינן מקוריות.	כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוחז בכתב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חליפית נושאת תו תקן או שמשה מקורית וכן כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוחז בכתב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חליפית נושאת תו תקן, או שמשה מקורית, אשר השמשה שסופקה לו אינה נושאת תו תקן וגם אינה מקורית.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
29.	7/2020	כלל ביטוח ו-4 חברות המשפט המחוזי מרכז	לטענת התובעים, הנתבעות אינן מפחיתות, לכאורה, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפחיתות, על פי הנטען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות.	פיצוי/השבה של כל הסכומים שנגבו ביתר מהמבוטחים הנכללים בקבוצה, לפי הטענה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שבוטח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה זו וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסת ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה. לעניין זה "החרגה" - תניה בפוליסה הקובעת שאירוע/פגיעה/מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מכוסים על פי הפוליסה.	מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל הנתבעות הינו בסך של 1.9 מיליארדי ש"ח, כאשר הם מציינים כי חלקה של כל אחת מהנתבעות הוא בהתאם לפלח השוק של תחום ביטוחי הבריאות והחיים לפי פרסומי הממונה על שוק ההון.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
30.	7/2020	כלל ביטוח	לטענת התובע כלל ביטוח מיישמת שלא כדין חריג בפוליסה הקובע כי מקום בו למבוטח היה מום רפואי שאובחן ותועד ב- 12 החודשים הראשונים לחייו יישללו ממנו תגמולי הביטוח הסיעודי (להלן: "סעיף ההחרגה"). לטענת התובעים, כלל ביטוח דוחה תביעות לתגמולי ביטוח סיעודי גם במקרים בהם המום לא אובחן ולא תועד וכן טוענים כי לא היה מקום לכלול מלכתחילה את סעיף ההחרגה בפוליסה.	סעד הצהרתי הקובע כי סעיף ההחרגה בטל ולחלופין סעד הצהרתי הקובע כי פרשנות כלל ביטוח להוראת סעיף ההחרגה, לפיה ניתן מכוח הסעיף להחריג את זכאותם לקצבה גם של קטינים שלא אובחנו באבחנה רפואית מתועדת בטרם מלאו להם 12 חודשים, בטלה. בנוסף, סעד הדרוש פיצוי כספי בגין מלוא הנזקים הממוניים והלא ממוניים בתוספת ריבית והצמדה כדין.	כל המבוטחים בביטוחים הסיעודיים של כלל ביטוח אשר מתקיימים בהם התנאים לקבלת גמלת ביטוח סיעודי, ואשר נדחו על יסוד סעיף החרגה בשל מום מולד או מחלה מלידה או מחלה שאובחנה בשנת החיים הראשונה; ובתוכה: קבוצה א' – מי שאירע להם אירוע ביטוח ותביעתם נדחתה על יסוד הנימוק שהתקיימו בשנת חייהם הראשונה תסמינים שיכולים היו להביא לאבחון מתועד ב 12 החודשים הראשונים לחייהם וכן כל מי שהיו זכאים לקבלת הקצבה אך נוכח המדיניות האמורה של כלל ביטוח לא פנו בדרישה לקבלה; קבוצה ב' – מי שאירע להם אירוע ביטוח ותביעתם נדחתה בשל קיומה של אבחנה רפואית מתועדת ב-12 החודשים הראשונים לחייהם וכן כל מי שהיו זכאים לקבלת הקצבה אך נוכח קיומה של אבחנה כאמור לא פנו בדרישה לקבלתה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים אינם נוקבים בסכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה אך מעריכים אותו בסכום העולה על 2.5 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
31.	8/2020	כלל ביטוח ועמותת גמלאי קרן הפנסיה "נתיב" – דרום ומרכז (להלן: "העמותה").	לטענת התובעים, כלל ביטוח ביטלה באופן חד צדדי ובלתי מוסרי את פוליסת ביטוח חיים קבוצתי, שמכרה לעמותה (להלן: "הפוליסה"), מבלי להודיע למבוטחים אודות הרצון לבטל ו/או לא להאריך את הפוליסה, בניגוד לחובתה בדיון.	הסעד לו עותר התובע הינו, בין היתר, לחייב את כלל ביטוח להחיות את הפוליסה ולחילופין, לשלם למוטביהם של חברי הקבוצה את מלוא הפרמיות שנגבו מהם בגין הפוליסה במשך השנים בהן היו מבוטחים, בתוספת ריבית והצמדה כחוק. לחייב את כלל ביטוח לשלם לכל מהמבוטחים פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה הצרכנית שלהם.	כל מי שבטוח אצל כלל ביטוח בפוליסה, אשר בוטלה ביום 1 למאי 2014.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מכלל ביטוח מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-33 מיליוני ש"ח מתוכו סכום של 3 מיליוני ש"ח בגין נזק שאינו ממוני.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
32.	9/2020	כלל ביטוח	לטענת התובעת, כלל ביטוח אינה פועלת בהתאם להתחייבויותיה ונוהגת להשיב למבוטחיה סכום הנמוך משמעותית מהסכום אשר התחייבה לו במסגרת יישום של "סעיף בונוס העדר תביעות", בפוליסות בריאות שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, אשר מקנה למבוטח זכות להחזר של חלק מדמי הביטוח ששילם במקרה של העדר תביעות במשך תקופה שנקבעה בפוליסה.	הסעד לו התובעת עותרת, בין היתר, לחייב את כלל ביטוח לפצות את כל אחד מחברי הקבוצה הזכאים לבונוס העדר תביעות בגין החלק היחסי של דמי הביטוח, שלא הוחזר להם בצירוף ריבית והצמדה.	כל מבטחי כלל ביטוח בריאות פרטי וקבוצתי, בכלל פוליסות הבריאות ובכללן ביטוח אחריות מורחבת וביטוח אחריות מלאה ובשינויי שמות הפוליסות לאורך השנים, הכוללות סעיף 'בונוס העדר תביעות', אשר לא תבעו ו/או נמנעו מלתבוע פיצוי במשך 3 שנים או כל תקופה אחרת על-פי הפוליסה, והיו זכאים להשבה של 10% מדמי הביטוח ששולמו או אחוז השבה אחר על פי תנאי הפוליסה וקיבלו סכום הנמוך מהסכום המגיע להם על פי תנאי הפוליסה, במהלך תקופת התובענה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק לחברי הקבוצה כולה מוערך על ידי התובעת בסכום כולל של 33,575,080 ש"ח בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
33.	9/2020	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות פעלו בניגוד להוראותיהן של פוליסות מחלות קשות ולא נהגו בהתאם לתנאי הפוליסה הקובעת כי לאחר שאירע מקרה ביטוח ראשון ובמידה והמבוטח ימשיך להיות מבוטח בפוליסת הביטוח, סכום הביטוח וסכום הפרמיה החודשית יופחתו בשיעור של 50%.	הסעד לו עותרים התובעים הינו פיצוי חברי הקבוצה בגין נזקי העבר וכן סעד הצהרתי וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל הלקוחות /מבוטחים של המשיבות שהיו מבוטחים בביטוח מחלות קשות ו/או ביטוח מחלות קשות ואירועים רפואיים חמורים ו/או ביטוח דומה שהוגדר בשם אחר, שאירע להם אירוע ביטוחי ראשון כאשר לאחריו נגבתה מהם פרמיה גבוהה יותר מהמוסכם בניגוד לתנאי פוליסת הביטוח וזאת במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח הינו בסך של 16,800,000 ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
34.	3/2021	החברה	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח מפרה את הוראות הדין בכך שהיא מציגה מצגי שווא, ומטעה לקוחות בעת שהיא משווקת פוליסות ביטוח אשר אינן "קופות גמל" (כהגדרת מונח זה בדיון), תוך שהיא מציגה תועלת למוצר, שאינה קיימת למעשה. לטענת המבקשת, כתוצאה מכך, המוסד לביטוח לאומי מקזז מקצבאות המשולמות למבוטחים מאת הביטוח הלאומי, סכומים המשולמים מהפוליסה. לטענת המבקשת, אם היתה הפוליסה מוגדרת "קופת גמל", המוסד לביטוח לאומי לא היה מבצע קיזוז כאמור.	הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: (1) צו הצהרתי לפיו כלל ביטוח הפרה את הוראות הדין; (2) צו עשה המורה לכלל ביטוח למכור ולשווק את מוצריה כמתחייב על פי הוראות הדין; (3) השבת הסכומים ששולמו עבור הפוליסה שלגביה בוצעה ההטעיה; (4) נזק לא ממוני בשל פגיעה באוטונומיה.	כל לקוחות כלל ביטוח, אשר רכשו במהלך שבע השנים האחרונות, את הפוליסה נשוא התובענה וכל פוליסה אחרת של כלל ביטוח, אשר בה היא מציגה מצג שווא דומה ו/או אשר נודע להם במהלך שבע השנים האחרונות עניין התרמית נשוא התובענה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם להערכת המבקשת ב-200 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
35.	4/2021	כלל ביטוח ו-14 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מפרות את הוראות הדין בכך שהן מעבירות מידע פרטי אישי וסודי של לקוחותיהם, ללא הסכמת הלקוחות, לצדדים שלישיים (ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה) תוך פגיעה בזכות הלקוחות לפרטיות ובחובות המוטלות עליהן על פי דין.	הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם, להורות לנתבעות: לחדול מהעברת מידע על לקוחותיהן לצדדים שלישיים, לפעול בהתאם לדין לשמירה והגנה על פרטיות הלקוחות; לגלות את כל המסמכים המצויים בידיהן ואשר יסייעו לחקר האמת ולפצות בגין נזק ממוני ולא ממוני שנגרם לתובעים.	כל לקוחות הנתבעות, אשר עשו שימוש בשירותים הדיגיטליים באתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילות הנתבעות במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר מידע פרטי ו/או אישי ו/או סודי אודותיהם עבר לצד שלישי	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים טוענים לנזק אישי בסך של 2,000 ש"ח בגין כל אחד מחברי הקבוצה ומעריכים את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכומים המגיעים כדי מיליוני ש"ח.

3. תובענות ייצוגיות מהותיות תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו¹⁰ - אין.

¹⁰ האמור כולל תיאור תביעות שהסתיימו בשנת הדוח ולא דווחו בדוחות הכספיים לשנת 2020 וכן מתייחס לתביעות שבהם התקבלה החלטה לסלק את התביעה, או שהתקבל פסק דין, לרבות פסק דין המאשר הסדר פשרה. האמור אינו מתייחס למקבא אחר ביצוע יישום הסדרים (לרבות שינויים אשר יכול ויחולו במסגרת יישום ההסדרים ו/או הליכי בדיקתם) שנקבעו במסגרת ההחלטות הנ"ל ואשר יכול ואלה ימשכו על פני זמן ואף לא ניתן בהכרח להעריך את מלוא תוצאותיהם מראש.

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

4א. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות

1. בנוסף לתובענות הייצוגיות המהותיות, המתוארות בסעיף (א)(א1), לבקשות התלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות, המתוארות בסעיף (א)(א2) ולבקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות שסולקו במהלך תקופת הדוח, המתוארות בסעיף (א)(א3), תלויות ועומדות כנגד החברה ו/או חברות בנות שלה בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות אשר להערכת החברה הן אינן מהותיות¹¹ ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים. נכון למועד הדוח, מתנהלות כנגד החברה ו/או חברות בנות שלה 15 תביעות כאמור ואשר הסכום הכולל המצויין על ידי התובעים בתביעות האמורות הינו בסך של כ-153 מיליוני ש"ח¹².

2. בנוסף להליכים המשפטיים הנזכרים לעיל, מעת לעת קיימות חשיפות פוטנציאליות אשר בשלב זה לא ניתן להעריך או לכמתן, בגין מחלוקות מסחריות או התראות בדבר כוונה להגיש תביעות, לרבות תובענות ייצוגיות ונגזרות בעניינים מסוימים, או הליכים משפטיים ופניות ספציפיות שיכול ויבשילו בעתיד לתביעות, לרבות לתביעות ייצוגיות או להודעות צד שלישי כנגד החברות בקבוצה וכן קיימת גם חשיפה פוטנציאלית, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, להגשת תובענות ייצוגיות נוספות כנגד חברות הקבוצה בשל מורכבותם של מוצרי הביטוח של החברות, ביחד עם מורכבותה של הרגולציה החלה על פעילות החברות בקבוצה, העשויים להביא לכך שתתעורר מחלוקת בדבר פרשנותה של הוראת דין או הסכם, או בדבר אופן היישום של הוראות דין או הסכם, או אופן יישוב התביעה על פי ההסכם, החלים ומשפיעים על מערכת היחסים שבין החברות בקבוצה לבין הלקוח ו/או על מערכת היחסים בין החברה לבין צדדים שלישיים לרבות מבטחי המשנה. בהקשר זה יצוין, נכון למועד הדוח, מתנהל דין ודברים עם מבטח משנה בקשר עם השלמת פיקדונות עבור שנים קודמות בסך של כ-130 מיליוני ש"ח (סכום זה אינו כולל את התפתחות התביעות בגין השנה הקודמת בגינה נשלחה דרישת תשלום בסכום של כ-45 מיליוני ש"ח וסכום לא מהותי בגין השנה השוטפת). לדעת החברה, בהתבסס על עמדת יועציה המשפטיים, ככל שהדבר יגיע להתדיינות משפטית, רמת ההסתברות של הצלחת החברה בהתדיינות זו הינה גבוהה ביותר ולפיכך לא נרשמה הפרשה בדוחות הכספיים. הצדדים הסכימו ביניהם על ניהול הליכי גישור.

חשיפה זו מוגברת במיוחד בתחומי חיסכון ארוך טווח וביטוחי הבריאות ארוכי הטווח בהם פועלת החברה, בין היתר, לאור העובדה שבתחומים אלו הפוליסות הופקו בחלקן לפני עשרות שנים, ואילו כיום, לאחר שינויים מהותיים ברגולציה ועל רקע התפתחות פסיקת בתי המשפט ועמדת הממונה, עשויה להינתן לאותן פוליסות פרשנות שונה בדיעבד ולהחיל ביחס אליהן סטנדרטיים פרשניים שונים מאלו אשר היו נהוגים במועד כריתתם. זאת ועוד, בתחומים האמורים, הפוליסות תקפות למשך עשרות שנים, ועל כן קיימת חשיפה שבאותם מקרים בהם התקבל טענת לקוח ותינתן פרשנות חדשה לאמור בפוליסה, תושפע גם הרווחיות העתידית של אותה חברה בגין תיק הפוליסות הקיים. זאת, בנוסף לפיצי שיכול להינתן ללקוחות בגין פעילות העבר.

בהתאם לתיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 משנת 2015 והסדרים משלימים לו, נקבעו הוראות ומגבלות שונות ביחס להוראות שיש או אין לכלול אותן בתוכנית ביטוח וכן הוראות המתייחסות לצמצום החריגים אותם ניתן לכלול בפוליסות (להלן וביחד: "רפורמת תוכנית ביטוח"). רפורמת תוכנית ביטוח מאפשרת למכור מוצרי ביטוח לאחר משלוחם מראש לממונה וללא צורך באישור מפורש וכמו כן, מאפשרת לממונה, בתנאים מסוימים, להורות למבטח להפסיק להנהיג תוכנית ביטוח או להורות למבטח להנהיג שינוי בתוכנית ביטוח וזאת גם ביחס לפוליסות שכבר שווקו על ידי המבטח. לא ניתן לצפות מראש באיזו מידה חשופים המבטחים לטענות בקשר עם הוראות הפוליסה, לאופן יישום סמכויות הממונה בהתאם לרפורמת תוכניות הביטוח, ולהשלכותיה, אשר אפשר ויעלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות. לא ניתן לצפות מראש את מלוא סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויעלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות ו/או הכרעות רוחביות של הממונה.

¹¹ ראה הערה 1 לעיל לעניין רף המהותיות.

¹² מספר התביעות האמור כולל תביעה אחת שהגשתה כתביעה ייצוגית אושרה, תביעה אחת בה כלל ביטוח הינה נתבעת פורמאלית ולא מתבקשים סעדים כנגדה, תביעה אחת בה הסכום הנתבע הנכלל בחישוב אינו מיוחס לחברה בלבד, כי אם גם לחברות נוספות. הסכום האמור אינו כולל, תביעה בה התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו בעשרות מיליוני ש"ח, וכן תביעה אחת בה התובעים לא נקבו בסכום התביעה ואולם העריכו אותו במיליוני ש"ח. לפרטים נוספים בדבר כל התביעות הייצוגיות ראה ביאור 7(ג) להלן.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

4א. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות (המשך)

2. (המשך)

חשיפה כאמור נובעת, בין היתר, ממורכבותם של המוצרים האמורים, המאופיינים באורך חיים ממושך מאוד, וכפופים לשינויים מהותיים, מורכבים ותכופים, לרבות שינויים בהוראות רגולציה ומיסוי.

מורכבות שינויים אלה והחלתם לגבי מספר רב של שנים יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת וזאת גם לאור ריבוי מערכות מיכון בגופים המוסדיים בקבוצה ומגבלותיהן, לאור תוספות ו/או שינויים לנוסח הבסיסי של המוצרים ולאור שינויים רבים ותכופים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי הרגולציה, הלקוחות (העובדים) ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות לחיסכון, לרבות בהקשרים של דיווחים לעמיתים והצורך ביצירת קשר ישיר מול מעסיקים וגורמים מתפעלים.

מורכבות ושינויים אלו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ולשיעורן, לרכיבים השונים של המוצר, לאופן שיוך הכספים לעובדים (לרבות בשל אי התאמות בין דיווחי המעסיק לנתוני הפוליסות), למוצרים ולרכיביהם, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם, למעמד התעסוקתי, האישי והחיתומי של הלקוחות ומשליכים, בין היתר, על המידע הנמסר להם. מורכבות זו מתעצמת לאור ריבוי הצדדים הפועלים מול החברות בקבוצה בניהול המוצרים ותפעולם, הכוללים בין היתר גורמים מפיצים, מעסיקים, לקוחות ומבטחי משנה, לרבות לעניין הממשק השוטף מולם והנחיות סותרות שעלולות להתקבל מצידם או מצד הבאים מכוחם. הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור וטיפול בסוגיות אשר עלולות לנבוע מהמורכבויות האמורות, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי לקוחות ו/או מוצרים.

כניסתן לתוקף של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופות גמל) התשע"ד-2014, שהוחלפו בחוזר אופן הפקדת תשלומים לקופות גמל (תקנות התשלומים), חידדו והעצימו, בטווח הקצר, את המורכבות האמורה, ואף הביאו לעיכוב בהליכים שונים הקשורים בקליטת כספים ופיזורם. הגופים המוסדיים מבצעים תהליכי הטמעת טיפול מתמשכים בנושא במערכותיהם, באופן שלאורך זמן הביא לשיפור בהליכי קליטת הכספים הפנסיוניים שהתקבלו בחברה ממעסיקים. הגופים המוסדיים בקבוצה מוסיפים ומבצעים תהליכי הטמעה וטיפול של הסוגיות העולות אגב יישום חוזר אופן הפקדת תשלומים וכן הוראות אחרות המתעדכנות מעת לעת בעניין רשומות אחודות המשמות להעברת מידע וביצוע פעולות בין הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני. הגופים המוסדיים בקבוצה פועלים לצמצום פערים שקיימים, לרבות באמצעות שיפורים במערכות המיכון ובתהליכי העבודה. עם זאת, יצויין כי כניסתה לתוקף של ההוראה בדבר חובת הדיווח ברמת מבטח, במסגרת ממשק המעסיקים (בשונה מדיווח ברמת כל מוצר פנסיוני) הוסיפה קושי תפעולי בשיוך ההפקדות למוצרים הפנסיוניים השונים של המבטחים והעמיתים.

כמו כן, הגופים המוסדיים בקבוצה מבצעים, באופן שוטף, הליך של טיוב נתונים במערכות המיכון בתחום החיסכון ארוך הטווח, אשר מטרתו להבטיח, כי רישום זכויות העמיתים והמבטחים במערכות המידע יהיה שלם, זמין וניתן לאחזור וזאת בהתייחס לפערים המתגלים מעת לעת, לרבות לעניין מיכון סיווג הכספים הנחסכים, בהתאם לרבדי הוראות הרגולציה שניתנו במהלך השנים, ואלו מצויים בשלבים שונים של טיפול. הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקפן, עלויותיהן, ומלאו השלכותיהן של הפעולות האמורות, כמו גם את היקף פערי הטיוב העתידיים, שיכולים לנבוע משינויים רגולטוריים, וזאת בין היתר לאור מורכבות המוצרים, היותם מוצרים ארוכי טווח, נוכח ריבוי מערכות המיכון בתחום ומגבלותיהן. הגופים המוסדיים בקבוצה מעדכנים את ההתחייבויות הביטוחיות שלהם מעת לעת ובהתאם לצורך.

כמו כן קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לשינויים ולהתערבות רגולטורית משמעותית, בתחומי הביטוח והחיסכון השונים, בין היתר, כאלו המכוונות להפחתה ישירה או עקיפה של דמי ביטוח ודמי ניהול, להתערבות בהליכי מכירה, תוך עשיית שימוש שונה בכלים רגולטוריים מגוונים, אשר יכול ותשליך על תנאי ההתקשרות, מבנה ההתקשרות ויחסי הגומלין שבין גופים מוסדיים, סוכנים, מעסיקים ולקוחות, באופן שיכול וישפיע על העומס וההוצאות התפעוליות, על הרווחיות, על שימורם של מוצרים קיימים ולרבות ביחס למודל העסקי של הענף ולתיק המוצרים הקיימים.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

4א. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות (המשך)
 2. (המשך)

החשיפה לתובענות שטרם הוגשו כנגד חברות בקבוצה, מובאת לידיעת החברות במספר דרכים. זאת, בין היתר, באמצעות פניות של לקוחות, עובדים, ספקים, עמותות או מי מטעמם אל גורמים בחברות ובמיוחד אל הממונה על פניות הציבור בחברות בקבוצה, באמצעות תלונות של לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט ובאמצעות ניירות עמדה של הממונה.

יצוין כי ככל שמדובר בתלונת לקוח המוגשת ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, הרי שבנוסף על הסיכון שהלקוח יבחר להעלות את טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית, חשופות החברות בקבוצה אף לסיכון שהממונה יכריע בתלונה בדרך של הכרעת רוחב אשר תחול על קבוצה רחבה של לקוחות. בשנים האחרונות, חל גידול בחשיפה לסיכון האמור וזאת בשל המעורבות הגוברת שמגלה הממונה באמצעות ביקורות, טיפול בתלונות של לקוחות המגיעות לרשות ולרבות לאור העובדה כי מעת לעת נוהג הממונה לקבוע עמדה עקרונית בדרך של הכרעות רוחב, ניירות עמדה ואף טיטוט של ניירות עמדה, שמתפרסמות על ידו וכן במסגרת הוראות אפרטיביות הניתנות במסגרת דוחות ביקורת. לפרטים נוספים בדבר הכרעות רוחב וניירות עמדה ראה סעיף ד' להלן.

כמו כן, בהתאם להוראות הרגולציה במסגרת חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור, במקרים בהם פניית ציבור מצביעה על ליקוי מהותי, מערכתי, שעשוי לחזור על עצמו בהתנהלות הגוף המוסדי, על הגוף המוסדי לפעול לאיתור מקרים דומים שבהם אירע ליקוי דומה, וככל שנמצאו מקרים דומים - לבצע הפקת לקחים ולתקנם תוך פרק זמן סביר. תיקון זה עלול להרחיב את חשיפת הקבוצה להשלכות רוחביות בגין ליקויים כאמור.

החברות בקבוצה אינן יכולות לצפות מראש האם טענה של לקוח אשר הובאה לידיעת החברות, תוביל בסופו של דבר להגשת תובענה ייצוגית, או שתוביל להכרעה רוחבית או תהיה בעלת השלכות רוחביות זאת אף באותם מקרים בהם הלקוח מאיים לעשות כן, ובנוסף אין החברות בקבוצה יכולות להעריך מהי החשיפה הפוטנציאלית שעלולה להיווצר בגין טענות כאמור, ככל שאלו יתבררו וימצאו כמוצדקות על ידי רשות מוסמכת.

ב. תביעות מהותיות קיימות שאינן במהלך העסקים הרגיל

החברה התקשרה בין ינואר 2004 ועד יוני 2013 עם ההסתדרות המדיצינית הדסה (להלן: "הדסה") בהסכם שנתי מתחדש לביטוח אחריות מקצועית ברובד שני, המעניק כיסוי ביטוחי לתביעות בסכום העולה על סכום הביטוח העצמי, שניתן על ידי הדסה (להלן: "הרובד הראשון"). גבול האחריות שניתן על ידי החברה, במסגרת הרובד השני, השתנה במהלך שנות הביטוח, כאשר האחריות הביטוחית בתקופת הביטוח האחרונה, שתחילתה בחודש ינואר 2012 וסיומה בחודש יוני 2013, הייתה לתביעה שסכומה, עולה על כ-8.8 מיליוני ש"ח ועד לסכום של כ-18 מיליוני ש"ח למקרה וכ-36 מיליוני ש"ח לכל המבוטחים לאותה תקופת ביטוח (הסכומים האמורים צמודים למדד המחירים לצרכן מיום 1 בינואר 2012). בחודש פברואר 2014 הגישה הדסה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה למתן צו הקפאת הליכים ולמינוי נאמן לצורך גיבוש תוכנית הבראה והסדר נושים בהתאם לסעיפים 350ב(ד)(1) ו-350ד לחוק החברות (להלן: "הבקשה"). אגב ההליכים שהתנהלו במסגרת הבקשה נשמעו טענות לפיהן, חברות הביטוח אשר ביטחו את הדסה בביטוח אחריות מקצועית, וביניהן החברה, אמורות לשאת בעלויות הכספיות שיכול ויושתו ברובד הראשון, מעבר לסכום הפיקודון הייעודי שהדסה הפקידה לצורך כך, וזאת במקרה בו הדסה לא תשלם את התביעות בעצמה. החברה הבהירה לנאמן כי עמדתה שונה וכי היא אחראית לרובד השני בלבד. למיטב ידיעת החברה, ביום 22 במאי 2014, אושרה תוכנית הבראה על ידי בית המשפט ובוטלה הקפאת ההליכים.

ג. פרטים מסכמים בדבר חשיפה לתביעות

להלן פירוט של סכום התביעות הכולל בתובענות ייצוגיות, מהותיות ושאין מהותיות, אשר הגשתן כתביעה ייצוגית אושרה, בבקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, כפי שצוין על ידי התובעים בתביעתם (נומינלית) במסגרת כתיב הטענות שהוגשו כנגד חברות הקבוצה. יצוין כי במרבית המקרים מציינים התובעים כי הסכום הנתבע על ידם ננקב כהערכה בלבד, וכי הסכום המדויק יתברר במדויק במסגרת ההליך המשפטי. עוד יצוין כי הסכום האמור אינו כולל תביעות שהתובע המייצג לא ציין את סכומן. כמו כן, מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה בפועל של החברה, אשר יכול להיות לבסוף נמוך יותר או גבוה יותר¹³ וכי הסכום הנתבע מתייחס בדרך כלל לתקופה שקדמה למועד הגשת התביעה ולא כולל את התקופה שלאחר מכן.

¹³ עוד יצוין, כי הסכומים המפורטים אינם כוללים סכומים שנדרשו על ידי התובעים בגין גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבא כוחו, ואינם כוללים תביעה כנגד עתודות כמפורט בסעיף (א)(2א)(8) ואינם כוללים גידול בסכומי התביעה ביחס לתקופה שממועד הגשתה, ככל שרלבנטי.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
ג. פרטים מסכמים בדבר חשיפה לתביעות (המשך)

הסכום הנתבע במיליוני ש"ח	מספר התביעות	סוג התביעה
א. תובענות שאושרו כתובענות ייצוגיות		
2,266	8	1. צוין סכום המתייחס לחברה
225	1	2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
-	1	3. לא צוין סכום התביעה ¹⁴
107	1	4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ¹⁵
ב. בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות		
7,964	33	1. צוין סכום המתייחס לחברה ¹⁶
5,971	5	2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ¹⁷
-	13	3. לא צוין סכום התביעה/ צוין טווח אפשרי ¹⁸
7	1	4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ¹⁹

בנוסף למפורט בסעיפים (א) ו-(ב) לעיל, החברה ו/או החברות המאוחדות הינן צד להליכים משפטיים נוספים, שאינם במהלך עסקים רגילי, אינם תביעות ייצוגיות/נגזרות והן אינן תביעות מהותיות, שנקטו לקוחות, לקוחות בעבר, וכן צדדים שלישיים שונים, בסכום, נטען כולל של כ-32 מיליוני ש"ח (לעומת סך של כ-28 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2020). עילות התביעה כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות במסגרת הליכים אלה רבות ושונות.

ד. חשיפה בשל הוראות רגולטוריות, ביקורות וניירות עמדה

כמו כן ובאופן כללי, בנוסף לחשיפה הכללית הקיימת לגופים המוסדיים מקבוצת כלל החזקות, בגין תובענות עתידיות, כמפורט בסעיף (א)(4)(2) לעיל, הרי שמעת לעת, לרבות בעקבות תלויות מבוטחים, ביקורות ובקשות לקבלת מידע, קיימת גם חשיפה בגין התראות בדבר כוונת הממונה להטיל על גופים אלו עיצומים כספיים ו/או הוראות הממונה בדבר תיקון ו/או השבה ו/או ביצוע פעולות מסוימות ביחס לפעולות שבוצעו על ידי גופים מוסדיים בקבוצה בעבר וזאת ביחס למבוטח או קבוצה של מבוטחים ו/או חשיפה בגין הכרעות רוחביות, במסגרתן יכול הממונה אף להורות על ביצוע השבה ללקוחות או על סעדים אחרים בגין הליקויים אליהן מתייחסות ההתראות או ההכרעות ו/או ניירות עמדה המתפרסמים על ידי גופים מפקחים ואשר מעמדן ומידת השפעתן אינם ודאיים. כמו כן, הגופים המוסדיים מצויים מעת לעת בהליכי שימוע ו/או דיון עם הממונה ביחס להתראות ו/או הכרעות ולעיתים מופעלות כנגדם סמכויות אכיפה, במסגרתן מוטלים עיצומים כספיים.

הגופים המוסדיים בקבוצה, בוחנים את הצורך בביצוע הפרשות בדוחות הכספיים בקשר לתהליכים האמורים וזאת בהתבסס על חוות דעת יועציהם המשפטיים ו/או מצויים בהליכי לימוד של המשמעויות של הליכים כאמור, וזאת בהתאם לצורך ולעניין. להלן פרטים בדבר עמדות או טיטות עמדות ממונה או הכרעות עקרוניות שיש להן או עשויה להיות להן השפעה על הקבוצה, כאמור:

1. החברה ניהלה בעבר דיונים מול הממונה בקשר עם טיטות הכרעה שעניינה, בהפקדות חד פעמיות של מבוטחים בפוליסות המבטיחות תשואה (להלן: "פוליסות"). בהתאם לטיטות מחויבת החברה לנקוט פעולות מסוימות ביחס למבוטחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל, שנשאו את תשואת תיק חוזי ביטוח תלוי תשואה, הייתה שווה או עלתה על התשואה המובטחת בפוליסות ופעולות מסוימות ביחס למבוטחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל הייתה נמוכה מהתשואה המובטחת. לפיכך, בשלב זה, לאור העובדה שלא ידוע מה יהיה נוסחה הסופי של ההכרעה, אם וככל שתתקבל, אין באפשרות החברה להעריך את השלכותיה ומידת השפעתה על החברה, אם וככל שתפורסם.

¹⁴ במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה שהוערכה במאות מיליוני ש"ח.
¹⁵ הסכום המצויין מתייחס להערכת התביעה בגין שנת נזק אחת בלבד. יצוין כי התביעה הוגשה בחודש מרס 2010, בגין תיקון חקיקה משנת 2008.
¹⁶ מסגרת תובענות אלה קיימת תובענה בה המבקשים העריכו את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח וציינו כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגביה, וכן תובענה בה המבקשים העריכו את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 15 במרס 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020 בסכום של 12.14 מיליוני ש"ח וציינו כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגביה.
¹⁷ כולל תביעה אחת בה כלל ביטוח הינה נתבעת פורמאלית ולא מתבקשים סעדים כנגדה ותביעה אחת בה נתבע סכום של כ-1,413 מיליוני ש"ח המיוחס לחברה וסכום נוסף של כ-1,507 מיליוני ש"ח שלא יוחס לחברה.
¹⁸ במסגרת בקשות אלו קיימות בקשות בהן, בקשה אחת לצירוף כנתבע פורמלי, שתי בקשות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו במיליוני ש"ח רבים, שתי בקשות שהוערכו בעשרות מיליוני ש"ח, וארבע בקשות בהן התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל אך מעריכים כי הוא עולה/ עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
¹⁹ הבקשה הוגשה במרס 2020. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהיא על התביעה. לחילופין, התביעה לסעדים כספיים החלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה ועד אישור התובענה כייצוגית.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

ד. חשיפה בשל הוראות רגולטוריות, ביקורות וניירות עמדה (המשך)

2. בהתאם לדוחותיה הכספיים של עתודות, חברה מוחזקת על ידי כלל ביטוח (50%), במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט 2019 התקבלה בעתודות טיטת דוח הביקורת לתגובת החברה. טיטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. בהתאם לדיווחי עתודות, עתודות הגישה את התייחסותה לממצאי טיטת דוח הביקורת עד למועד שנקבע. כמו כן, ביום ה-7 באוגוסט 2019 התקבל בחברה מכתב מאת הממונה ובו, בשים לב לטיטת דוח הביקורת שנשלחה, הוראה מיידיית בדבר שינוי אופן תשלום לעמיתים בעת משיכת כספים. על פי דרישת הממונה הגיבה עתודות בנפרד בעניין זה כאשר גם לאחר תגובת עתודות לא השתנתה עמדת הממונה. עתודות פנתה שוב לממונה והציגה בפניו נתונים נוספים התומכים בעמדתה והיא ממתינה לתגובתו. לחברה נמסר, כי נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, עד למיצוי כל הליכי הדין אל מול רשות שוק ההון ועד לקבלת הדוח הרשמי, עתודות אינה יכולה להעריך את השפעת טיטת הדוח.

ה. בגין העלויות העשויות לנבוע מהתביעות והחשיפות המתוארות בסעיפים (א), (ב), (ג) ו-(ד) לעיל מבוצעות הפרשות בדוחותיהן הכספיים של החברות המאוחדות הרלוונטיות, רק אם יותר סביר מאשר לא (more likely than not - דהיינו, ההסתברות עולה על 50%) שתיווצר חבות לתשלום הנובעת מאירועי עבר, ושסכום החבות ניתן לכימות או להערכה בטווח סביר. סכומי הפרשות שבוצעו מבוססים על הערכת מידת הסיכון בכל אחת מהתביעות נכון למועד הסמוך למועד פרסום דוח זה (למעט חלק מהתביעות שהוגשו במהלך שני הרבעונים האחרונים, אשר בשל השלב המקדמי של הטיפול בהן לא ניתן להעריך את סיכויי ההצלחה בהן) לעניין זה יצויין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. ככל שלחברה זכות לשיפוי מצד שלישי, החברה מכירה בזכות זו, אם וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות.

הערכות החברה והחברות המאוחדות בדבר הערכת הסיכון בתביעות המתנהלות מתבססות על חוות דעת יועציהן המשפטיים ו/או על האומדן של החברות הרלוונטיות לרבות בדבר הסכומים של הסדרי הפרשה, שהנהלת החברה והחברות המאוחדות צופות, שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידן.

יודגש כי בחוות דעת עורכי הדין ביחס למרבית הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שבהן לא בוצעה הפרשה, מתייחסת ההערכה של עורך הדין לסיכויי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית ואינה מתייחסת לסיכויי התביעה לגופה, אם תאושר כייצוגית. זאת, בין היתר, מהסיבה שהיקפו ותוכנו של הדיון בתביעה לגופה, לאחר שתאושר כתובענה ייצוגית יושפע מהחלטת בית המשפט בדבר אישור הבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית, אשר מתייחסת בדרך כלל, לעילות התביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו, לסעדים שאושרו ולכאלה שלא אושרו ועוד כיוצ"ב.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית המדווחת המפורטת בסעיף (א)(2)(35).

ההפרשה הנכללת בדוחות הכספיים, ליום 31 במרס 2021 בגין כלל התביעות המשפטיות והחשיפות האמורות בסעיפים (א), (ב), (ג) ו-(ד) לעיל הינה בסך של כ-187 מיליוני ש"ח (לעומת סך של כ-183 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2020).

סכומים אלו כוללים הפרשות שבוצעו בגין התחייבות עבר בהתאם להערכת עורכי הדין ואינם כוללים את השפעת הערכות על אומדן התזרים העתידי אשר נכללים, במידת הצורך, בבדיקת נאותות העתודות.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה
א. אומדנים אקטואריים

בהמשך לאמור בביאור 35(ה)1(ד)1(1) בדוחות הכספיים השנתיים בדבר חיזוק עתודות ביטוח לאור סביבת הריבית הנמוכה והשפעתה על שיעורי ההיוון בביטוח חיים וסיעוד והוראות הממונה לעניין בדיקת נאותות העתודה (LAT) וביאור 35(ה)2(ה)4(א) בדבר הנחות עיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית בביטוח כללי:

1. ריבית היוון בחישוב ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום

בתקופת הדוח, חל שינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון והשתנה שיעור התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוח. לאור כך עדכן אקטואר כלל ביטוח את שיעורי הריבית על הנכסים החופשיים המשמשים להיוון ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום.

2. הפרשה הדרגתית להשלמת העתודה לקיצבה על ידי שימוש בפקטור K

בהמשך לאמור בביאור 35(ה)1(א)3(ב) בדוחות השנתיים, מדי רבעון, החברה בודקת כי ערך ה-K יביא לפריסה נאותה של העתודה לתשלום קיצבה, על בסיס ניתוח המתבסס על הנחות פיננסיות ואקטואריות שמרניות, שמעיד על כך שדמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי הנובעים מהשקעות המוחזקות כנגד העתודה בשל הפוליסה ותשלומי הפרמיות עבור הפוליסה, עשויים להפיק הכנסות עתידיות למעלה מ-K הבסיסי המספיקות לכסות את כל ההוצאות, וכל שקיים פער, מבוצע עדכון של ההתחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה באמצעות עדכון ערך ה-K. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקיצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

בתקופת הדוח, בשל ירידה בעקום הריבית חסרת סיכון, אשר קוזז בשל גידול בהיקף הנכסים המנוהלים עבור פוליסות אלו קטן צפי תחזית דמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי. כפועל יוצא מכך, עדכנה החברה את שיעור ערך K כמפורט בטבלה להלן:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
0.0%	0.0%	0.0%
0.68%	0.66%	0.66%

עבור פוליסות מבטיחות תשואה
עבור פוליסות תלויות תשואה

3. ביטוח כללי

בתקופת הדוח, בשל ירידה בעקום הריבית חסרת סיכון, החברה עדכנה את אומדן ריבית ההיוון. סך השפעת השינוי הביא להגדלת עתודות הביטוח בשייר בסך של כ-27 מיליוני ש"ח.

ההשפעה על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר

במיליוני ש"ח

ביטוח חיים –		
		רווח (הפסד) בגין שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב ההתחייבות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום
144	(44)	47
(32)	(134)	(35)
112	(178)	12
(9)	-	-
103	(178)	12
45	(2)	-
(30)	-	(27)
15	(2)	(27)
292	258	(76)
410	78	(91)

הערות:

- שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות בעקבות השפעות פיננסיות. לפי פרטים נוספים ראה ביאור 35(ה)1(ד) וביאור 35(ה)2(ה)4 בדוחות הכספיים השנתיים.
- בחודש ספטמבר 2020 ניתן פסק דין של בית המשפט העליון בתיק בו המוסד לביטוח לאומי היה צד לו, במסגרתו קבע בית המשפט, כי היה על המוסד לביטוח לאומי להעמיד את תביעת השיבוב שהגיש על בסיס ריבית היוון בשיעור של 3% (חלף ריבית היוון בשיעור של 2% שנדרשה על ידי המוסד לביטוח לאומי). זאת בהתאם למסקנות ועדת קמיניץ (להלן: השלכות ועדות וינוגרד וקמיניץ).

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)

ב. נגיף הקורונה

בהמשך לאמור בביאור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בנושא משבר הקורונה (להלן: "המשבר").

בשנת 2021 החל בעולם ובישראל בפרט מבצע חיסונים אשר הביא לקיטון דרמטי בתחלואה ובהתפשטות הנגיף. נכון למועד אישור הדוחות, חוסנו בישראל למעלה מחמישה מיליוני איש ובוטלו מרבית ההגבלות במשק, אך המשק לא חזר לתעסוקה מלאה, דבר המשפיע הן על היקף ההפקדות לחיסכון ארוך טווח והן על ביטוחי נסיעות לחו"ל.

התפרצות מחודשת של הנגיף, במידה ותהיה, כתוצאה והתפתחות וריאנט ללא מענה חיסוני. עלולה להשפיע על פעילותה ורווחיותה של הקבוצה. כמו כן, הקבוצה חשופה מתוקף פעילותה לירידות בשוקי ההון, לצמצום הפעילות הכלכלית וכן להתממשות סיכונים ביטוחיים העלולים לנבוע מהמשבר. למידע בדבר הרגישות והחשיפה לגורמי הסיכון ראה גם ביאור 35(ג) בדוחות הכספיים השנתיים.

ג. מבצע "שומר החומות"

בעקבות ההסלמה במצב הביטחוני, שכללה הפרות סדר ברחבי הארץ וירי רקטות מרצועת עזה לאזור הדרום, ביום 10 במאי 2021, פתח צה"ל במבצע "שומר החומות". במהלך תקופת המבצע נורו אלפי רקטות מרצועת עזה לרחבי הארץ ונמשכו הפרות הסדר ברחבי הארץ, במהלכן נפגעו אנשים ונגרם נזק לרכוש. ביום 21 במאי הוכרזה הפסקת אש.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, לא הייתה לכך השפעה מהותית על תוצאות הקבוצה בשייר, וזאת בהתחשב גם בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961, חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970 והודעות מטעם רשות המיסים שפורסמו לציבור כי בכוונת מס רכוש לפצות בגין נזקים אלה.

כלל חברה לביטוח בע"מ

נספח א'

תמצית נתונים המתייחסים
בדוחות הכספיים הנפרדים של
החברה ("סולו")

נספח ב'

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' מנחם בגין 144,
תל-אביב, 6492102
טל. 972 3 623 2525+
פקס 972 3 562 2555+
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 6848000

לכבוד
בעלי המניות של כלל חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד, המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 במרס, 2021 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי ביניים נפרד מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת לבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב,
30 במאי, 2021

מבקרים משותפים

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות (להלן: "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברות מוחזקות שהחזקות זכויות אלה הוא עיסוקן היחיד.

דוחות על המצב הכספי ביניים

באלפי ש"ח	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר
	2021	2020	2020
			מבוקר
נכסים			בלתי מבוקר
נכסים בלתי מוחשיים	823,477	857,219	839,517
הוצאות רכישה נדחות	1,751,379	1,738,392	1,712,592
רכוש קבוע	186,570	198,180	193,698
נכס זכות שימוש	337,731	361,860	342,451
השקעות בחברות מוחזקות	1,069,775	1,133,389	1,060,772
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	3,128,698	3,170,566	3,043,442
נדל"ן להשקעה אחר	1,243,362	1,269,611	1,206,544
נכסי ביטוח משנה	4,141,230	3,489,075	3,602,801
נכסי מיסים שוטפים	-	167,202	-
חייבים ויתרות חובה	654,982	2,342,120	632,199
פרמיה לגבייה	729,159	749,076	629,037
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	73,064,156	56,180,062	70,798,761
השקעות פיננסיות אחרות:			
נכסי חוב סחירים	5,418,280	4,502,864	5,413,221
נכסי חוב שאינם סחירים	19,728,674	20,404,085	19,706,270
מניות	1,886,693	1,216,829	1,692,398
אחרות	3,688,336	2,990,261	3,500,778
סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות	30,721,983	29,114,039	30,312,667
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	5,910,555	4,783,897	5,273,150
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	2,399,261	1,196,393	1,568,406
סך כל הנכסים	126,162,318	106,751,081	121,216,037
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה	82,638,642	66,186,691	79,564,525

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי ביניים (המשך)

באלפי ש"ח	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר
	2020	2021	2020
	בלתי מבוקר		מבוקר
הון			
הון מניות	146,641	146,641	146,641
פרמיה על מניות	692,479	692,479	692,479
קרנות הון	839,924	357,861	1,002,235
יתרת עודפים	3,785,137	3,202,595	4,013,238
סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה	5,464,181	4,399,576	5,854,593
סך כל ההון	5,464,181	4,399,576	5,854,593
התחייבויות			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	28,653,107	28,664,548	29,383,535
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	77,300,076	65,220,333	81,105,073
התחייבויות מיסים נדחים	528,655	358,376	611,329
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	53,251	52,527	53,646
התחייבויות פיננסיות	4,974,224	4,872,354	5,245,227
התחייבויות בגין חכירה	395,416	395,734	396,011
זכאים ויתרות זכות	3,785,323	2,787,633	3,450,905
התחייבויות מיסים שוטפים	61,804	-	61,999
סך כל ההתחייבויות	115,751,856	102,351,505	120,307,725
סך כל ההון וההתחייבויות	121,216,037	106,751,081	126,162,318

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

30 במאי 2021				
תאריך אישור הדוחות הכספיים	עמוס ערן (דירקטור*)	יורם נוה מנהל כללי	ערן צ'רנינסקי משנה למנכ"ל מנהל חטיבה פיננסית	טל כהן סמנכ"ל בכיר חשבונאי ראשי

(* הוסמך לחתום על הדוח הכספי ליום 31 במרס 2021 ע"י הדירקטוריון בישיבתו מיום 30 במאי 2021).

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2020	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
9,386,447	2,394,182	2,428,934	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,410,561	335,142	376,838	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
7,975,886	2,059,040	2,052,096	פרמיות שהורווחו בשייר
4,926,174	(7,612,179)	3,673,038	רווח מהשקעות, נטו והכנסות מימון
914,374	149,604	412,717	הכנסות מדמי ניהול
229,590	59,873	57,255	הכנסות מעמלות
152	29	27	הכנסות אחרות
14,046,176	(5,343,633)	6,195,133	סך כל ההכנסות
11,847,907	(5,583,462)	5,929,602	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(955,609)	(155,195)	(727,415)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
10,892,298	(5,738,657)	5,202,187	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,769,099	447,884	439,762	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
677,264	156,921	158,221	הוצאות הנהלה וכלליות
2,186	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
3,748	1,046	213	הוצאות אחרות
154,082	17,901	56,706	הוצאות מימון
13,498,677	(5,114,905)	5,857,089	סך כל ההוצאות
5,068	(10,516)	4,464	חלק בתוצאות חברות מוחזקות, נטו
552,567	(239,244)	342,508	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
133,839	(77,131)	114,407	מיסים על הכנסה
418,728	(162,113)	228,101	רווח (הפסד) לתקופה

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל ביניים

לשנה			
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
418,728	(162,113)	228,101	רווח (הפסד) לתקופה
			רווח כולל אחר:
			פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח
			ההפסד:
(20,761)	7,465	8,047	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ שנזקפו לקרנות הון
9,568	(650)	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ שנזקפו לרווח והפסד
468,998	(538,297)	461,722	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שנזקף לקרנות הון
(344,115)	(39,978)	(234,118)	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שהועבר לדוח רווח והפסד
112,112	75,787	6,695	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, שהועברו לדוח רווח והפסד
	(9,367)	1,922	חלק הקבוצה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
78,604	(170,083)	81,957	שהועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			מיסים בגין מרכיבים אחרים של רווח (הפסד) כולל שהועברו או יועברו לרווח והפסד
147,106	(334,957)	162,311	רווח כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:
10,309	7,414	-	רווחים (הפסדים) אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
			חלק הקבוצה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני,
1,195	1,403	-	נטו ממס
3,524	2,538	-	מיסים (הטבת מס) בגין מרכיבים אחרים של רווח (הפסד) כולל
7,980	6,279	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
573,814	(490,791)	390,412	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי

מיוחס לבעלי המניות של החברה							באלפי ש"ח
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
							לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)
5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2021
228,101	228,101	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
							רכיבים של רווח כולל אחר:
8,047	-	-	-	8,047	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לקרנות הון
464,782	-	-	464,782	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(234,365)	-	-	(234,365)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
6,695	-	-	6,695	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(82,848)	-	-	(80,997)	(1,851)	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
162,311	-	-	156,115	6,196	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
390,412	228,101	-	156,115	6,196	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
5,854,593	4,013,238	29,514	989,985	(17,264)	692,479	146,641	יתרה ליום 31 במרס 2021

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה							באלפי ש"ח
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)
4,890,367	3,358,429	29,514	677,996	(14,692)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2020
(162,113)	(162,113)	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
							רכיבים של רווח כולל אחר
							הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לקרנות הון
7,465	-	-	-	7,465	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לרווח והפסד
(650)	-	-	-	(650)	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקפו לקרנות הון
(552,649)	-	-	(552,649)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(39,860)	-	-	(39,860)	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
75,787	-	-	75,787	-	-	-	רווחים (הפסדים) אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
9,303	9,303	-	-	-	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
171,926	(3,024)	-	176,667	(1,717)	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממש
(328,678)	6,279	-	(340,055)	5,098	-	-	סך הכל רווח כולל לתקופה
(490,791)	(155,834)	-	(340,055)	5,098	-	-	יתרה ליום 31 במרס 2020
4,399,576	3,202,595	29,514	337,941	(9,594)	692,479	146,641	

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה							באלפי ש"ח
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
							לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
4,890,367	3,358,429	29,514	677,996	(14,692)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2020
418,728	418,728	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
							רכיבים של רווח כולל אחר:
(20,761)	-	-	-	(20,761)	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לקרנות הון
9,568	-	-	-	9,568	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לרווח והפסד
468,676	-	-	468,676	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(344,243)	-	-	(344,243)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
112,395	-	-	112,395	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
12,125	12,125	-	-	-	-	-	רווחים (הפסדים) אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
(82,674)	(4,145)	-	(80,954)	2,425	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
155,086	7,980	-	155,874	(8,768)	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
573,814	426,708	-	155,874	(8,768)	-	-	סך הכל רווח כולל לתקופה
5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו

דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

כללי		בריאות			חיסכון ארוך טווח		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס
2020	2020 2021	2020	2020 2021	2020	2020 2021	2020	2020 2021
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
באלפי ש"ח							
2,362,801	566,659 630,072	1,296,408	336,183 331,949	5,728,544	1,491,580 1,467,240		
1,198,184	282,021 321,513	65,602	14,989 16,870	146,775	38,132 38,455	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	
1,164,617	284,638 308,559	1,230,806	321,194 315,079	5,581,769	1,453,448 1,428,785	פרמיות שהורווחו בשייר	
9,192	(52,950) 44,697	128,032	(141,633) 107,271	4,592,600	(7,373,701) 3,384,076	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
-	-	-	-	914,374	149,604 412,717	הכנסות מדמי ניהול	
200,803	44,260 46,438	5,134	1,668 1,566	23,653	13,945 9,251	הכנסות מעמלות	
-	-	-	-	137	32 20	הכנסות אחרות	
1,374,612	275,948 399,694	1,363,972	181,229 423,916	11,112,533	(5,756,672) 5,234,849	סך כל ההכנסות	
1,470,436	312,262 926,892	619,989	(100,864) 298,590	9,759,827	(5,795,835) 4,704,424	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	
(702,912)	(118,801) (687,325)	(130,345)	(21,667) (13,495)	(122,352)	(14,727) (26,595)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
767,524	193,461 239,567	489,644	(122,531) 285,095	9,637,475	(5,810,562) 4,677,829	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	
547,851	128,782 132,477	510,384	127,128 128,896	710,864	191,974 178,389	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
63,534	14,807 14,735	77,761	17,508 20,225	466,330	112,093 109,028	הוצאות הנהלה וכלליות	
-	-	-	-	1,999	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים	
(742)	2,563 5,875	5,549	(682) 1,945	3,381	866 813	הוצאות אחרות	
1,378,167	339,613 392,654	1,083,338	21,423 436,161	7,488	(15,194) 6,442	הוצאות (הכנסות) מימון	
11,658	(5,237) 3,828	(702)	(244) (4)	(9,493)	(5,304) 441	סך כל ההוצאות	
8,103	(68,902) 10,868	279,932	159,562 (12,249)	275,503	(241,153) 262,789	חלק בתוצאות חברות מוחזקות, נטו	
26,904	(141,983) (4,698)	(104,511)	(149,295) 12,640	97,161	(54,137) 166,127	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה	
35,007	(210,885) 6,170	175,421	10,267 391	372,664	(295,290) 428,916	רווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה	
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2020	2020 2021	2020	2020 2021	2020	2020 2021		
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		
6,420,095	6,355,206 7,098,135	2,783,448	2,799,912 2,810,047	19,450,556	19,510,643 19,476,345	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	
-	-	995,436	983,280 1,038,601	76,314,394	64,243,816 80,076,226	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)
מגזרי פעילות סולו (המשך)
דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

סך הכל			התאמות וקיצוזים			לא מוקצה למגזרים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שלושה חודשים הסתיימה ביום 31 במרס	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2020	2021	2020	2020	2021	2020	2020	2021		
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר			
9,386,447	2,394,182	2,428,934	(1,306)	(240)	(327)	-	-	-	
1,410,561	335,142	376,838	-	-	-	-	-	-	
7,975,886	2,059,040	2,052,096	(1,306)	(240)	(327)	-	-	-	
4,926,174	(7,612,179)	3,673,038	-	-	-	196,350	(43,895)	136,994	
914,374	149,604	412,717	-	-	-	-	-	-	
229,590	59,873	57,255	-	-	-	-	-	-	
152	29	27	-	-	-	15	(3)	7	
14,046,176	(5,343,633)	6,195,133	(1,306)	(240)	(327)	196,365	(43,898)	137,001	
11,847,907	(5,583,462)	5,929,602	(2,345)	975	(304)	-	-	-	
(955,609)	(155,195)	(727,415)	-	-	-	-	-	-	
10,892,298	(5,738,657)	5,202,187	(2,345)	975	(304)	-	-	-	
1,769,099	447,884	439,762	-	-	-	-	-	-	
677,264	156,921	158,221	374	43	51	69,265	12,470	14,182	
2,186	-	-	-	-	-	187	-	-	
3,748	1,046	213	-	-	-	367	180	(600)	
154,082	17,901	56,706	1	-	-	141,786	31,214	42,444	
13,498,677	(5,114,905)	5,857,089	(1,970)	1,018	(253)	211,605	43,864	56,026	
5,068	(10,516)	4,464	-	-	-	3,605	269	199	
552,567	(239,244)	342,508	664	(1,258)	(74)	(11,635)	(87,493)	81,174	
237,214	(496,223)	244,268	-	-	-	217,660	(150,808)	70,199	
789,781	(735,467)	586,776	664	(1,258)	(74)	206,025	(238,301)	151,373	
סך כל ההכנסות									
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו									
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח									
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר									
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות									
הוצאות הנהלה וכלליות									
ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים									
הוצאות אחרות									
הוצאות (הכנסות) מימון									
סך כל ההוצאות									
חלק בתוצאות חברות מוחזקות, נטו									
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה									
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה									
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה									
ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			
2020	2021	2020	2020	2021	2020	2020	2021		
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר			
28,653,107	28,664,548	29,383,535	(992)	(1,213)	(992)	-	-	-	
77,300,076	65,220,333	81,105,073	(9,754)	(6,763)	(9,754)	-	-	-	
באלפי ש"ח									
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה									
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה									

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגדרי פעילות סולו (המשך)

רכב חובה		רכב רכוש		ענפי רכוש ואחרים (1)		ענפי חבויות אחרים (2)		סך הכל ביטוח כללי								
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021							
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר							
2,477,066	658,197	766,932	422,980	92,161	130,343	836,014	215,252	238,794	686,131	205,850	233,949	531,941	144,934	163,846	פרמיות ברוטו	
1,248,814	289,475	339,634	202,609	22,258	70,396	632,139	153,279	174,708	178,191	53,141	27,548	235,875	60,797	66,982	פרמיות ביטוח משנה	
1,228,252	368,722	427,298	220,371	69,903	59,947	203,875	61,973	64,086	507,940	152,709	206,401	296,066	84,137	96,864	פרמיות בשייר	
(63,635)	(84,084)	(118,739)	(5,945)	(14,966)	(8,113)	1,687	(12,438)	(14,421)	(1,034)	(20,241)	(72,205)	(58,343)	(36,439)	(24,000)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	
1,164,617	284,638	308,559	214,426	54,937	51,834	205,562	49,535	49,665	506,906	132,468	134,196	237,723	47,698	72,864	פרמיות שהורווחו בשייר	
9,192	(52,950)	44,697	(1,874)	(21,817)	18,770	(1,608)	(4,484)	3,470	1,212	(4,732)	4,145	11,462	(21,917)	18,312	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
200,803	44,260	46,438	14,643	2,848	5,538	128,873	26,437	28,386	6,104	1,269	1,528	51,183	13,706	10,986	הכנסות מעמלות	
1,374,612	275,948	399,694	227,195	35,968	76,142	332,827	71,488	81,521	514,222	129,005	139,869	300,368	39,487	102,162	סך כל ההכנסות	
1,470,436	312,262	926,892	310,703	50,076	550,977	266,455	44,462	33,161	420,083	114,337	115,071	473,195	103,387	227,683	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	
(702,912)	(118,801)	(687,325)	(69,017)	(555)	(494,662)	(196,247)	(22,222)	(20,661)	(145,265)	(34,046)	(36,102)	(292,383)	(61,978)	(135,900)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
767,524	193,461	239,567	241,686	49,521	56,315	70,208	22,240	12,500	274,818	80,291	78,969	180,812	41,409	91,783	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	
547,851	128,782	132,477	99,735	23,450	27,140	201,078	48,810	47,370	167,588	38,441	40,222	79,450	18,081	17,745	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
63,534	14,807	14,735	9,074	2,069	2,147	19,276	4,619	4,126	19,819	4,765	4,976	15,365	3,354	3,486	הוצאות הנהלה וכלליות	
(742)	2,563	5,875	101	21	37	(349)	603	1,506	(390)	32	522	(104)	1,907	3,810	הוצאות (הכנסות) מימון	
1,378,167	339,613	392,654	350,596	75,061	85,639	290,213	76,272	65,502	461,835	123,529	124,689	275,523	64,751	116,824	סך כל ההוצאות	
11,658	(5,237)	3,828	(1,373)	(399)	16	15,477	(4,125)	3,783	(386)	(113)	5	(2,060)	(600)	24	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו	
8,103	(68,902)	10,868	(124,774)	(39,492)	(9,481)	58,091	(8,909)	19,802	52,001	5,363	15,185	22,785	(25,864)	(14,638)	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה	
26,904	(141,983)	(4,698)	10,618	(57,259)	(2,251)	2,150	(15,041)	247	3,185	(11,751)	(497)	10,951	(57,932)	(2,197)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה	
35,007	(210,885)	6,170	(114,156)	(96,751)	(11,732)	60,241	(23,950)	20,049	55,186	(6,388)	14,688	33,736	(83,796)	(16,835)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה	
ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2021	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח
6,420,095	6,355,206	7,098,135	2,556,333	2,529,608	3,063,577	956,158	1,012,362	949,469	474,510	505,935	534,763	2,433,094	2,307,301	2,550,326	ברוטו	
2,895,378	2,725,138	3,478,456	1,079,219	1,052,849	1,582,058	677,081	691,689	663,700	124,808	115,070	110,899	1,014,270	865,530	1,121,799	משנה	
3,524,717	3,630,068	3,619,679	1,477,114	1,476,759	1,481,519	279,077	320,673	285,769	349,702	390,865	423,864	1,418,824	1,441,771	1,428,527	שייר	

(1) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2020 מהווה כ-78% מסך הפרמיות בענפים אלו
 (2) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות ענפי ביטוח חבות צד ג, מנהלים ומעבידים אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח מהווה כ-82% ובתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2020 מהווה כ-78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2021				
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				באלפי ש"ח
5,714,134	-	5,667,419	46,715	נכסי חוב סחירים (א)
22,142,066	22,139,714	-	2,352	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,886,693	-	1,886,693	-	מניות (ב)
3,755,044	-	3,335,775	419,269	אחרות (ג)
33,497,937	22,139,714	10,889,887	468,336	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2020				
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				באלפי ש"ח
4,757,145	-	4,676,649	80,496	נכסי חוב סחירים (א)
22,852,828	22,850,021	-	2,807	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,216,829	-	1,216,829	-	מניות (ב)
3,045,503	-	2,475,648	569,855	אחרות (ג)
31,872,305	22,850,021	8,369,126	653,158	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2020				
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר				באלפי ש"ח
5,699,679	-	5,652,340	47,339	נכסי חוב סחירים (א)
22,092,379	22,090,096	-	2,283	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,692,398	-	1,692,398	-	מניות (ב)
3,558,633	-	3,015,200	543,433	אחרות (ג)
33,043,089	22,090,096	10,359,938	593,055	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

(*) ראה ביאור 5(ב)(1) לעיל.

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים – הרכב

ליום 31 במרס 2021		
עלות	הערך	
בספרים מופחתת ⁽¹⁾	בספרים מופחתת ⁽¹⁾	
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
2,816,629	2,971,958	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים
2,618,299	2,717,337	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
26,207	24,839	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,644,506	2,742,176	
5,461,135	5,714,134	סך הכל נכסי חוב סחירים
	152	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2020		
עלות	הערך	
בספרים מופחתת ⁽¹⁾	בספרים מופחתת ⁽¹⁾	
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
2,518,100	2,665,204	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים
2,191,418	2,091,941	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
2,191,418	2,091,941	
4,709,518	4,757,145	סך הכל נכסי חוב סחירים
	144	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2020		
עלות	הערך	
בספרים מופחתת ⁽¹⁾	בספרים מופחתת ⁽¹⁾	
מבוקר		באלפי ש"ח
2,814,773	3,009,397	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים
2,564,260	2,664,409	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
26,095	25,873	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,590,355	2,690,282	
5,405,128	5,699,679	סך הכל נכסי חוב סחירים
	176	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(1) עלות מופחתת - עלות בניכויי תשלומי קרן, בתוספת (ניכוי) ההפחתה המצטברת על פי שיטת הריבית האפקטיבית של הפרש כלשהו בין העלות לבין סכום הפירעון ובניכוי הפחתה כלשהי בגין ירידת ערך שנזקפה לרווח והפסד.

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
ב. מניות

ליום 31 במרס 2021			
עלות	הערך בספרים		
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח	
1,058,275	1,171,835	מניות סחירות	
611,394	714,858	מניות שאינן סחירות	
1,669,669	1,886,693	סך הכל מניות	
	185,922	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 31 במרס 2020			
עלות	הערך בספרים		
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח	
966,015	870,660	מניות סחירות	
376,231	346,169	מניות שאינן סחירות	
1,342,246	1,216,829	סך הכל מניות	
	184,397	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 31 בדצמבר 2020			
עלות	הערך בספרים		
מבוקר		באלפי ש"ח	
1,047,030	1,145,858	מניות סחירות	
553,570	546,540	מניות שאינן סחירות	
1,600,600	1,692,398	סך הכל מניות	
	208,187	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. השקעות פיננסיות אחרות⁽¹⁾

ליום 31 במרס 2021		ליום 31 במרס 2020		ליום 31 בדצמבר 2020	
הערך בספרים	עלות	הערך בספרים	עלות	הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
1,209,353	1,337,929	1,139,564	1,038,664	1,086,789	1,151,649
1,674,757	2,417,115	1,519,546	2,006,839	1,657,795	2,406,984
2,884,110	3,755,044	2,659,110	3,045,503	2,744,584	3,558,633
	104,269		79,645		95,733
באלפי ש"ח		באלפי ש"ח		באלפי ש"ח	
השקעות פיננסיות סחירות		השקעות פיננסיות סחירות		השקעות פיננסיות סחירות	
השקעות פיננסיות שאינן סחירות		השקעות פיננסיות שאינן סחירות		השקעות פיננסיות שאינן סחירות	
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות		סך הכל השקעות פיננסיות אחרות		סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

1. השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

הצהרות המנהלים (SOX)

הצהרה (certification)

אני, יורם נוה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 במאי 2021

יורם נוה
מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, ערן צ'רנינסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 במאי 2021

ערן צ'רנינסקי
משנה למנכ"ל כלל ביטוח
מנהל חטיבה פיננסית

הצהרה (certification)

אני, טל כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 במאי 2021

טל כהן
סמנכ"ל בכיר
מנהל אגף חשבונאות ראשית